

Årsberetning

Forord

Årsregnskabet for 2024 viser, at Sønderborg er en kommune med en god økonomistyring, en solid kassebeholdning og en sund økonomi.

Da Byrådet i oktober 2023 indgik budgetaftalen for 2024, kunne vi se effekten af tidligere års arbejde med at effektivisere og sikre en afbalanceret økonomi og der var mulighed for at tilføre betragtelige ekstra midler til velfærdsområderne - børn, skoler, handicappede og ældre. Ligeledes var det muligt at prioritere og understøtte arbejdet med vores fælles mål og ambitioner om udviklingen af Sønderborg Kommune på den længere bane.

Vi har dermed rigtig meget at glæde os over, når vi ser tilbage på 2024. På de overordnede parametre kan vi glæde os over, at der har været stabilitet på de finansielle markeder og at vi fortsat, uanset en vanskeligere konjunktursituation, har en lav ledighed. Dette er selvfølgelig vigtige forudsætninger for, at vi lokalt kan lykkes med vores satsninger. Men vores evne i Sønderborg til at samarbejde på kryds og tværs – Internt i byrådet og imellem forvaltningerne, eksternt mellem kommunen, borgerne, foreninger, institutioner, virksomhederne, fonde og investorer, er i min optik en lige så væsentlig forudsætning for, at vi lykkes.

Og der er mange ting, som vi har prioriteret og er lykkedes med i 2024 – jeg vil blot her nævne nogle få. Sønderborg er en attraktiv studieby og antallet af studerende i Sønderborg stiger og vi har også i 2024 prioriteret ressourcer til at sikre, at der er studieboliger til alle. I Augustenborg har vi, som en del af Hertugbyens udvikling købt DLG-bygningerne og der er afsat penge til etablering af et sundhedshus.

Jeg er derfor glad for, at vi kan præsentere et regnskab for 2024, der balancerer og som betyder, at vi går ind i 2025 med et godt økonomisk udgangspunkt. Kommunens driftsbudgetter er således overholdt og anvendt, når der er taget højde for, at en række udgifter søges overført fra 2024 til 2025.

Byrådets partier har været samlet om budgettet og den overordnede retning for kommunen, hvilket er med til at sikre, at vi også i det nye år kan levere på alle serviceområder og fastholde en udviklingsstrategi for Sønderborg Kommune, der er med til at manifestere Sønderborg Kommune som et attraktivt sted at bo, leve, være turist og drive virksomhed.

Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at sige tak til alle medarbejdere og ledere for jeres store indsats, samt tak til Byrådet for samarbejdet.

God læselyst.

Erik Lauritzen,
Borgmester

Indhold

Forord	1
Ledespåtegning	2
Overordnet sammenfatning af årets regnskabsresultat	3
Beretning	10
Generelle bemærkninger til regnskabet for 2024	10
Budgetaftale – Udmøntningsplan 2024	12
Hoved- og nøgletal	13
Regnskab	14
Regnskabspraksis	14
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	18
Balance	19
Noter til driftsregnskab og balance	20
Bilag	39
Bilag 1 - Regnskabsrapport, hovedoversigt	40
Bilag 2 - Bevillingsoversigten	42
Bilag 3 - Specifikation af årsresultatet for de enkelte ordninger inden for affaldsområdet	68
Bilag 4 – Regnskabet i budgetbalance form 2024, herunder de økonomiske pejlemærker	69
Bilag 5 – Budgetaftale – Udmøntningsplan 2024	70

Ledelsespåtegning

Sønderborg Kommunes økonomiudvalg har den 19. marts 2025 aflagt årsregnskab for 2024 for Sønderborg Kommune til Byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til Styrelseslovens § 45 har Byrådet den 26. marts 2025 overgivet regnskabet til revision.

Ledelsen har den 11. juni 2025 godkendt regnskabet.

Sønderborg Kommune, den 11. juni 2025

Erik Lauritzen

Borgmester

Tim Hansen

Kommunaldirektør

Overordnet sammenfatning af årets regnskabsresultat

Det oprindelige budget for Sønderborg Kommune i 2024 blev lagt ud fra det fokus der blev fastlagt i budgetaftalen for 2024 ” *Byrådet har over en årrække haft et øget fokus på bosætning og gennemført særlige indsatser for at tiltrække indbyggere. Det er sket med udgangspunkt i vores målsætning om at etablere 2.500 nye boligenheder og nå et indbyggertal på 77.000 i 2030. Flere unge og flere borgere vil give bærekraft til vores arbejdsmarked og vores lokalsamfund. Med budgetaftalen prioriterer vi etablering af nye boligområder, herunder boliger målrettet unge og ældre.* ”.

I dette afsnit – sammenfatning, gengives årets økonomiske udvikling i overordnet form, mens mere detaljerede beskrivelser kan findes i de efterfølgende afsnit i beretningsmaterialet. Det bemærkes, at fokus i sammenfatningen langt overvejende er på elementer inden for resultatopgørelsen, mens regnskabs balanceposter o.l. gennemgås i det efterfølgende.

Sammenfatningen er opbygget således, at der indledes med to afsnit vedrørende kommunens overordnede økonomiske politik og anvendte økonomistyringsværktøjer. Herefter følger fem afsnit om årets økonomiske udvikling, henholdsvis indtægtsside, driftsvirksomheden, anlægsområdet, finansieringsposterne og likviditetsudviklingen. Endeligt sættes fokus på en række elementer, som enten har haft særlig betydning for 2024 regnskabet, eller må forventes at have betydning for kommunens fremadrettede økonomiske udvikling eller styring.

De økonomiske pejlemærker

Sønderborg Kommune fører sin overordnede økonomistyring ud fra pejlemærker for driftsoverskud, skattefinansieret resultat og likviditet, som årligt vurderes i forbindelse med budgethandleplanen. For 2024 har pejlemærkerne konkret været formuleret som et overskud på driften svarende til 275 mio. kr., et skattefinansieret resultat på 125 mio. kr. og en likviditet svarende til minimum 1.350 kr./borger.

Regnskabet 2024 udviser følgende resultater i forhold til pejlemærkerne:

- Overskud på driften på 451 mio. kr.
- Overskudskud på skattefinansieret resultat på 251 mio. kr.
- Likviditet pr. borger på ca. 8.284 kr.

Anvendte økonomistyringsværktøjer

Omdrejningspunktet for kommunens økonomistyring er den vedtagne budgethandleplan for budgetåret, samt de økonomiske pejlemærker, jævnfør ovenfor. Økonomistyringen følger det vedtagne niveau i Sønderborg Kommune, som beskrevet i ”Principper og retningslinjer for økonomistyring i Sønderborg Kommune”.

På politisk niveau har udvalgene fået forelagt månedlige ledelsesinformationsrapporter, der blandt andet viser forbrugsudviklingen, udvalgte aktivitetstal samt forvaltningernes forventninger til årsresultatet. Byrådet forelægges månedligt en samlet ledelsesinformationsrapport, der viser den økonomiske udvikling på kommuneniveau samt likviditetsudviklingen.

Desuden er der i 2024 gennemført 3 bevillingsrevisioner, hvor forvaltningerne fremlægger forslag til budgetjusteringer med bevillingsmæssige konsekvenser.

Indtægter - Skatter og tilskud

Budgettet baserede sig på samlede indtægter på knap 6,0 mia. kr. For budgetåret 2024 blev indtægtssiden baseret på et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Ved selvbudgettering kommer en endelig regulering 3 år efter – dvs. i år 2027. De budgetterede skatter udgjorde i alt 4,1 mia. kr., mens tilskud m.v. udgjorde 1,9 mia. kr.

I forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024 var der et mindre forbrug 32,7 mio. kr. til overførsel vedrørende det budgetgaranterede område (beskæftigelse). I henhold til praksis i Sønderborg Kommune reserveres et mindre forbrug inden for dette område med henblik på endelig afklaring medio året i forhold til efterreguleringer. Ved midtvejsreguleringen for året 2024 modtog Sønderborg Kommune en opkrævning på ca. 10 mio. kr. vedrørende beskæftigelsesområdet på grund af konjunkturförventningerne.

I forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024 var der endvidere et mindre forbrug vedr. moms og grundskyld på samlet ca. 15 mio. kr.

Derudover er der ved midtvejs- og efterreguleringen i 2024 bl.a. modtaget følgende:

- 6 mio. kr. vedrørende opgaveflytninger m.m. (DUT) mellem kommunen og Staten
- 11 mio. kr. for Ukraineudgifter i 2024
- 15 mio. kr. til øgede lønninger (overenskomsten OK 24 og Trepartsaftalen) m.m. i forhold til forudsætningerne ved budgetlægningen 2024

Driftsvirksomheden

Med årets (2024) budgetaftale i Sønderborg Kommune blev der afsat midler til driftsudgifter på i alt 5,8 mia. kr., fordelt til henholdsvis service-, overførsels- og renteudgifter.

Det oprindelige budget til serviceudgifter udgjorde ca. 3,965 mia. kr. De budgetterede serviceudgifter medførte en overholdelse af den nationalt udmeldte, vejledende serviceramme i forbindelse med budgetvedtagelsen. Inden for serviceområderne blev der i løbet af 2024 foretaget en række budgetmæssige justeringer. Det gjaldt blandt andet i forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024, hvor budgetreserven på 60 mio. kr. der var afsat i 2024 til imødegåelse af overførsler fra 2023, blev reduceret til 24,8 mio.kr., idet overførslerne udgjorde 35,2 mio. kr.

I forbindelse med årets bevillingsrevisioner, inkl. midtvejsreguleringen (DUT), blev budgettet reduceret med i alt 9 mio. kr., mens konkrete politiske beslutninger samlet set udvidede budgettet med 3,0 mio. kr. De samlede ændringer inden for serviceområderne har i løbet af 2024 skabt budgetreduktioner for i alt ca. 30,8

mio. kr., som løbende er blevet indarbejdet i det korrigerede budget. Heri indgår interne flytninger af andre driftsmidler til serviceområdet.

I forhold til det oprindelige budget udviser regnskabet et mindre forbrug inden for serviceområderne på ca. 91 mio. kr., mens mindre forbruget udgør ca. 61 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I relative termer udgør afvigelserne henholdsvis 2,3 pct. i forhold til det oprindelige budget og 1,54 pct. i forhold til det korrigerede budget. Ansøgte budgetoverførsler fra 2024 til 2025 forventes at udgøre ca. 49,2 mio. kr. inden for serviceområderne. For budgetåret 2025 er der afsat en budgetreserve på serviceområdet til finansiering af overførslerne for regnskabsåret 2024. Den afsatte budgetreserve har en tilsvarende modpost på finansforskydninger.

Det oprindelige budget til overførselsudgifter (ikke service) udgjorde ca. 1,8 mia. kr. I forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024 blev der foretaget en mindre overførsel på forsyningsområdet. I forbindelse med årets bevillingsrevisioner, inkl. midtvejsreguleringen (DUT), blev budgettet til overførselsudgifter, reduceret med i alt 10,9 mio. kr. Mens konkrete politiske beslutninger samlet nedjusterede årets budget med 2,5 mio. kr., hvilket primært vedrørte flytninger til serviceområdet bl.a. øgede indtægter i refusion på de dyre enkelt-sager.

De samlede ændringer inden for overførselsområdet har i løbet af 2024 skabt budgetreduktioner for 12,2 mio. kr. med udgangspunkt i de positive konjunkturer på området. Ændringerne er løbende blevet indarbejdet i det korrigerede budget.

I forhold til det oprindelige budget udviser regnskabet et mindre forbrug inden for overførselsområdet på ca. 72 mio. kr., mens der er et mindre forbrug på ca. 60 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I relative termer udgør afvigelserne henholdsvis 4,0 pct. i forhold til det oprindelige budget og 3,35 pct. i forhold til det korrigerede budget. Ansøgte budgetoverførsler fra 2024 til 2025 forventes at udgøre ca. 48,3 mio. kr. inden for ikke serviceområderne, som afsættes under skatter og tilskud i 2025 til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2025.

Renter

Årets netto renteudgifter var oprindeligt budgetteret til 3,4 mio. kr. I 2024 er budgettet samlet blevet justeret med 1,7 mio. kr. ift. ændrede forudsætninger vedrørende garantiprovisioner samt renteindtægter.

De opgjorte nettorenteindtægter på 20,0 mio. kr. i 2024 relaterer sig både til kommunens skattefinansierede gæld og gæld optaget til ældreboliger. Sidstnævnte indgår i de brugerbetalte huslejer og modsvares dermed af huslejeindtægter. I renteopgørelsen indgår ligeledes indtægter for opkrævet garantiprovision samt kursreguleringer. Da en del af renteudgifterne relaterer sig til ældreboliger i kommunen, skal det understreges, at rentebesparelser ikke fuldt ud repræsenterer en reel kommunal besparelse.

De ekstraordinære rentestigninger og kursfald/-tab, der prægede 2022, er i løbet af 2023 og 2024 blevet modsvaret af højere renteindtægter og kursstigninger/-gevinster.

Generelt foretages lånoptagelse på grundlag af lånerammen for 2024, som først finder sted i 2025, hvormed rentebetalingerne ligeledes udskydes.

De konstaterede mindre forbrug inden for serviceområdet, renteudgifter, og på overførselsområdet afspejler sig naturligt i det samlede driftsoverskud. Årets driftsoverskud udgør 451 mio. kr., hvilket er ca. 226 mio. kr. mere end oprindeligt budgetteret og ca. 146 mio. kr. mere end forventet i det korrigerede budget.

Anlægsområdet

De skattefinansierede anlæg, inkl. kommunens jordforsyning, var oprindeligt nettobudgetteret til 217,1 mio. kr. I forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024 udvidedes budgettet med 78,2 mio. kr. Hertil var der yderligere periodisering af projekterne ved bevillingsrevisionerne og øvrige byrådsbeslutninger, som samlet udgør en reduktion på ca. 6,3 mio. kr.

De samlede ændringer har resulteret i en forøgelse af det skattefinansierede anlægsbudget med ca. 71,9 mio. kr., som løbende er blevet indarbejdet i det korrigerede budget. De realiserede anlægsudgifter udgør ca. 199,4 mio. kr., hvilket er ca. 18 mio. kr. mindre end oprindelig budgetteret og ca. 90 mio. kr. mindre end forventet i det korrigerede budget. Der er ansøgt om overførsel af de samlede anlægsprojekter svarende til ca. 90 mio. kr. fra 2024 til 2025.

For budgetåret 2025 er der afsat en budgetreserve til finansiering af overførslerne for regnskabsåret 2024. Den afsatte budgetreserve har en tilsvarende modpost på finansforskydninger.

Finansieringsposter

Finansieringsposterne opdeles her i afdrag på lån, lånoptagelse og finansforskydninger.

Årets afdrag på lån var oprindelig budgetteret til 115,6 mio. kr. Det bemærkes, at en del af gældsafviklingen relaterer sig til opførte ældreboliger, der finansieres af beboerne og derfor ikke har nogen realbetydning for kommunens økonomi. De faktisk afholdte afdrag udgør knap 114,9 mio. kr., hvilket er ca. 0,8 mio. kr. mindre end de korrigerede budgetforudsætninger.

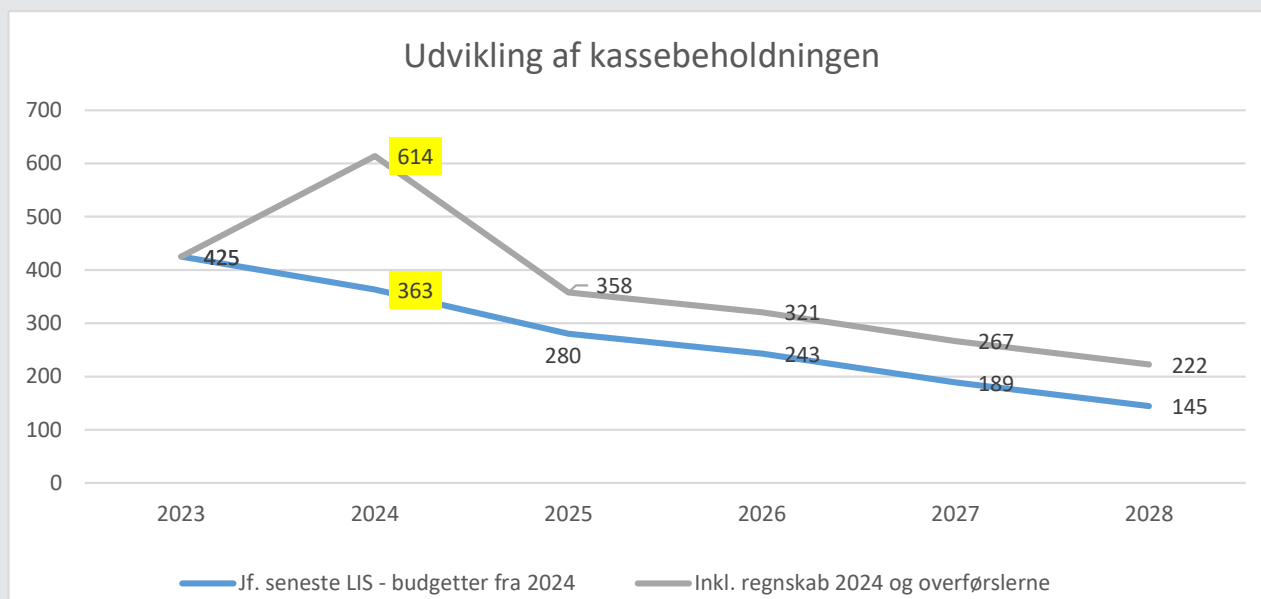
Lånoptagelsen var oprindelig budgetteret til 37,2 mio. kr. Kommunernes lånoptagelse er stramt reguleret via lovgivningen inden for den såkaldte lånebekendtgørelse. Årets lån knytter sig således til anlægsprojekter, hvortil kommunen har haft konkret låneadgang til de afholdte udgifter. I forbindelse med budgetoverførsler fra 2023 til 2024 blev der overført lånoptagelse for 56,7 mio. kr. Den overførte lånoptagelse var dels udtryk for, hvad der kan kaldes konsekvensoverført låneadgang relateret til ligeledes overførte anlægsprojekter fra 2023 til 2024, dels udtryk for bevidst udskudt lånoptagelse fra 2023. Øvrige ændringer vedrørende kommunens lånoptagelse, gennemført i forbindelse med bevillingsrevisionerne og konkrete politiske beslutninger, relaterede sig ligeledes til initiativer inden for anlægsområdet.

Den faktiske lånoptagelse i 2024 har været på 33 mio. kr., som er omfattet af lånerammen 2023. Der ansøges om overførsel af låneadgang fra 2024 til 2025 for i alt 44,8 mio. kr., hvoraf 12,6 mio. kr. vedrører låneramme for 2024, som forventes hjemtaget inden udgangen af april 2025.

Der budgetteres kun i meget begrænset omfang med elementer inden for det, der regnskabsteknisk henføres til finansforskydninger, og årets ændringer kan normalt bedst betragtes som værende af teknisk karakter. I 2024 har tre forhold imidlertid haft en indflydelse på årets bevægelser. For det første er der ikke afholdt udgifter på 7,8 mio. kr. i forbindelse med indskud i Landsbyggefonden. For det andet er der ikke afholdt udgifter i forhold til mellemfinansieringer (primært Lufthavnen) for 13,9 mio. kr. og for det tredje er der foretaget deponeringer for 7,5 mio. kr. i forhold til deponeringsreglerne. Ovennævnte er medtaget i overførselssagen.

Likviditetsudviklingen

I det oprindelige budget var der en forventet forøgelse af likviditeten på 1,4 mio. kr. Som følge af de førortalte budgettilpasninger og finansforskydninger, er det ændret til en likviditetsforøgelse på 189 mio. kr.

Kassebeholdningen udgør dermed, ved udgangen af 2024, 613,8 mio. kr. Ultimo kassebeholdningen 2024 svarer til ca. 8.284 kr./indbygger.

I forhold til den løbende opfølgning på likviditetens udvikling med udgangspunkt i de korrigerede budgetter, medfører regnskabsresultatet, samt overførslerne fra 2024 til 2025, en samlet likviditetsmæssig forøgelse på ca. 77 mio. kr. Dette vil være den likviditet, der tages udgangspunkt i, i den løbende økonomiopfølgning i 2025.

Den beregnede gennemsnitlige likviditet (kassekreditsreglen) er øget igennem året fra 582 mio. kr. ved årets start til 843 mio. kr. ved årets udgang.

Der er taget højde for forventet overførsel fra 2024 til 2025 i ovenstående illustration.

Øvrige elementer i et økonomisk perspektiv

I 2024 var der befolkningstilbagegang i Sønderborg Kommune på 137 borgere. Nedgangen skyldes kombination af fødselsunderskud og nettoaflytning. Dette opvejes kun delvist af indrejse fra udlandet.

Sønderborg Kommune har igennem de seneste mange år oplevet befolkningstilbagegang og siden 2013 er befolkningstallet i kommunen i gennemsnit faldet med ca. 130 borgere om året. Årsagen er, at kommunens befolkning gennemsnitligt bliver ældre og et deraf følgende fødselsunderskud samt en negativ nettotilflytning.

Befolkningstallet i Sønderborg Kommune er pr. 1. januar 2025 på 74.096 borgere.

Nettoindvandringen til Sønderborg Kommune er fortsat positiv, og har de sidste tre år været på et højere niveau end før. Fødselsunderskuddet var omkring 26% mere negativt i 2024 end i 2023. Nettotilflytningen var dog 24% mindre negativ i 2024 end i 2023.

Befolkningstallet har betydning for både kommunens indtægter og udgifter, derfor vil det også i de kommende år være relevant at følge befolkningsudviklingen tæt.

Servicevækstrammen, som fastlægges årligt i økonomiforhandlingerne mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening, er et nationalt styringsredskab, som sætter en øvre ramme for kommunale serviceudgifter under ét. Sønderborg Kommune har i 2024 overholdt servicerammen.

Specifikationstabel

I nedenstående tabel er sammenfatningens talmateriale gengivet som supplement til ovenstående gennemgang.

Beløb netto i 1.000 kr.	Oprindeligt budget	Overførsler fra 2023	Bevillings-revisioner inkl. DUT	Byråds-beslut-ninger	Korrigeret budget	Regnskab 2024	Overførsler til 2025 eller senere (ansøgte)
Indtægter i alt (skatter og tilskud)	5.985.909	-48.573	82.237	1.577	6.021.150	6.024.998	1.232
Driftsudgifter i alt	-5.757.472	23.626	19.855	-513	-5.714.504	-5.594.231	97.497
- Serviceudgifter	-3.965.049	24.827	8.979	-3.017	-3.934.260	-3.873.687	49.174
- Overførselsudgifter	-1.792.423	-1.201	10.876	2.504	-1.780.243	-1.720.544	48.323
Renter i alt	-3.438	0	3.400	-1.667	-1.704	20.045	0
DRIFTSOVERSKUD	224.999	-24.947	105.492	-602	304.942	450.812	98.729
Anlæg i alt (inkl. jordforsyning)	-217.115	-78.170	1.639	4.648	-288.998	-199.407	89.590
RESULTAT AF SKATTE-FINANSIERET OMRÅDE	7.885	-103.117	107.131	4.045	15.944	251.404	188.319
FORSYNINGSVIRK-SOMHEDER I ALT	0	0	0	0	0	-1.308	0
RESULTAT I ALT	7.885	-103.117	107.131	4.045	15.944	250.096	188.319
FINANSIERING							
- Øvrige finansforskydninger	71.933	-111.214	-35.019	34.788	-39.512	20.510	29.223
- Afdrag	-115.572	-359	0	190	-115.741	-114.940	0
- Låneoptagelse	37.200	56.663	-13.764	-2.567	77.532	33.042	-44.755
Kassebevægelse forøgelse (-) / forbrug (+)	-1.446	158.027	-58.348	-36.456	61.777	-188.709	-172.787
Kassebeholdning, ultimo	426.574				363.353	613.839	

Beretning

Generelle bemærkninger til regnskabet for 2024

Det udgiftsbaserede regnskab svarer til ministeriets nyeste regnskabsbestemmelser. Det udgiftsbaserede regnskab anvendes fortsat til bevillingsafregningen over for Kommunalbestyrelsen.

Forenkling af det omkostningsbaserede regnskab fra 2010

Fra 2010 er det frivilligt at udarbejde et omkostningsbaseret driftsregnskab. Dette betyder, at der ikke er krav om udarbejdelse af en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse, en anlægsoversigt samt en omregningstabel i regnskabet.

Det udgiftsbaserede regnskab - resultat

Nettoomsætningen på de enkelte poster i den ordinære driftsvirksomhed (Driftsresultat) og det skattefinansierede område (Resultat i alt) i 2024 er skitseret nedenfor:

Alle beløb mio. kr.	Regnskab 2024	Korrigeret budget 2024	Afvigelser til korr. budget
Skatter	4.117	4.114	3
Generelle tilskud	1.908	1.907	1
Indtægter i alt	6.025	6.021	4
Driftsudgifter i alt	-5.594	-5.714	120
Renter	20	-2	22
Udgifter i alt	-5.574	-5.716	142
Driftsresultat i alt	451	305	146
Anlægsudgifter	-189	-309	120
Jordforsyning	-10	20	-30
Resultat i alt	251	16	235
Forsyningsområdet i alt	-1	0	-1

Resultatet af det skattefinansierede område viser et overskud på 251 mio. kr. Der er budgetlagt med et overskud på 16 mio. kr., så afvigelsen til det korrigerede budget udgør 235 mio. kr.

Driftsudgifterne blev 120 mio. kr. mindre end forudset ved de løbende budgetrevisioner. På anlægssiden er der et netto mindreforbrug på 120 mio. kr. på det skattefinansierede område og et netto merforbrug på 30 mio. kr. på jordforsyningsområdet. Der er samlet på anlægssiden anmodet om overførsel for 90 mio. kr. til 2025, idet der er tale om projekter, som ikke er færdiggjorte ved regnskabsafslutningen.

Servicevækstrammen 2024

Kommunens servicevækstramme for 2024 er overholdt.

Personale, antal medarbejdere omregnet til heltidsstillinger

PERSONALEFORBRUG (fuldtidsstillinger)	2023	2024
Byudvikling, bolig og miljø	55,12	58,78
Forsyningsvirksomheder	0,00	0,00
Trafik og infrastruktur	145,69	138,98
Undervisning og kultur	1.125,32	1.093,37
Sundhed	133,44	133,05
Social- og sundhedsvæsen	3.236,22	3.146,69
Administration	692,39	684,42
I ALT	5.388,17	5.255,29

Personaleoversigten udviser et samlet fald i antal årsværk på ca. 133 fra 2023 til 2024.

Ændringer i årsværk er sket på flere områder. De væsentligste ændringer er:

Den demografiske udvikling har medført et fald på skoleområdet og dagspasning af børn med 30 årsværk. På ældre- og Handicapområdet har der været samlet fald på 86 årsværk efter gennemførte budgettilpasninger i 2023. Tilpasningerne har haft helårsvirkning i 2024.

Derudover er der et fald på 7 årsværk indenfor vejområdet.

Hertil kommer ligeledes et fald på 8 årsværk indenfor administrationsområdet – primært jobcentret og hjælpemiddel på ældreområdet.

Lønninger og pensionsforpligtelser

Der er i regnskabsåret 2024 brugt i alt 2.682 mio. kr. til lønninger. Dermed udgør lønningerne 47,94 pct. af det samlede driftsresultat.

Kommunen har i 2024 udbetalt 56,2 mio. kr. i pension til tidligere medarbejdere.

Hovedparten af de nuværende ansatte er sikret pension gennem en pensionsforsikring, hvortil der løbende indbetales præmie. Herudover er der tjenestemænd, hvor ikke alle har en pensionsforsikring. Disse tjenestemænd skal derfor til den tid have pensionen udbetalt fra kommunen. Kommunens forpligtelser er opgjort til 1.149 mio. kr.

Likviditetens udvikling

Et af de tre økonomiske pejlemærker er et ønske om en likviditet på 1.350 kr. pr. indbygger, svarende til ca. 100 mio. kr.

Der er løbende fokus på likviditeten både på den korte og lange bane i forbindelse med bevillingsrevisioner og budgetlægningen. Pejlemærket for regnskabsåret 2024 er opfyldt.

Oversigt over kassebeholdningens størrelse:

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2023	Regnskab 2024
Likvide aktiver ultimo	425,1	613,8
Mellemregning med forsyningsområde	-1,8	-0,5
Sikkerhedsstillelse Skodsbøl Deponi	-18,7	-20,0
I alt ekskl. Deponering	404,5	593,3
Deponering	61,1	58,6
I alt inkl. deponering	465,6	651,9

Der har været en forøgelse af kassebeholdningen på 189 mio. kr. i 2024. Hertil skal nævnes, at der i 2024 blev optaget lån på ca. 33 mio. kr. for regnskabsåret 2023. Lånoptagelsen for regnskabsåret 2024 på ca. 13 mio. kr. hjemtages først i april 2025.

Den beregnede gennemsnitlige likviditet (kassekreditsreglen) er øget igennem året fra 582 mio. kr. ved årets start til 843 mio. kr. ved årets udgang.

Budgetaftale – Udmøntningsplan 2024

Sønderborg Byråds virksomhed er inddelt i 19 politikområder og bevillingsniveauet er fastsat på disse 19 politikområder, fordelt pr. udvalg, på henholdsvis drifts- og anlægsvirksomheden.

I bilag 2 fremgår budgetterne og regnskabet pr. politikområde.

Et enigt Byråd vedtog den 11. oktober 2023 Sønderborg Kommunes budget for 2024 og overslagsårene 2025-2027.

Budgetaftalen indeholdt en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser, såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter.

Herudover blev der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der var ønske om at analysere og/eller styrke gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Til konkretisering af budgetaftalen blev der udarbejdet en udmøntningsplan 2024.

Økonomiudvalget og fagudvalgene har i året 2024 løbende fået forelagt en udmøntningsstatus.

I bilag 5 fremgår seneste opfølgning på udmøntningsplanen for 2024.

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal i mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Regnskab 2024
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær drift	294,1	269,8	185,9	274,0	450,8
Resultat af skattefinansierede område	133,4	-79,1	-66,3	237,1	251,4
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-4,9	-1,7	1,2	4,8	-1,3
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver	5.375,7	5.332,9	5.263,0	5.179,0	5.397,2
Anlægsaktiver i alt	4.747,1	4.815,1	4.723,1	4.423,5	4.403,7
Omsætningsaktiver i alt	628,6	517,8	539,9	755,5	933,5
- heraf likvide beholdninger	380,8	212,9	254,1	425,1	613,8
Balance, passiver	-5.375,7	-5.332,9	-5.263,0	-5.179,0	-5.397,2
Egenkapital	-1.818,2	-1.818,0	-1.620,8	-1.656,4	-2.005,0
Hensatte forpligtelser	-1.425,5	-1.396,1	-1.402,8	-1.403,8	-1.302,7
Langfristet gæld	-1.487,6	-1.465,1	-1.617,4	-1.530,7	-1.469,0
- heraf ældreboliger	-512,4	-501,1	-475,0	-448,4	-419,4
- heraf indefrosne feriemidler	-220,2	-207,5	-193,4	-189,4	-202,5
Kortfristet gæld	-644,4	-653,7	-622,0	-588,1	-620,5
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	599,0	606,1	580,0	581,7	843,1
Likvide aktiver pr. indbygger (hele kr.)	5.157,7	2.888,9	3.415,2	5.726,6	8.283,8
Langfristet gæld pr. indbygger (hele kr.)	-20.148,7	-19.880,3	-21.738,7	-20.620,2	-19.825,6
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (hele kr.)	167.864	168.507	176.281	183.102	196.424
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7
Grundskyldspromille	27,1	27,1	27,1	27,1	13,5
Indbyggertal pr. 31.12.	73.831	73.696	74.402	74.233	74.096

Regnskab

Regnskabspraksis

Generelt

Sønderborg Kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i Budget- og regnskabs-system for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedr. de selv-ejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Årsberetningen for Sønderborg Kommune rummer på et overordnet og mere overskueligt niveau de samme oplysninger vedr. kommunens årsregnskab, som kommunen på et detaljeret niveau skal give i form af en række obligatoriske oversigter til sit årsregnskab.

Kommunens regnskabspraksis er fastlagt i "Principper og retningslinjer for økonomistyring" (kasse- og regnskabsregulativet).

Herudover henvises til bilag 5 vedrørende udmøntningsplanen for 2024, hvor der er foretaget en opfølgning/status på en række elementer fra budgetaftale 2024.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til tidligere år

Hidtil har det været frivilligt for kommunerne at optage skyldige feriepenge som en kortfristet gæld i balancen. Sønderborg Kommune har valgt at optage skyldige feriepenge i balancen.

Folketinget vedtog imidlertid en ny ferielov, der indførte et nyt system for måden, lønmodtagere optjener ferie på. Fra september 2020 indførtes således et nyt feriesystem med samtidighedsferie, hvor lønmodtagere optjener og afholder ferie over samme periode.

For at undgå afholdelsen af to ferieår samtidigt, blev det besluttet at indefryse de feriemidler, der var optjent i perioden 1. september 2019 til den 31. august 2020. Det indefrosne ferieår opgøres til et feriebeløb, som lønmodtageren som udgangspunkt modtager, når denne fratræder arbejdsmarkedet – typisk ved folkepensionsalderen.

Sønderborg Kommune optog således pr. ultimo 2020 en langfristet gæld for perioden 1. september 2019 – 31. august 2020 til Lønmodtagernes Feriemidler for ansatte medarbejdere på 220,2 mio. kr., som afvikles over en periode på 20 år. Saldoen er nedbragt til 183,7 mio. kr. pr. ultimo 2024. Med udgangspunkt i ændrede konteringsregler, er saldoen herefter opskrevet i 2024 med 18,8 mio. kr. vedrørende indekseringen af forpligtelsen. Saldoen er herefter inkl. indeksering på 202,5 mio. kr.

Derudover er der sket ændringer i forhold til hensættelser vedr. arbejdsskade- og tjenestemandsforsikringer – se afsnittet "Hensatte forpligtelser" nedenfor.

Fra 2024 er desuden ændrede konteringsregler på forsyningsområdet:
For at undgå, at forsyningsselskabets (SONFOR) over- eller underskud påvirker kommunens driftsresultat, udlignes dette på driften ved brug af den nye driftsgruppering "Modpost ved selskabsgørelse af affaldsindsamlingen".

Tilsvarende modpost indgår også på den finansielle status, idet udlægget fra 2024 er et mellemværende mellem selskabet og affaldsforbrugerne, og ikke et mellemværende mellem kommunen og affaldsforbrugerne.

Bortset fra ovennævnte ændringer er regnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt, i såvel regnskabsopgørelse som resultatopgørelse, i det regnskabsår, de vedrører, jfr. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen og omkostninger i resultatopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jfr. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. I resultatopgørelsen afskrives der første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet eller endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Likvider

Likvider omfatter kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutter, investerings- og placeringsforeninger, obligationer og likvide aktiver udstedt i udlandet. Likviderne indregnes i overensstemmelse med den tilstedeværende kontante beholdning og indestående i pengeinstitutter. Obligationer og indestående i investerings- og placeringsforeninger indregnes i overensstemmelse med dagskurs ved regnskabsårets udløb, og likvide aktiver udstedt i udlandet indregnes til den officielle kurs.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler mv.

Ejendomsretten, til de i balancen indregnede grunde og bygninger, er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Udgifter på over 100.000 kr., der samtidig øger aktivets levetid, kapacitet eller kvalitet ud over det oprindeligt antagne, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme, anskaffet før 1. januar 1999, er værdiansat pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde, anskaffet efter 1. januar 1999, indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg. Det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start/nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Aktiver, med kostpris på under 100.000 kr. eller en levetid på under 1 år, udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Afskrivninger foretages lineært over følgende forventede levetider:

Bygninger	10 – 50 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 – 75 år
Inventar, IT-udstyr mv.	3 – 10 år

For enkelte aktiver fastsættes ved anskaffelsen en forventet scrapværdi, der ikke afskrives.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført,

påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) og vedligeholdelsesarbejder indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Sønderborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimums-leasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Sønderborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingperioden som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Sønderborg Kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler o.lign. anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver

Andele af interessentskaber, som Sønderborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen.

Omsætningsaktiver

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpe-materialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet. Der er optaget varebeholdninger i balancen.

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til salgsværdi.

Værdipapirer er optaget til ultimo kurs.

Hensatte forpligtelser

Ultimo hvert år hensættes et aktuarmæssigt beregnet beløb til dækning af pensionsforpligtelser vedrørende tjenestemænd, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket.

Regulering af hensættelsen foretages via resultatopgørelsen.

Det fremgår af konteringsreglerne til Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner, at pensionsforpligtelsen skal opgøres årligt, og som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Fra regnskab 2023 er Budget- og regnskabssystemets konteringsregler ændret således, at det er tilstrækkeligt at opgøre pensionsforpligtelsen og arbejdsskadeforpligtelsen aktuarmæssigt hvert 5. år. Dette indebærer, at værdien af hensatte forpligtelser vedr. tjenestemandspension og arbejdsskader kan stå uændret i balancen i 5 år.

Tjenestemandspensionsforpligtelsen er senest aktuarmæssigt beregnet i 2022 og for arbejdsskadeforpligtelsen er der udarbejdet en ny aktuarmæssig beregning for året 2024.

Gæld

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Kortfristede tilgodehavender og gæld

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningsposter under omsætningsaktiver - tilgodehavende. Udgifter og indtægter, som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som henholdsvis kortfristet gæld og kortfristet tilgodehavende.

Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)

Note	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2024	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024
	A. Det skattefinansierede område	I tusinde kr.		
	Indtægter			
1	Skatter (funktion 7.90-7.96)	4.138.387	4.114.119	4.116.973
2	Tilskud og udligning (funktion 7.79 - 7.87)	1.847.522	1.907.031	1.908.025
	Indtægter i alt	5.985.909	6.021.150	6.024.998
	Byudvikling, miljø og transport (hkt. 00)	-39.939	-49.012	-48.048
	Trafik og infrastruktur (hkt. 02)	-184.298	-166.008	-168.100
	Undervisning og kultur (hkt. 03)	-913.710	-934.811	-902.755
	Sundhedsvæsenet (hkt. 04)	-513.667	-512.156	-500.683
	Sociale opgaver og beskæftigelse (hkt. 05)	-3.402.571	-3.406.893	-3.344.002
	Fælles udgifter og administration (hkt. 06)	-703.287	-645.625	-630.642
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)	-5.757.472	-5.714.505	-5.594.231
	Driftsresultat før finansiering	228.437	306.645	430.767
3	Renter og kursregulering (funktion 7.05-7.78)	-3.438	-1.704	20.045
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	224.999	304.940	450.812
	Byudvikling, miljø og transport (hkt. 00)	-41.099	-87.122	-53.722
	Trafik og infrastruktur (hkt. 02)	-39.349	-76.184	-42.718
	Undervisning og kultur (hkt. 03)	-84.189	-43.840	-38.434
	Sundhedsvæsenet (hkt. 04)	-4.616	-500	-606
	Sociale opgaver og beskæftigelse (hkt. 05)	-2.000	-7.037	-5.311
	Fælles udgifter og administration (hkt. 06)	-52.700	-94.219	-48.399
4	Anlægsudgifter (ekskl. Forsyningsvirksomhed)	-223.954	-308.902	-189.189
	Jordforsyningen			
	Salg af jord	6.997	25.660	7.675
	Køb af jord incl. Byggemodning	-158	-5.756	-17.893
4	Jordforsyningen i alt	6.839	19.904	-10.218
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	7.885	15.943	251.404
5	B. Forsyningsområdet			
	Drift	0	0	-1.308
	Anlæg	0	0	0
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	0	0	-1.308
	C. RESULTAT I ALT (A + B)	7.885	15.943	250.096

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift.

Balance

Note	Balance i tusinde kr.	Ultimo 2023	Ultimo 2024
	AKTIVER		
	Anlægsaktiver		
	Materielle anlægsaktiver (funktion 9.80-9.84)		
	Grunde	374.137	385.929
	Bygninger	1.329.671	1.313.486
	Tekniske anlæg mv.	177.838	168.527
	Inventar	8.644	8.897
	Anlæg under udførelse	233.379	218.148
	I alt	2.123.669	2.094.987
	Finansielle anlægsaktiver (funktion 9.21-9.27 og 9.30-9.35)		
9	Aktier og andelsbeviser m.v.	2.106.356	2.121.212
10	Langfristede tilgodehavender	193.855	187.971
5	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder (gæld)	-369	-513
	I alt	2.299.842	2.308.669
	Anlægsaktiver i alt	4.423.511	4.403.656
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdning (funktion 9.86)	733	0
	Fysiske anlæg til salg (funktion 9.87)	171.808	216.446
	Tilgodehavender (funktion 9.12-9.19)	127.087	133.023
	Værdipapirer (funktion 9.20)	30.732	30.217
7	Likvide beholdninger (funktion 9.01-9.11)	425.130	613.839
	I alt	755.490	993.524
	AKTIVER I ALT	5.179.001	5.397.180
	PASSIVER		
	Egenkapital (funktion 9.91-9.99)		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	0	0
	Modpost for selvejende institutioner aktiver	-8.775	-8.265
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-2.285.909	-2.297.362
	Reserve for opskrivninger	-1.525	-5.805
	Balancekonto	639.750	306.387
	I alt	-1.656.460	-2.005.046
11	Hensatte forpligtelser (funktion 9.90)	-1.403.790	-1.302.688
6 + 8	Langfristede gældsforpligtelser (funktion 9.63-9.79)	-1.530.660	-1.468.999
	Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita mv. (funktion 9.36-9.49)	-19.167	-20.272
	Kortfristede gældsforpligtelser (funktion 9.50-9.62)	-568.924	-600.175
	PASSIVER I ALT	-5.179.001	-5.397.180
13	Kautions- og garantiforpligtelser der ikke indgår i balancen	3.211.740	2.954.560

Positive tal angiver (netto)aktiver. Negative tal angiver (netto)gæld.

Note: Landsbyggefonden (funktion 9.24) indgår ikke i ovenstående (Nominel værdi)

258.618

275.641

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1 - Skatter

Skatteindtægterne er sammensat af indkomstskatter, selskabsskatter, grundskyld og dækningsafgifter. Indtægterne vedr. indkomstskatter består af det hjemtagne provenu for indkomståret 2024 på baggrund af kommunens eget skøn for udskrivningsgrundlaget, også kendt som selvbudgettering.

Beløb i hele 1.000 kr.	Opr. Budget	Korr. budget	Regnskab
Skatteform	2024	2024	2024
Indkomstskat	3.754.972	3.752.764	3.752.896
Afregning af forskelsbeløb	0	0	0
Afregning for det skrå skatteloft	-10.033	-9.228	-9.228
Selskabsskat	94.392	94.392	94.392
Anden pålignet skat (§ 48 E)	3.128	3.128	5.991
Andel af skat af dødsboer	2.618	2.618	2.619
Grundskyld	290.213	267.348	267.208
<i>Heraf tilbagebetaling til borgere vedrørende grundskyld vedr. tidligere år</i>	0	-22.865	-23.001
Dækningsafgift	3.096	3.096	3.096
I alt	4.138.387	4.114.119	4.116.973

Den samlede netto merindtægt på 2,8 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, kan primært henføres til indtægter jf. kildeskattelovens § 48E (forskerskat), som lander på et højere niveau end forventet. Denne post er generelt belagt med ret stor budgetusikkerhed.

Overgangen til de nye ejendomsvurderinger har de seneste år betydet, at både budget og faktisk provenu fra grundskyld, har været belagt med en høj grad af usikkerhed.

Indtægter fra grundskyld lander på niveau med det korrigerede budget, men i forhold til det oprindelige budget, ligger indtægterne markant lavere, hvilket skyldes tilbagebetaling af 23 mio. kr. til borgere i Sønderborg Kommune på baggrund af Vurderingsstyrelsens nye vurderinger. Dertil kommer renteudgifter på 3,6 mio. kr. afledt af de tilbagebetalte tilgodehavender – se note 3.

Størstedelen af tilbagebetalingerne kan henføres til skatteårene 2021-2023, hvorfor de er omfattet af den såkaldte neutraliseringsordning. Forligskredsen bag boligskatteaftalen har indgået en aftale om neutralisering af virkninger af et nyt ejendomsvurderingssystem. Der vil være tale om en neutralisering i forhold til den samlede nettoeffekt af ændret opkrævet provenu, ændret udligning og ændret balancetilskud. Det bemærkes at detaljerne i neutraliseringsordningen, fortsat er behæftet med en vis usikkerhed, samt at den endelige opgørelse vedr. skatteårene 2021-2023, først forventes at være på plads i løbet af 2026.

Note 2 - Generelle tilskud mv.

Tilskuddene er sammensat således:

Beløb i hele 1.000 kr.	Opr. Budget	Korr. budget	Regnskab
Tilskud	2024	2024	2024
Udligning og generelle tilskud	1.628.531	1.690.359	1.690.219
Kommunal udligning	628.099	628.099	628.104
Statstilskud	997.141	997.141	996.996
Efterreguleringer	-40.581	21.247	21.247
Udligning af selskabsskat	43.104	43.104	43.104
Udligning af dækningsafgift	768	768	768
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	5.245	5.245	5.244
Tilsvær	45.913	45.913	45.912
Tilskud	-40.668	-40.668	-40.668
Kommunale bidrag til regionerne	-9.056	-9.056	-9.060
Kommunalt udviklingsbidrag	-9.056	-9.056	-9.060
Særlige tilskud	223.202	222.038	222.036
Tilskud til kommuner med dårlig udvikling i ledigheden	0	-1.164	-1.164
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	69.804	69.804	69.804
Tilskud til grænsenære kommuner	18.672	18.672	18.672
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	6.456	6.456	6.456
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	13.339	13.339	13.344
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	17.874	17.874	17.868
Tilskud til værdig ældrepleje	18.720	18.720	18.720
Finansieringstilskud	67.524	67.524	67.524
Kompensation sfa. ændring af dækningsafgiften	9.024	9.024	9.024
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	1.788	1.788	1.788
Udligning og generelle tilskud i alt	1.847.922	1.908.586	1.908.439
Udligning af købsmoms	-400	-1.555	-414
Herefter i alt	1.847.522	1.907.031	1.908.025

Efterreguleringer

Efterreguleringerne giver en samlet nettoindtægt på 21,2 mio. kr., svarende til reguleringen af de generelle tilskud for 2024.

Note 3 - Renter

Nettorenten i 2024 fordeler sig således:

Beløb i hele 1.000 kr.	
Renter af likvide aktiver	28.557
Renter af kort- og langfristede tilgodehavender	1.494
Renter af udlæg forsyningsvirksomheder	-1
Renter af gæld	-22.883
<i>Heraf renter af tilbagebetalte grundskyld til borgere</i>	<i>-3.631</i>
Kursgevinst	2.758
Garantiprovision	10.119
Renter i alt	20.045

Jævnfør note 1 er der afholdt ca. 3,6 mio. kr. i renteudgifter i forhold til tilbagebetalte grundskyld for årene 2021-2023 med udgangspunkt Vurderingsstyrelsens nye vurderinger.

Renter af likvide aktiver

De ekstraordinære kursfald, herunder ikke realiserede kursfald, der prægede 2022, er i løbet af 2023 og 2024 blevet modsvaret af højere renteindtægter og kursstigninger.

Note 4 – Anlæg 2024

Det udgiftsbaserede regnskab (afholdte anlægsudgifter på det skattefinansierede område)

Nettobeløb i 1.000 kr.				Status
Anlægsarbejder: (Projektstatus: Igangværende = I, Afsluttet = A)	Samlet bevilling	Akk. Forbrug	Regnskab	
02 Politisk og administrativ organisation	-7.113	-3.800	-1.261	
Automatisering, digitalisering	-2.241	-796	-290	I
Kombit – monopoludbud	-3.668	-1.800	-14	I
Reimers-skolen etableringsudgifter	-1.204	-1.204	-957	A
03 Kommunale Ejendomme	-153.703	-171.734	-30.601	
Belysning og forskønnelse ved Augustiana	-70	-70	0	A
Bygningsrenovering 2021	-4.316	-4.315	0	A
Bygningsrenovering 2022	-398	-398	0	A
Bygningsrenovering 2023	-2.589	-2.589	0	A
Bygningsrenovering 2023 Ekstra pulje	-819	-819	-273	I
Bygningsrenovering 2024	-12.140	-10.523	-10.523	I
Delvis salg af "skjult tekst"	950	0	0	I
DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3 Sønderborg	0	0	387	A
Energimærkning af kommunale bygninger, etape 1	-2.000	-1.247	-677	I
Energimærkning 2024	-1.000	0	0	I
Etablering af logistikcenter	-151.273	-149.999	-3.091	I
Køb af ejendom Søndergade 4 Guderup	-175	-175	359	A
Køb af Havnen 2 Augustenborg	-2.100	-2.025	-2.025	I
Køb af Kærvej 70, Vandrerhjem	-15.032	-14.885	-14.885	I
Køb af Smedegade 16a	-155	-144	2.202	I
Køb og salg af ejendom "skjult tekst"	0	-1.468	-1.468	I
Køb af Sundgade 11	-1.198	-1.198	0	A
Opgradering og energioptimering af CTS-anlæg	-10.000	-5.815	-1.848	I
Renovering af Reimerskolen	-20.017	-20.330	-2.176	I
Salg af "skjult tekst"	1.500	-24	-24	I
Salg af Alison	61.704	62.348	0	I
Salg af Asylvej 1	2.690	2.690	0	A
Salg af ejendomme ifm. etabl. af DBS	15.000	2.459	2.459	I
Salg af Kongevej 81	0	0	19	A

Salg af Mariegade 6	0	-12	0	I
Salg af "skjult tekst"	2.252	-74	-74	I
Salg af "skjult tekst"	2.900	0	0	I
Salg af Primulavej 2 Augustenborg	0	0	24	A
Salg af "skjult tekst"	100	0	0	I
Salg af Skolevej 53 Havnbjerg	850	850	850	A
Salg af "skjult tekst"	5.900	0	0	I
Salg af Søndergade 4 Guderup	400	-0	-0	I
Salg af "skjult tekst"	150	-21	-21	I
Tilbagekøb af Ulkebøldam 9	-1.008	-1.008	0	A
Tilslutning til fjernvarme, Nordborg	-9.000	-8.132	437	I
Voldgade 3-5	-14.810	-14.810	-255	A
04 Turisme og Landdistrikter	-43.137	-32.062	-10.527	
GOTO Sønderborg	-6.000	-5.000	-1.500	I
Gråsten Forum 2024	-200	-200	-200	A
Grundlovsegen	-150	0	0	I
Handleplan for fødevarer	-350	-52	-52	I
Implementering af fødevarestrategi	-614	-614	0	A
Implementering af fødevarestrategi	-2.660	-2.653	-283	A
Implementering af fødevarestrategi 2019	-376	-376	0	A
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte 2023	-465	-465	0	A
Masterplan for Turisme og Handel 2024	-1.500	-1.280	-1.280	I
Nordals Forum 2024	-253	-219	-219	I
Puljen til borgerinitiativer og pyloner 2024	-1.521	-916	-916	I
Real. af elemente fra Hvidbogen Nordals	-947	-947	0	A
Samarbejde mellem turisme-, handels- og kulturaktø	-11.600	-11.481	-955	I
Udvikling turisme sydals. Kitesurfere mm	-200	0	0	I
Udviklingsforum Nordals	-16.300	-7.860	-5.122	I
05 Bosætning og byggeri	19.554	-7.645	-19.613	
Boligområde Hundsbjerg	2.400	-531	-79	I
Boligområde ved Hundsbjerg og Buskmosevej	0	0	0	A
Borgmester Andersens Vej	2.336	2.335	-638	A
Byfornyelse og nedrivningspulje	-2.000	-3.452	-2.415	I
Byggemodning af boligområde i V. Sottrup	405	-9.296	554	I
Byggemodning af Ribesvej og Stationsvej	1.755	2.087	545	I
Byggemodning Blans Ullerup	-268	-268	0	I
Byggemodning Egernvej	124	-13	0	I
Byggemodning erhvervsarealer Ragebøl	-4.150	-4	0	I
Byggemodning Havemosevej i Vollerup	1.300	-510	-510	I
Byggemodning i Nybøl - Påkjær Vænge	0	-1.658	0	I
Byggemodning og salg, Borggården Nybøl	290	-2.682	2.126	I
Byggemodning Rinkenæs	5.989	-3.557	-0	I
Bygningsforbedringsudvalget	-2.327	-2.327	-567	A
Bystrategier 2024	-2.000	-145	-145	I
Bærende indsats i Hertugernes Augustenborg	-11.000	0	0	I
Delvis salg af matr.nr. 317 Vollerup	1.900	575	0	I

Diverse byggemodninger - bolig 22-25	384	599	106	I
Diverse byggemodninger - erhverv 22-25	0	10	0	I
Diverse byggemodninger - ubestemte formål 22-25	0	1.666	-879	I
"Skjult tekst"	8.000	-288	-288	I
Erhvervsområde Ragebøl	0	13.388	-179	I
Erhvervsområde Sønderborg Nord	886	572	-7.099	I
Frie bymidter Nordborg	-6.100	-673	-673	I
Færdiggørelse af Jeppesdam/Tingholm	-3.900	-2.083	0	I
Færdiggørelse af Viggo Kragh Hansens Vej	-638	-638	-138	A
Færdiggørelse Gammeldam, Nordborg	-200	-166	0	I
Følgeudgifter ifm. udstykninger 2023	-777	-623	-116	I
Grunde Tingholm, Jeppesdam, Kildebæk	728	728	0	A
Gråsten Bymidte	-500	-186	-186	I
Johanne Hansens Vej, byggemodning 2. etape	3.757	7.495	1.157	I
Køb af ejendom "skjult tekst"	-8.219	-8.144	-8.144	I
Mageskifte i Guderup	-30	-30	0	A
Masterplan, Fremti. genskabelse Hertugby	-7.580	-2.575	-843	I
Nedrivning Bro Børnehus, Augusteborg	-650	0	0	I
Nedrivning Palævej 11, Augustenborg	-1.000	0	0	I
Ny udstykning på Lykkegård	10	-85	-27	I
Omdannelse af Sundgade	-1.010	-843	-632	I
Salg af areal Bækgade 10	0	0	0	A
Salg af areal "skjult tekst"	450	0	0	I
Salg af areal "skjult tekst"	765	0	0	I
Salg af areal "skjult tekst"	253	0	0	I
Salg af "skjult tekst"	5.200	954	1.035	I
Salg af boldbanen ved Kasernen	12.000	0	0	I
Salg af del af matr. nr. 589 Havnbjerg	2.825	2.825	-250	I
Salg af del af matrikel 5322 Sønderborg	0	0	0	A
Salg af del af "skjult tekst"	1.050	1.050	1.050	I
Salg af Dybbøl Bygade 81B	440	-4	0	I
Salg af "skjult tekst"	1.625	-0	-0	I
Salg af jord "skjult tekst"	1.950	0	0	I
Salg af jord til Sønderborg Motor Club	660	0	0	I
Salg af "skjult tekst"	18.550	-73	-73	I
Salg af matr. "skjult tekst"	606	-1	-1	I
Salg af matr. 751b Ulkebøl	1.150	0	-1.150	I
Salg af matr.nr. 946 og 947 Hørup	0	0	0	A
Salg af matrikel "skjult tekst"	41	0	0	I
Salg af matrikel 619 og 1093 Guderup, Egen	20	20	20	A
Salg af Orkangervej 9, Gråsten	200	-8	0	I
Salg af Stærevænget 6, Broager	240	-86	0	I
Salg af tidligere politigrund Gråsten	4.600	-50	-40	I
Studieboliger	-14.293	-7.208	-4.547	I
Støtte bystrategier '20 Gråsten + Hørup	-1.000	0	0	I
Støtte bystrategier '22 Vester Sottrup og Guderup	-1.000	0	0	I
Svinget + Ærøvej i Fynshav	327	328	0	A
Transformation og udvikling Hertugernes Augustenbo	-950	0	0	I
Udviklingsplan for Augustenborg havn	-193	-193	-18	A
Under Broen 1 og 3	6.123	6.123	3.432	A
06 Erhverv	-250	-250	-198	

Velkomstpakke butikker/virksomheder	-250	-250	-198	A
07 Natur, Klima og forsyning	-32.321	-15.463	-2.242	
Danmarks Vildeste Kommune	-730	-730	0	A
Fremme af vild natur	-1.200	-606	0	I
Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	-718	-156	-38	I
Klimahandleplan 2023	-721	-721	-0	A
Klimatilpasningsplan 2024	-2.154	-1.015	-1.015	I
Konvertering til fjernvarme i kom. bygninger 2024	-2.000	-658	-658	I
Kær Vestermark Naturformidlingscenter 2019	-18.798	-7.493	-173	I
Kær Vestermark, diverse projekter	-2.500	-1.818	0	I
Køb af Nordals Naturskole	-2.000	-1.913	-293	I
Naturpark Nordals	-500	0	0	I
Stihandleplan Adsbøl-Gråsten	-1.000	-353	-65	I
08 Veje og trafik	-317.550	-161.619	-85.875	
Analyse af trafiksikkerhed på Chr. X bro	0	0	0	A
Cykelparkering perron Sønderborg Station	-917	-381	0	I
Cykelstien Broager – Nybøl	-4.000	-30	-28	I
Cykelstier: Broager-Nybøl, Buskmoseve mv	-34.890	-18.475	-1.331	I
Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup	-16.176	-16.176	-27	A
Etablering af ladestruktur Drift og Beredskab	-1.500	-1.140	-1.140	I
Etablering af vej ved Fiskerløkken	-500	0	0	I
Etablering af vej ved Hundsbjerg/Buskmosevej	-3.600	0	0	I
Forprojekter Broager torv	-500	0	0	I
Fortove renoveres 2023	-973	-973	0	A
Fortove renoveres 2024	-4.224	-508	-508	I
Gendarmstien udbedringer 2024	-500	-458	-458	I
Genetablering legeplads matr. 5322 Sønderborg	0	0	0	I
Inventar Drift og Beredskab Sønderborg	-9.652	-8.309	-2.373	I
Legeplads og ungeområde Herman Bangs Vej 3	-6.000	-259	-259	I
Legepladser 2024	-4.400	-894	-894	I
Lifte Drift og Beredskab	0	0	65	A
Munkemøllebroen	-2.537	-1.564	-140	I
Nordals Ferieresort	-100.000	-36.263	-36.263	I
Offentlige parkeringspladser	-3.000	0	0	I
Oprens og overdrage branddamme i landsbyer 4 år	-612	-343	-192	I
P-pladser Gerlachsgade/Kasernen	-1.500	-109	0	I
Processug Drift og Beredsskab	-2.281	-1.728	-160	I
Projektering og prisberegning af to cykelstier	-500	-196	0	I
Ren. af off. toiletter/handicaptoliletter 2024	-592	-469	-469	I
Renov. af eksisterende cykelstier 2024	-500	0	0	I
Renovering af havnekontor	-17.988	-17.989	-165	A
Sejlerforum og beløb til indsejlinger	0	0	0	A
Sejlerforum og beløb til indsejlinger 2024	-1.050	-150	-150	I
Signalanlæg udskiftninger 2022	-277	-277	0	A
Signalanlæg udskiftninger 2024	-1.223	-915	-915	I
Skader ifm. stormflod 2023	-15.820	-10.657	-10.362	I
Spunslaug	-14.550	0	0	I
Stiplan prioriteret 2024	-500	-382	-382	I
Strategisk energipl. grøn transport 2023	-351	-351	0	A

Strategisk energipl. Vedr. grøn transport 2024	-1.149	-850	-850	I
Støjreducerende tiltag	-510	-510	-510	I
Supercykelstien	-8.186	-8.570	-242	I
Svingbane ved Porten til Sønderborg	-700	-219	0	I
Tilskudspulje til badebroer	-1.000	-683	-92	I
Trafiksikkerhedsplan 2023	-212	-212	0	A
Trafiksikkerhedsplan 2024	-2.592	-653	-653	I
Trafiksikring - skoler og daginstitutioner	-3.000	-2.191	-1.902	I
Trafikudviklingsplan Sønderborg By	-468	-468	-304	A
Udskiftning af køretøjer 2023	-2.277	-2.277	0	A
Udskiftning af køretøjer 2024	-3.349	-1.258	-1.258	I
Veje belægninger 2023	-818	-818	0	A
Veje belægninger 2024	-42.176	-23.915	-23.915	I
09 Senior	-4.313	-4.313	71	
Brandsikring plejecentre	-4.313	-4.313	0	I
Forundersøgelser Omsorg og Udvikling	0	0	71	I
10 Kultur, Idræt og Fritid	-51.256	-44.411	-8.451	
Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ideoplæg	-200	-226	-226	I
Bakkensbro Aktivitets- og Kulturcenter 2024	-70	-53	-53	I
DM i badminton - støtte til side-events 24-26	-300	-100	-100	I
Etablering af Reimerskolen og Kasernen	-1.000	-996	-180	I
Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	0	-412	0	I
Kraftcenter Dybbøl - tilskud 2024	-100	-100	-100	A
Kunststofgræsbane	-6.341	-6.341	-30	A
Lys på slottet	-1.080	-443	0	I
Midler renov/forbedring af idrætsanlæg 2023	-470	-470	0	A
Midler renov/forbedring af idrætsanlæg 2024	-687	-688	-688	I
Museum Sønderjylland 2024	-1.421	-1.421	-1.421	A
Nye faciliteter til kunstnere, Augustenb	0	0	0	I
Omklædningsfaciliteter Alnor Strandpark	-400	0	0	I
Pulje til idrætsanlæg 2023	-631	-631	0	A
Pulje til idrætsanlæg 2024	-2.853	-961	-961	I
Pulje til kulturelle anlæg 2023	-97	-97	0	A
Pulje til kulturelle anlæg 2024	-659	-219	-219	I
Renovering af Sundevedhallen	-690	-690	-9	A
Renovering Broager stadions fodboldbane	-2.700	-99	-99	I
Sang- og dansecenter, Bygningmæssige faciliteter	-18.407	-18.407	-15	A
Skaterhal tilskud til renovering	-1.065	-1.065	0	A
Skaterrampe Ullerup	-125	-106	-106	I
Tilskud til køb af arealer, Sønderborg Motor Club	-825	0	0	I
Tilskud til privat inst. Sydalshallen 2024	-3.000	-3.000	-3.000	A
Udvidelse af Dybbølhallen	-7.885	-7.885	-1.245	A
Ungemiljø i Gråsten	-250	0	0	I
13 Sundhed og forebyggelse	-20.780	-315	-144	
Kapacitetsudvidelse af Tandplejen	-1.609	70	70	I
Sundhedsfremmende anlæg 2021	-171	-171	0	A
Sundhedsfremmende anlæg 2024	0	0	0	A
Sundhedshus Augustenborg	-19.000	-214	-214	I
14 Dagtilbud til børn	-27.941	-24.882	-994	
Hørup dagins. Bygadens børnegård - Renov./tilbygning	-24.341	-24.341	-453	A

Natur-dagtilbud Kær Vestermark	-1.000	-73	-73	I
Tyske institutioner flytning	-2.600	-468	-468	I
15 Undervisning	-112.557	-64.217	-24.178	
Augustenborg Skole	-4.423	-674	-164	I
Bygningsrenovering, skoler 2024	0	0	0	I
Bygningsrenovering, skoler 2024	-1.700	-206	-206	I
Bygningsrenovering, skoler 2025	1.100	0	0	I
Etablering af Alssund-Skolen	-4.000	-2.111	-2.111	I
Nybøl Børneunivers - kapacitetsudfordring	-3.400	-100	-100	I
Nordals Skole	-9.060	-402	-402	I
Klasselokaler	-1.986	0	0	I
Gråsten Skole	-1.000	-189	-189	I
Ren. og ombyg. folkeskoler 2024	-0	0	0	A
Ren. og ombyg. folkeskoler iht. Helhedsplan 2024	0	0	0	A
Masterplan og opstart af Nordalsskolen	0	0	59	A
Renovering af Dybbølskolen	-88.087	-60.536	-21.066	I
16 Børn med særlige behov	-3.553	-2.216	-1.763	
Etabl. af institution for børn og unge i Guderup	-453	-453	0	A
Flytning af Børneindsatser fra Kærvej til BAV	-3.100	-1.763	-1.763	I
17 Social – Voksne	-47.001	-35.697	-13.632	
BS Ingemannsvej - boliger	-22.597	-14.738	-13.092	I
Forundersøgelser Voksenområdet	0	0	0	I
Herberg Mågevænget – ombygning	-2.500	0	0	I
Møllestedgård	-17.648	-17.648	-180	A
Nedrivning Mågevænget	-1.000	-55	-55	I
Orangeri – Bosager	-2.969	-2.969	-305	A
Skærmet afdeling Hertughaven	-287	-287	0	A
18 Forsørgelse og beskæftigelse	0	0	0	
Nettoudgifter i alt	-801.921	-568.625	-199.407	
09 Forsyning	0	0	0	
Nettoudgifter i alt inkl. Forsyningsområdet	-801.921	-568.625	-199.407	

Note 5 - Forsyningsvirksomhederne

Forsyningsvirksomhederne skal økonomisk hvile i sig selv. Det vil sige, at virksomhedernes økonomi alene skal finansieres af brugerne, og den har derfor ikke indflydelse på det skattefinansierede resultat. De enkelte års overskud eller underskud opsamles på en særlig konto i den finansielle status.

Forsyningsvirksomhederne, som efter udskillelsen af vandforsyning, spildevand, varmforsyning, renovation og genbrugsvirksomhed, nu alene omfatter Skodsbøl Deponi, viser samlet et netto driftsunderskud på ca. 1,3 mio. kr. Hertil kommer nettoindtægterne vedrørende renovationsområdet på i alt ca. 8,6 mio. kr., så de samlede nettoindtægter udgør ca. 7,3 mio. kr. De 8,6 mio. kr. bliver dog udlignes jf. ændrede konteringsregler nedenfor fra 2024.

Selvom renovationsområdet er udskilt til Sønderborg Forsyning, skal området optages i kommunens regnskab på henholdsvis drifts- og anlægsvirksomheden samt på opgørelsen over mellemværende med forsyningsvirksomhederne. Mellemværende på konto 9.35 bliver dog udlignet ved tilsvarende modpost på konto 9.25, idet formue eller gæld er hos Sønderborg Forsyning.

Ændrede konteringsregler gældende fra 2024:

For at undgå, at selskabets (SONFOR) over- eller underskud påvirker kommunens driftsresultat, udlignes dette på driften ved brug af den nye driftsgruppering "Modpost ved selskabsgørelse af affaldsindsamlingen".

Tilsvarende modpost indgår også på den finansielle status, idet udlægget fra 2024 er et mellemværende mellem selskabet og affaldsforbrugerne, og ikke et mellemværende mellem kommunen og affaldsforbrugerne.

De brugerfinansierede områder (Skodsbøl Deponi) indgår som en del af kommunens samlede kassebeholdning. Forsyningsvirksomhedernes mellemværende med Sønderborg Kommune fordeler sig således:

Mellemværende mellem forsyningsvirksomhederne og Sønderborg Kommune:	Primo	Ultimo
I 1.000. kr.	2024	2024
Skodsbøl Deponi	-1.821	-513
Mellemværende i alt ex. øvrige renovationsområder fra SONFOR	-1.821	-513
Øvrige renovationsområder fra SONFOR – netto udgifter	1.452	10.023
Modpost ved selskabsgørelse (SONFOR) af affaldsindsamlingen – ny fra 2024	0	-10.023
I alt	-369	-513

Minus = til gode hos kommunen og plus = gæld til kommunen

Tilgodehavende (konto 9.25) hos Sønderborg Forsyning (SONFOR)	Primo	Ultimo
I 1.000. kr.	2024	2024
Øvrige renovationsområder fra Sønderborg Forsyning	-1.452	0
I alt	-1.452	0

Plus = kommunens tilgodehavender

I bilag 3 er en specifikation af årsresultatet indenfor renovationsområdet fordelt på de enkelte ordninger.

Som nævnt ovenfor blev Vand, spildevand og affaldshåndteringen pr.01.01.2009 udskilt og er organiseret i en selvstændig selskabsform. Den indre værdi af selskaberne inkl. havvindmølleprojektet (egenkapital) på 2.081.867 t.kr. pr. ultimo 2024 er optaget under konto 9.21 aktier og andelsbeviser.

Note 6 - Optagne lån

Kommunens låneramme sammensættes af afholdte anlægsudgifter til f.eks. energibesparende foranstaltninger, arealerhvervelser, havne og ældreboliger. Der var således ingen lånedispensationer for regnskabsåret 2024.

Lånerammen for året 2023 på 33,115 mio. kr. vedrører direkte låneadgang og lånedispensation på 11 mio. kr. for regnskabsåret 2023. Lånerammen blev overført til 2024 med henblik på lånoptagelse i 2024.

Der er optaget følgende lån:

	Mio. kr.
Kommunekredit	
Låneramme 2023	33,115
Låneramme 2024	0,000
Ældreområdet	-0,072
I alt	33,043

Lånerammen for året 2024 udgør 12,6 mio. kr. Lånet vedrørende 2024 hjemtages inden udgangen af april 2025 og vil indgå i regnskabet for 2025.

Herudover er der potentielle låneramme for 2024 på 32,2 mio. kr., vedrørende konkrete igangsatte anlægsaktiviteter, som forventes overført fra 2024 til 2025.

I forbindelse med udløb af renteaftale er et lån på 120,4 mio. kr. konverteret til et nyt lån med en ny renteaftale indtil oktober 2028.

Note 7 - Likvide aktiver

Der var, i det oprindelige budget, forudsat en forøgelse af likviditeten med 1,4 mio. kr. Af regnskabet fremgår, at likviditeten er øget med 189 mio. kr. Heraf udgør en positiv regulering af obligationsbeholdningen opgjort efter kursværdien pr. 31.12.2024 på ca. 8,4 mio. kr.

Finansieringsoversigt i mio. kr.	Budget	Korr. Budget	Regnskab	Korr. budget vs. Regnskab
Likvide beholdninger primo	425,1	425,1	425,1	
Tilgang af likvide aktiver:	117,0	54,0	303,6	249,7
+/- Årets resultat	7,9	15,9	250,1	234,2
+/- Låneoptagelse	37,2	77,5	33,0	-44,5
+/- Øvrige finansforskydninger	71,9	-39,5	12,1	51,6
+/- kursregulering af likvide aktiver	0,0	0,0	8,4	8,4
Anvendelse af likvide aktiver:	-115,6	-115,7	-114,9	0,8
Afdrag på lån	-115,6	-115,7	-114,9	0,8
Samlet bevægelse af likvide aktiver	-1,4	61,8	-188,7	250,5
Likvide beholdninger ultimo	426,5	363,3	613,8	

Finansieringsoversigten forklarer årets bevægelse i de likvide beholdninger.

Årets resultat udviser forbrug på 250 mio. kr. og hertil skal lægges forskydning i langfristet gæld (afdrag fratrukket låneoptagelse) samt øvrige finansforskydninger på -61 mio. kr. Årets resultat samt forskydning i langfristet gæld og øvrige finansforskydninger medfører således en forøgelse af de likvide aktiver med 189 mio. kr.

Fra finansforskydninger er likviditeten pr. 31. december blevet reduceret med netto 12,1 mio. kr. De væsentligste årsager hertil er:

- Forøgelse af tilgodehavende hos staten (ca. 3 mio. kr.), hvilket er vedrørende refusion og købsmoms
- Forøgelse af kortfristet tilgodehavender (ca. 1 mio. kr.)
- Forøgelse af langfristede tilgodehavender (ca. 8 mio. kr.)

- Forøgelse af kortfristet gæld (ca. -21 mio. kr.)
- Forøgelse af øvrige finansielle nettoforskydninger på ca. -3 mio. kr., der hovedsageligt vedrører forskellige mellemregningskonti

Drifts- og anlægsoverførsler mellem årene:

Det skal bemærkes, at nedenstående uforbrugte midler blev overført fra henholdsvis regnskabsåret 2023 til 2024 og regnskabsåret 2024 til 2025. Disse indgår således i ovenstående vedrørende forskydninger.

Uforbrugte bevillinger, der er overført til næste år	Til 2024	Til 2025
Driftsbevillinger:	i 1.000 kr.	
02 Politisk og adm. Organisation	7.738	114
0260 Administration		2.951
04 Turisme og landdistrikter	540	262
0460 Administration		357
05 Bosætning og byggeri	0	73
0560 Administration	3.427	910
06 Erhverv	3.212	1.200
07 Natur, Klima og Forsyning	940	-588
0760 Administration	-250	-57
08 Veje og trafik	4.693	966
09 Senior	4.546	7.517
0960 Administration		87
10 Kultur, Idræt og Fritid	3.985	5.871
1060 Administration	250	500
12 Borgerservice	0	4.093
13 Sundhed og forebyggelse	3.750	5.221
14 Dagtilbud til børn og unge	1.672	1.712
15 Undervisning	7.501	15.598
16 Børn med særlige behov		3.600
17 Social, voksne	0	358
18 Forsørgelse og beskæftigelse – midtvejsregulering	*) 32.676	*) 48.323
18 Forsørgelse og beskæftigelse	0	-1.570
19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet	500	0
Overførsel til finansiering af 6 anlægsprojekter i 2024	13.500	0
I alt driftsbevillinger overført til næste år	88.680	97.497
Rådighedsbeløb (netto):		
01 Økonomi – Indskud i landsbyggefonden, feriemidler, garantier m.m.	37.469	30.455
02 Politisk og administrativ organisation	46	113
03 Kommunale ejendomme	3.891	1.142
04 Turisme og Landdistrikter	6.574	6.865
05 Bosætning og byggeri	27.990	-26.763
07 Natur, Klima og Forsyning	12.700	2.772
08 Veje og trafik	41.573	79.135
09 Senior	-71	0
10 Kultur, Idræt og Fritid	2.349	5.834
13 Sundhed og forebyggelse	0	356

14 Dagtilbud til børn og unge	629	1.459
15 Undervisning	-2.331	6.037
16 Børn med særlige behov	5.646	1.336
17 Social, voksne	5.287	11.304
I alt rådighedsbeløb overført til næste år	141.752	120.045
Lån i alt overført til næste år	-23.548	-32.183
I alt rådighedsbeløb inkl. lånoptagelse overført til næste år	118.204	87.862
Lånoptagelse for regnskabsåret	-33.115	-12.572

*) Overført til skatter/generelle tilskud med henblik på efter- og midtvejsreguleringen i hhv. 2024 og 2025.

Den 20.03.2024 godkendte Byrådet driftsoverførslerne fra år 2023 til 2024 på samlet netto ca. 89 mio. kr.

Den 26.03.2025 behandler Byrådet ligeledes overførslerne fra år 2024 med netto 97,497 mio. kr. vedr. driften til 2025 og senere. Herudover behandles ligeledes anlægsoverførsler på netto 89,590 mio. kr. samt lånoptagelsen på 12,572 mio. kr. vedr. regnskabsåret 2024 samt overførsler til 2025.

Note 8 - Restgæld på lån og anden langfristet gæld

I hele 1.000 kr.	2024	
	Primo	Ultimo
• Selvejende institutioner	0	0
• Realkredit	-346	-327
• Kommunekredit	-869.775	-827.511
• Gæld vedr. færgelinvesteringer	-4.972	-2.510
• Pengeinstitutter	0	0
• Anden langfristet gæld (pensionsforpligtelser på forsyningsområdet)	-2.649	-1.309
• Indefrosne feriemidler	-189.400	-202.467
• Langfristet gæld vedr. ældreboliger	-448.438	-419.451
• Gæld vedr. finansielt leasede aktiver	-15.080	-15.425
I alt	-1.530.660	-1.468.999

Samlet set er kommunens gæld reduceret med ca. 62 mio. kr. I 2024 er der hjemtaget lån på 33,115 mio. kr. vedrørende lånerammen for 2023.

Pr. 31. december 2024 har Sønderborg Kommune indgået følgende renteaftaler (renteswap):

SWAP-aftaler (1.000 kr.)	Indgået	Udløb	Renteforhold	Rente	Valuta	Oprindelig hovedstol	Restgæld DKK	Markedsværdi DKK
Kommunekredit	2011	2028	Fra variabel til fast	3,68%	DKK	150.000	33.205	-894
Kommunekredit	2012	2026	Fra variabel til fast	1,51%	DKK	39.520	4.683	36
Kommunekredit	2013	2028	Fra variabel til fast	1,55%	DKK	96.373	26.384	425
Kommunekredit	2013	2028	Fra variabel til fast	1,55%	DKK	110.627	26.807	403

En renteswap er en aftale om på bestemte tidspunkter at betale (modtage) fast rente og modtage (betale) variabel rente i samme valuta. En renteswap benyttes til at omlægge finansiering fra fast til variabel rente eller fra variabel til fast rente.

Den samlede markedsværdi på 0,03 mio. kr. svarer til, hvad det ville koste at lave en førtidig indfrielse af fastforrentede lån. På udløbstidspunktet vil markedsværdien være nul.

I henhold til kommunens finansielle strategi skal den fastforrentede andel af kommunens lån (eksklusive lån vedrørende ældreboliger) udgøre mindst 25 pct. af den til enhver tid værende restgæld. Ved udgangen af 2024 udgør den fastforrentede andel 79 pct.

Kommunens gæld ekskl. ældreboliger udgør 830 mio. kr. i nominel værdi og har en markedsværdi på 797 mio. kr. ultimo 2024.

Note 9 – Aktier, andelsbeviser og ejerandele i selskaber m.m.

(I 1.000 kr.)	Ejerandel i pct.	Indre værdi	Seneste regnskab
Sønderborg Lufthavn	49,84 %	19.843	2023
House of Science	6 %	1.000	2024
Sønderborg Jordkøbsnævn	100 %	18.792	2024
Sønderborg Forsyning – Holding A/S	100 %	2.081.867	2023
I alt		2.121.502	

Den indre værdi udtrykker Sønderborg Kommunes andel af selskabernes egenkapital jf. selskabernes seneste offentliggjorte årsregnskab.

Note 10 – Øvrige langfristede tilgodehavender

Øvrige langfristede tilgodehavender vedrører kommunens tilgodehavender som følge af lovbestemte ydelser til primært borgere.

De væsentligste tilgodehavender er udlån til:

- Lån til betaling af beboerindskud 25,1 mio. kr.
- Lån til betaling af ejendomsskatter (indefrosne) 23,3 mio. kr.
- Lån til indefrysningssordning på ejendomsskat på 19,7 mio. kr.
- Indskud i lejede lokaler/boliger 12,7 mio. kr.
- Sociale ydelser mod tilbagebetaling 29,7 mio. kr.
- Øvrige udlån og tilgodehavender 16,0 mio. kr., herunder især Sønderjyllands Symfoniorkester på 4 mio. kr., Sønderborg Lokalvarme på 2,1 mio. kr., efterskoler 3,4 mio. kr. samt øvrige udlån.

Jævnfør Budget- og regnskabssystemets bestemmelser er indskud til Landsbyggefonden indregnet med værdien nul og de langfristede tilgodehavender er nedskrevet med et forventet tab.

De nominelle værdier udgør:

	Mio. kr.
Tilgodehavender hos grundejere (nedskrevet med 0 kr.)	2,6
Udlån til beboerindskud (nedskrevet med 537 t.kr.)	25,6
Indskud i Landsbyggefonden (nulstillet)	275,6
Andre langfristede udlån og tilgodehavender (nedskrevet med 2.269 t. kr.)	104,0

De deponerede beløb i henhold til Lov om midlertidig binding af kommunernes overskudslikviditet, lån og lejemål m.v. udgør 58,6 mio. kr., hvilket primært vedrører lejemål til administrationen og garantier m.m.

Note 11 - Hensættelser

Feriepengeforpligtelser:

Feriepengeforpligtelsen blev første gang optaget i regnskabet for 2008. Saldoen reguleres for hhv. afholdt og optjent ferie i løbet af regnskabsåret, jævnfør nedenfor.

Herudover er der ultimo 2024 optaget langfristet gæld på 202,5 mio. kr. (inkl. indeksering pr. 31/5-24) til Lønmodtagernes Feriemidler (indefrosne feriemidler) for ansatte medarbejdere, som er budgetlagt afviklet over en periode på 20 år.

Hensatte feriepengeforpligtelser:	(Hele 1.000)
Primo 2024:	-148.949
Regulering i forhold til afholdt og optjent ferie	-6.831
Ultimo 2024:	-155.780

Åremålsansættelser:

Fratrædelsesbeløb i forbindelse med åremålsansættelser blev ligeledes for første gang optaget i regnskabet for 2009. Der er ingen åremålsansættelser i 2024.

Hensatte forpligtelser i f. m. åremålsansættelser:	(Hele 1.000)
Primo 2024:	0
Netto afgang	
Ultimo 2024:	0

Ikke forsikringsafdækkende tjenestemandspensioner:

Hensættelse til ikke forsikringsafdækkede tjenestemandspensioner udgør 1.148.709 t.kr. og er opgjort på baggrund af en aktuarmæssig beregning for regnskabsåret 2022.

Hensættelsen genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år og der sker ikke reguleringer i den mellemliggende periode.

Der vil således først ske regulering igen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for regnskabsåret 2027.

Da forpligtelsen ikke er opgjort pr. 31. december 2024, kan forpligtelsen have ændret sig, hvilket således ikke er indregnet i balancen.

Hensatte tjenestemandspensioner:	(Hele 1.000)
Primo 2024:	-1.148.709
Ny aktuarmæssige beregning foretages igen for året 2027.	
Ultimo 2024:	-1.148.709

Arbejdsskadeforpligtelsen:

Arbejdsskadeforpligtelsen var optaget i regnskabet 2009 for første gang. For regnskabsåret 2024 er der blevet udarbejdet en ny aktuarmæssig beregning med en hensættelse til arbejdsskadeforpligtelse på i alt 134.000 t.kr.

Hensættelsen genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år og der sker ikke reguleringer i den mellemliggende periode.

Der vil således først ske regulering igen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for regnskabsåret 2029.

Hensatte forpligtelser i f. m. arbejdsskader:	(Hele 1.000)
Primo 2024:	-236.401
Ny aktuarmæssige beregning foretages igen for året 2024.	102.401
Ultimo 2024:	-134.000

Tilgangen i beregningerne for året 2024 og den forrige aktuarrapport i 2019 er væsentlige forskellige. Forskellene i resultaterne fra forrige rapport til resultaterne i nuværende aktuarrapport vurderes primært at være følgende:

- Der indregnes nu forventede konsekvenser (typisk gevinster) på endelige afgørelser for midlertidigt afgjorte erhvervsevnetabssager
- Ovenstående betyder også at det forventede betalingsmønster bliver noget kortere, hvorfor fremtidige indekseringer ikke får så stor effekt

Sønderborg Kommune har valgt at være selvforsikret vedrørende arbejdsskader. Præmien til arbejdsskader er fastlagt ud fra det afsatte budgetbeløb for 2024.

Nedenfor er der redegjort for forsikringsordningens over/underskud i forhold til "hvile i sig selv", det fastlagte budget og den opgjorte forpligtelse/udgift.

Arbejdsskade (hele 1.000)	Budget	Forbrug	Overskud (plus)/Underskud (minus)
Regnskabsåret 2012	4.699	3.563	1.136
Regnskabsåret 2013	5.700	5.000	700
Regnskabsåret 2014	3.700	3.654	46
Regnskabsåret 2015	5.000	6.791	-1.791
Regnskabsåret 2016	6.000	6.084	-84
Regnskabsåret 2017	6.800	12.798	-5.998
Regnskabsåret 2018	7.000	10.052	-3.052
Regnskabsåret 2019	11.140	8.480	2.660
Regnskabsåret 2020	9.069	10.034	-965
Regnskabsåret 2021	12.064	11.141	923

Regnskabsåret 2022	15.553	13.343	2.210
Regnskabsåret 2023	15.438	16.594	-1.156
Regnskabsåret 2024	16.257	16.028	229

Herudover er der endvidere hensat følgende:	(Hele 1.000)
Sikkerhedsstillelse Skodsbøl Deponi (celler)	-19.979

Note 12 Egenkapitalen

Udvikling i egenkapital:	(Hele 1.000)
Egenkapital primo:	-1.656.460
+/- udvikling i modposter til fysiske aktiver 9.91 - 9.93	-15.222
+/- udvikling på balancen	-333.364
+/- primosaldokorrektion vedr. feriepengeforpligtelse, åremålsansættelse, forsyningsområdet m.m.	0
Egenkapital ultimo:	-2.005.046

Note 13 Kautions- og garantiforpligtelser

ALMINDELIGE KAUTIONS- OG GARANTIFORPLIGTIGELSER	(Hele 1.000)
A. Almindelige garantiforpligtelser	
Tørsebøl Vandværk, Dynt Vandværk, Oksbøl Vandværk	979
Idrætsformål, rideklub, keglecenter m.m.	11.753
Kommunegaranti til foreninger, selskaber og institutioner (Hørupfonden)	442
Broager Vandværk	10.636
Rinkenæs Vandværk	5.809
Sønderborg Varme A/S	436.096
Nordals Varme A/S	165.600
Nordborg Varme resort	157.957
Sønderborg Spildevandsforsyning A/S	191.610
Sønderborg Forsyningservice A/S	19.382
Udbetaling Danmark	638.000
Sønderborg Affald A/S	22.567
Sønderborg Vandforsyning A/S	22.752
Sydals Øst Vandforsyning	10.115
	1.693.699
B. Kautionsforpligtigelser vedr. boligforanstaltninger	
1. Almene boligorganisationer:	1.113.565
- Danbo	222.796
- Nordborg Andelsboligforening	62.484

- B42	267.664
- Boligforeningen SØBO	172.998
- Sønderborg Andelsboligforening	337.068
- Gråsten Andelsboligforening	50.554
2. Andelsboliger	21.413
3. Kollegier/ungdomsboliger	118.673
4. Byfornyelser	7.211
I alt	1.260.861
C. Andre eventualforpligtigelser *)	0
A + B + C i alt, Samlet garanti	2.954.560

*) Andre eventualforpligtigelser

Sønderborg Kommune er løbende involveret i mindre retssager og tvister. Ingen af disse vil have en væsentlig beløbsmæssig betydning for Sønderborg Kommune.

Note 14 Udførelse af opgaver for andre myndigheder 2024

Kommunen har ingen afsluttede opgaver udført for andre myndigheder

Note 15 Kommunal refusion, tilskud og medfinansiering for Sønderborg Kommune i regnskabsåret 2024

Noten angiver de refusionsindtægter, som kommunen har oppebåret, og kommunens udgifter til medfinansiering i regnskabsåret, fordelt på de finanslovskonti, hvor udgiften for de relevante ministerier optræder. Refusionsindtægt på hver enkelt finanslovskonto i noten er oppebåret i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder.

Noten er opdelt i 3 hovedområder

- Refusion efter regnskabsbekendtgørelsens § 9
- Refusion fra Ydelsesrefusion
- Medfinansiering via Ydelsesrefusion

Kommunal refusion, tilskud og medfinansiering for Sønderborg Kommune i regnskabsåret 2024

Refusion efter regnskabsbekendtgørelsens § 9

Hovedkonto på finansloven	Kr.
14.71.01 Kontanthjælp ifm. integrationsprogrammet og integrationsydelse	0
14.71.02. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under introduktionsforløbe	807.265
14.71.03. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under program	1.896.824
14.71.04. Resultattilskud	2.906.460
14.71.05. Grundtilskud	8.037.368
14.71.06. Hjælp i særlige tilfælde	144.702
14.71.08. Repatriering af udlændinge	1.943.285

14.71.13. Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	2.574.474
14.71.14. Resultattilskud i forbindelse med repatriering af udlændinge	464.400
14.71.15. Danskbonus i program	-366.504
14.72.03 Refusion af kommunernes udgifter til uddannelsesgodtgørelse	207
15.11.05 Housing first	72.700
15.11.10. Den centrale refusionsordning	63.267.575
15.11.43. Berigtigelser vedrørende det sociale refusionssystem	0
15.26.58. Hjælp til flygtninge mv. i enkelttilfælde	9.267.671
15.26.59. Udgifter til advokatbistand	586.143
15.41.16 Tab på garantier for flygtnings fraflytningsudgifter i alment byggeri	423.063
15.41.17.. Støtte til beboerindskud	-12.118
15.42.07. Støtte til beboerindskud i friplejeboliger	0
15.64.59. Merudgifter til forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	9.926.196
15.64.60. Merudgifter for personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	982.604
15.72.01. Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv.	9.688.211
17.31.20. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af ledighedsafhængige indkomstoverførsler	1.750.553
17.31.21. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af øvrige indkomstoverførsler	9.237.461
17.31.28. ATP-bidrag for modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp	671.638
17.31.29. ATP-bidrag for modtagere af sygedagpenge	2.430.388
17.31.34. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb	357.855
17.31.35. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb	452.240
17.31.37. ATP-bidrag for modtagere af revaliderings- og ledighedsydelse	654.034
17.31.39. ATP-bidrag for personer i fleksjob	4.000.265
17.31.41. Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	4.612.285
17.35.02. Tilbagebetalinger	-11.741
17.38.11. Dagpenge ved sygdom	-306.999
17.46.03 Refusion af driftsudgifter ved aktivering af dagpenge-, kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere	0
17.46.04. Refusion af driftsudgifter og mentorudgifter ved ressourceforløb og jobafklaringsforløb	511.849
17.46.07 Refusion af driftsudgifter ved aktivering af revalidender og modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse	0
17.46.08 Uddannelsesløft med ret til en erhvervsuddannelse	243.397
17.46.18. Refusion af hjælpemidler mv. til ledige og beskæftigede	1.198.468
17.46.21. Refusion af driftsudgifter ved aktivering af 15-17 årige	3.109
17.46.53. Løntilskud til arbejdsgivere ved uddannelsesaftaler for ledige og beskæftigede voksenlærlinge	6.176.628
17.46.74. Jobrotation	0
17.54.06. Skånejob	634.320
17.54.11. Personlig assistance til personer med handicap	3.265.428
17.54.21. Seniorjob for personer, som højst har 5 år til efterlønssalderen	1.020.749
17.54.22 Afløb på servicejob	0
17.54.31. Hjælp til personer uden ret til social pension mv.	403.310
17.56.01. Fleksjob med fast refusion	80.841.572
17.56.02. Ledighedsydelse	2.484.817
17.61.06. Forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik	0
17.62.03. Støtte til betaling af beboerindskud	2.780.175
17.62.04 Tab på garantier for flygtnings fraflytningsudgifter mv.	572.665

17.62.05. Afdrag, afskrivninger og genvundne afskrivninger for boligydelseslån, boligsikringslån og beboerindskudslån mv	-2.261.932
17.62.06. Renteindtægter af boligydelseslån, boligsikringslån og beboerindskudslån	-97.855
17.63.01. Sygebehandling, medicin mv.	1.271.270
17.63.02. Flytning og hjælp i enkelttilfælde	351.972
17.64.02. Personlige tillæg til pensionister	7.371.658
Refusion i alt	243.230.105

Refusion fra Ydelsesrefusion

Hovedkonto på finansloven	Kr.
14.71.11 Forsørgelsesydelse ifm. Program *	3.526.452
14.71.12 Forsørgelsesydelse for øvrige	3.381.068
17.35.11 Kontant- og uddannelseshjælp	26.057.826
17.35.22 Ressourceforløbsydelse	13.115.586
17.35.23 Revalideringsydelse mv.	2.825.426
17.35.24 Forrevalidering på kontant- og uddannelseshjælp	0
17.35.25 Ledighedsydelse	7.279.175
17.38.11. Dagpenge ved sygdom	71.201.920
17.47.01 Løntilskud ved ansættelse af forsikrede ledige	777.417
17.47.02 Løntilskud ved ansættelse af kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere m.fl.	1.272.323
17.47.11 Løntilskud ved ansættelse af revalidender m.fl.	367.354
17.54.30 Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	1.775.320
17.56.04 Fleksjob med variabel refusion	45.733.196
17.56.05 Fleksbidrag til kommunen	46.577.051
Refusion i alt	223.890.113

Refusion og tilskud i alt	Kr.
Refusion og tilskud i alt	467.120.218

Medfinansiering via Ydelsesrefusion

Hovedkonto på finansloven	Kr.
17.32.01. Dagpenge ved arbejdsløshed	-112.772.339
17.35.20. Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp m.fl.	-778.496
17.46.32. Befordringsgodtgørelse	-285.535
17.64.10. Førtidspension med variabel medfinansiering	-291.217.338
17.64.13. Seniorpension	-73.257.979
Medfinansiering i alt	-478.311.688

Bilag

Bilag 1 - Regnskabsrapport, hovedoversigt

(Alle beløb i hele 1.000 kr.)	Vedtagne budget 2024		Tillægsbevillinger/ompl.		Korrigeret budget 2024			Akkumuleret regnskab 2024				Difference	
	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	Forbrug	Korr.	Budget
	udgift	indtægt	udgift	indtægt	udgift	indtægt	Netto	udgift	indtægt	Netto	i pct.	-	Regnskab
A. Driftsvirksomhed													
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanst.	117.574	-77.635	9.792	-719	127.366	-78.355	49.012	151.420	-103.372	48.048	98,03		963
01 Forsyningsvirksomheder	730	-730	-730	730	0	0	0	145.800	-144.492	1.308			-1.308
02 Trafik og infrastruktur	238.044	-53.746	-58.314	40.024	179.730	-13.722	166.008	186.339	-18.239	168.100	101,26		-2.093
03 Undervisning og kultur	966.000	-52.290	21.409	-308	987.409	-52.598	934.811	975.276	-72.521	902.755	96,57		32.056
04 Sundhedsområdet	515.458	-1.790	-1.504	-7	513.953	-1.798	512.156	504.230	-3.547	500.683	97,76		11.473
05 Social- og sundhedsvæsen	3.937.479	-534.908	87.926	-83.604	4.025.404	-618.511	3.406.893	4.024.162	-680.160	3.344.002	98,15		62.891
06 Administration m.v.	715.792	-12.505	-56.537	-1.125	659.256	-13.631	645.625	647.947	-17.306	630.642	97,68		14.983
A. Driftsvirksomhed i alt	6.491.076	-733.605	2.042	-45.009	6.493.118	-778.614	5.714.505	6.635.175	-1.039.636	5.595.539	97,92		118.966
<i>Heraf serviceudgifter</i>	4.273.313	-308.264	-54.912	24.124	4.218.400	-284.140	3.934.260	4.247.202	-373.515	3.873.687	98,46		60.573
<i>Heraf overførselsudgifter m.m.</i>	2.217.763	-425.341	56.955	-69.132	2.274.718	-494.473	1.780.245	2.387.973	-666.122	1.721.852	96,72		58.393
B. Anlægsvirksomhed													
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanst.	41.257	-6.997	67.387	-34.430	108.645	-41.427	67.218	81.719	-17.779	63.940	95,12		3.278
01 Forsyningsvirksomheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00		0
02 Trafik og infrastruktur	39.349	0	36.835	0	76.184	0	76.184	42.744	-26	42.718	56,07		33.466
03 Undervisning og kultur	84.189	0	-40.941	592	43.248	592	43.840	38.434	0	38.434	87,67		5.406
04 Sundhedsområdet	4.616	0	-4.116	0	500	0	500	2.306	-1.700	606	121,14		-106
05 Social- og sundhedsvæsen	2.000	0	5.037	0	7.037	0	7.037	5.311	0	5.311	75,47		1.726
06 Administration m.v.	52.700	0	41.519	0	94.219	0	94.219	48.944	-545	48.399	51,37		45.821
B. Anlægsvirksomhed i alt	224.112	-6.997	105.722	-33.838	329.833	-40.835	288.998	219.458	-20.050	199.407	69,00		89.590
C. Renter, tilskud, udligning, skatter m.v.													
Renter	20.370	-16.932	3.690	-5.423	24.059	-22.355	1.704	20.126	-40.171	-20.045	-1.176,15		21.749
Tilskud/udligning/moms	9.456	-1.856.978	50.501	-110.010	59.957	-1.966.988	-1.907.031	46.183	-1.954.208	-1.908.025	100,05		994
Skatter	10.033	-4.148.419	-805	25.073	9.228	-4.123.346	-4.114.119	9.228	-4.126.201	-4.116.973	100,07		2.854
C. Renter, tilskud, udligning, skatter i alt	39.859	-6.022.330	53.386	-90.360	93.245	-6.112.690	-6.019.445	75.537	-6.120.580	-6.045.043	100,43		25.597

D. Balanceforskydninger													
Afdrag på gæld	115.572	0	169	0	115.742	0	115.742		114.940	0	114.940	99,31	802
Optagne lån	0	-37.200	0	-40.332	0	-77.532	-77.532		0	-33.042	-33.042	42,62	-44.490
Kassebeholdningen	1.446	0	0	-63.224	1.446	-63.224	-61.779		188.709	0	188.709	-305,46	-250.488
Balanceforskydninger i øvrigt	13.986	-85.919	12.048	99.397	26.034	13.478	39.512		8.805	-29.315	-20.510	-51,91	60.022
D. Balanceforskydninger i alt	131.004	-123.119	12.217	-4.159	143.221	-127.279	15.943		312.454	-62.358	250.096	1.568,71	-234.153
Balance	6.886.051	-6.886.051	173.367	-173.367	7.059.417	-7.059.417	0		7.242.624	-7.242.624	0		0

Bilag 2 - Bevillingsoversigten

	2024	2024	2024	2024	2024	2024
SAMMENDRAG	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	5.595.539	5.714.505	5.757.472	0	-42.967	118.966
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN	199.407	288.998	217.115	0	71.883	89.590
RENTER, FINANSFORSKYDNING OG SKATTER M.M.	-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556
I ALT	0	0	0	0	0	0

Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune	5.595.539	5.714.505	5.757.472	0	-42.967	118.966	98
Økonomiudvalget	662.509	672.752	723.842	0	-51.090	10.243	98
02 Politisk og adm. Organisation	370.282	377.162	439.033	3.645	-65.516	6.880	98
03 Kommunale ejendomme	-32.480	-32.379	-32.379	0	0	102	100
04 Turisme og Landdistrikter	2.188	2.638	2.252	0	385	450	83
05 Bosætning og byggeri	26.669	28.464	30.620	-2.026	-130	1.795	94
06 Erhverv	9.349	9.369	9.354	0	15	20	100
07 Natur, Klima og Forsyning	38.586	39.803	40.393	-15	-575	1.217	97
08 Veje og trafik	50.043	48.212	24.178	0	24.034	-1.831	104
09 Senior	34.015	34.188	35.331	-1.604	462	173	99
10 Kultur, Idræt og Fritid	7.302	7.944	7.567	0	377	642	92
11 Integration	16	16	-3.388		3.404	1	97
12 Borgerservice	16.334	16.309	17.458	0	-1.149	-25	100
13 Sundhed og forebyggelse	1.549	1.532	1.528		4	-17	101
14 Dagtilbud til børn	2.862	2.609	2.609		0	-253	110
15 Undervisning	3.444	3.587	2.298		1.289	143	96
16 Børn med særlige behov	31.590	31.852	30.062	0	1.790	262	99
18 Forsørgelse og beskæftigelse	100.762	101.445	116.924	0	-15.479	683	99
Arbejdsmarkedsudvalget	1.427.685	1.481.053	1.474.448	0	6.604	53.368	96
11 Integration	27.018	28.765	33.758	0	-4.993	1.747	94
12 Borgerservice	80.059	84.517	84.513	0	4	4.458	95
18 Forsørgelse og beskæftigelse	1.320.608	1.367.771	1.356.177	0	11.593	47.163	97

Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Børn og uddannelsesudvalget	1.289.461	1.314.813	1.297.902	0	16.912	25.352	98
14 Dagtilbud til børn	334.505	336.195	335.191	49	954	1.690	99
15 Undervisning	735.819	755.879	740.009	-49	15.920	20.061	97
16 Børn med særlige behov	219.138	222.739	222.701	0	38	3.602	98
Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab	98.301	105.984	101.781	0	4.203	7.682	93
02 Politisk og adm. Organisation	61	98	98		0	37	63
10 Kultur, Idræt og Fritid	98.240	105.886	101.683	0	4.203	7.646	93
Sundhedsudvalget	499.279	507.549	515.856	0	-8.307	8.270	98
13 Sundhed og forebyggelse	96.505	102.607	106.315	0	-3.708	6.102	94
19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet	402.773	404.941	409.540	0	-4.599	2.168	99
Social-, Senior- og Handicapudvalget	1.299.688	1.312.061	1.329.723	0	-17.662	12.373	99
02 Politisk og adm. Organisation	194	638	489		149	444	30
09 Senior	860.366	869.068	874.938	0	-5.871	8.701	99
17 Social – Voksne	439.127	442.355	454.295	0	-11.940	3.228	99
Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst	31.547	33.317	30.345	0	2.972	1.770	95
04 Turisme og Landdistrikter	6.552	7.009	4.746	0	2.263	457	93
05 Bosætning og byggeri	1.402	1.513	1.315	0	198	112	93
06 Erhverv	23.594	24.795	24.284	0	511	1.201	95
Teknik-, By- og Boligudvalget	255.568	251.150	254.450	0	-3.300	-4.418	102
03 Kommunale ejendomme	94.195	94.731	93.372	0	1.359	537	99
05 Bosætning og byggeri	-1.886	-2.187	-2.059	0	-128	-301	86
08 Veje og Trafik	163.259	158.605	163.137	0	-4.531	-4.654	103

Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Natur-, Klima- og Miljøudvalget	31.502	35.827	29.126	0	6.701	4.325	88
03 Kommunale ejendomme	8.703	8.933	0	0	8.933	230	97
07 Natur, Klima og Forsyning	7.345	6.023	5.072	0	951	-1.323	122
08 Veje og Trafik	15.454	20.871	24.054	0	-3.182	5.418	74

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Økonomiudvalget			65.276	111.952	72.961		38.991	46.677	58
02 Politisk og adm. organisation			1.261	1.374	-20.000		21.374	113	92
XA	Rådighedsbeløb			0	-20.000		20.000	0	0
XA-0000000291	Kombit - monopoludbud		14	82			82	69	17
XA-0000000524	Automatisering		290	335			335	45	87
XA-0000000818	Reimers-skolen, etablering		957	957			957	0	100
03 Kommunale ejendomme			14.910	10.943	0		10.943	-3.967	136
XA-0000000469	Salg af Mariegade 6			-12			-12	-12	0
XA-0000000472	Salg af Kongevej 81		-19	-19			-19	0	100
XA-0000000634	Voldgade 3-5		255	255			255	0	100
XA-0000000701	Køb af Søndergade 4 Guderup		-359	-359			-359	0	100
XA-0000000769	Køb/salg af Smedegade 16a		-2.202	-2.192			-2.192	10	100
XA-0000000773	Salg af Primulavej 2 Augustenborg		-24	-24			-24	0	99
XA-0000000774	DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3		-387	-388			-388	-1	100
XA-0000000802	Salg af Skolevej 12 Vester Sottrup			-100			-100	-100	0
XA-0000000803	Salg af Skolevej 53 Havnbjerg		-850	-850			-850	0	100
XA-0000000804	Salg af Nørrebro 1			100			100	100	0
XA-0000000806	Salg af Ulkebøldam 9		21	-150			-150	-171	-14
XA-0000000871	Køb og salg af ejendom Storegade 17 Augu		1.468	0				-1.468	0
XA-0000000872	Delvis salg af det gamle rådhus i August			-950			-950	-950	0
XA-0000000886	Salg af Materialelegårde Broager		74	0			0	-74	0
XA-0000000895	Køb af Havnen 2, Augustenborg		2.025	2.100			2.100	75	96
XA-0000000905	Køb af Kærvej 70, Vandrerhjem		14.885	15.032			15.032	147	99
XA-0000000907	Salg af 2 tidl. børnehaver Augstenborg		24	-1.500			-1.500	-1.524	-2

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Økonomiudvalget			65.276	111.952	72.961		38.991	46.677	58
04 Turisme og Landdistrikter			6.373	12.866	9.500		3.366	6.493	50
XA	Rådighedsbeløb			0	1.000		-1.000	0	0
XA-0000000544	Udviklingsforum Nordals		5.122	10.562	8.500		2.062	5.440	48
XA-0000000619	Implementering af fødevarestrategi		283	283			283	0	100
XA-0000000822	Grundlovsegen			150			150	150	0
XA-0000000823	Puljen til borgerinitiativer 2024		916	1.521			1.521	605	60
XA-0000000915	Handleplan for fødevarer		52	350			350	298	15
05 Bosætning og Byggeri			4.565	7.716	3.158		4.558	3.151	59
XA	Rådighedsbeløb			2.866	158		2.708	2.866	0
XA-0000000727	Udviklingsplan for Augustenborg havn		18	18			18	0	100
XA-0000000817	Studieboliger		4.547	4.832	3.000		1.832	285	94
06 Erhverv				0	77.100		-77.100	0	0
XA	Rådighedsbeløb			0	77.100		-77.100	0	0
07 Natur, Klima og Forsyning			466	522	0		522	56	89
XA-0000000045	Kær Vestermark, diverse projekter			232			232	232	0
XA-0000000450	Center for Verdens mål		173	0			0	-173	0
XA-0000000530	Køb af Nordals Naturskole		293	290			290	-3	101
08 Veje og Trafik			37.521	78.348	3.203		75.145	40.827	48
XA	Rådighedsbeløb			0	3.203		-3.203	0	0
XA-0000000825	Udskiftning af køretøjer 2024		1.258	3.348			3.348	2.090	38
XA-0000000865	Nordals Ferieresort		36.263	75.000			75.000	38.737	48
10 Kultur, Idræt og Fritid			180	183			183	3	98
XA-0000000771	Etablering af Reimerskolen og Kasernen		180	183			183	3	98

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Økonomiudvalget			65.276	111.952	72.961		38.991	46.677	58
02 Politisk og adm. organisation			1.261	1.374	-20.000		21.374	113	92
XA	Rådighedsbeløb			0	-20.000		20.000	0	0
XA-0000000291	Kombit - monopoludbud		14	82			82	69	17
XA-0000000524	Automatisering		290	335			335	45	87
XA-0000000818	Reimers-skolen, etablering		957	957			957	0	100
03 Kommunale ejendomme			14.910	10.943	0		10.943	-3.967	136
XA-0000000469	Salg af Mariegade 6			-12			-12	-12	0
XA-0000000472	Salg af Kongevej 81		-19	-19			-19	0	100
XA-0000000634	Voldgade 3-5		255	255			255	0	100
XA-0000000701	Køb af Søndergade 4 Guderup		-359	-359			-359	0	100
XA-0000000769	Køb/salg af Smedegade 16a		-2.202	-2.192			-2.192	10	100
XA-0000000773	Salg af "skjult tekst"		-24	-24			-24	0	99
XA-0000000774	DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3		-387	-388			-388	-1	100
XA-0000000802	Salg af "skjult tekst"			-100			-100	-100	0
XA-0000000803	Salg af Skolevej 53 Havnbjerg		-850	-850			-850	0	100
XA-0000000804	Salg af "skjult tekst"			100			100	100	0
XA-0000000806	Salg "skjult tekst"		21	-150			-150	-171	-14
XA-0000000871	Køb og salg af ejendom "skjult tekst"		1.468	0				-1.468	0
XA-0000000872	Delvis salg "skjult tekst"			-950			-950	-950	0
XA-0000000886	Salg af "skjult tekst"		74	0			0	-74	0
XA-0000000895	Køb af Havnen 2, Augustenborg		2.025	2.100			2.100	75	96
XA-0000000905	Køb af Kærvej 70, Vandrerrhjem		14.885	15.032			15.032	147	99
XA-0000000907	Salg af "skjult tekst"		24	-1.500			-1.500	-1.524	-2

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Børne- og Uddannelsesudvalget			5.869	14.167	16.969		-2.802	8.298	41
14 Dagtilbud til børn			994	2.453	1.000		1.453	1.459	41
XA	Rådighedsbeløb			0	1.000		-1.000	0	0
XA-0000000589	Hørup dagins. Bygadens børnegård		453	453			453	0	100
XA-0000000826	Natur-dagtilbud Kær Vestermark		73	1.000			1.000	927	7
XA-0000000879	Tyske institutioner - flytning		468	1.000			1.000	532	47
15 Undervisning			3.112	8.615	15.969		-7.354	5.503	36
XA	Rådighedsbeløb			0	15.300		-15.300	0	0
XA-0000000330	Augustenborg Skole		164	914			914	750	18
XA-0000000711	Masterplan og opstart af Nordalsskolen		-59	-59			-59	0	101
XA-0000000809	Klasselokaler			0	669		-669	0	0
XA-0000000827	Etablering af Alssund-Skolen		2.111	3.000			3.000	889	70
XA-0000000828	Nordals Skole		402	1.060			1.060	658	38
XA-0000000829	Gråsten Skole		189	1.000			1.000	811	19
XA-0000000830	Nybøl Børneunivers - kapacitetsudfordrin		100	1.000			1.000	900	10
XA-0000000898	Bygningsrenovering, skoler 2024		206	1.700			1.700	1.494	12
16 Børn med særlige behov			1.763	3.099	0		3.099	1.336	57
XA-0000000748	Etabl. af inst. for børn og unge i Guder			-1	0		-1	-1	0
XA-0000000820	Flytning af Børneindsatser fra Kærvej		1.763	3.100			3.100	1.337	57

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgers			7.545	13.376	9.391		3.985	5.831	56
10 Kultur, Idræt og Fritid			7.545	13.376	9.391		3.985	5.831	56
XA	Rådighedsbeløb			0	9.391		-9.391	0	0
XA-0000000592	Sang- og dansecenter, Bygningsmæssige fa		15	15			15	0	100
XA-0000000706	Udvidelse af Dybbøllhallen		1.245	1.245			1.245	0	100
XA-0000000713	Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ide		226	200			200	-26	113
XA-0000000716	Skaterrampe Ullerup		106	125			125	19	84
XA-0000000717	Ungemiljø i Gråsten			250			250	250	0
XA-0000000765	Lys på slottet			637			637	637	0
XA-0000000831	Museum Sønderjylland 2024		1.421	1.421			1.421	0	100
XA-0000000832	Pulje til idrætsanlæg 2024		961	2.853			2.853	1.892	34
XA-0000000833	Pulje til kulturelle anlæg 2024		219	660			660	441	33
XA-0000000834	Tilskud til privat inst. Sydalshallen 24		3.000	3.000			3.000	0	100
XA-0000000835	Bakkensbro Aktivitets- og Kulturcenter		53	70			70	17	76
XA-0000000836	DM i badminton - støtte til side-events		100	100			100	0	100
XA-0000000837	Kraftcenter Dybbøl - tilskud 2024		100	100			100	0	100
XA-0000000838	Renovering Broager stadions fodboldbane		99	2.700			2.700	2.601	4

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Sundhedsudvalget			144	500	4.616		-4.116	356	29
13 Sundhed og forebyggelse			144	500	4.616		-4.116	356	29
XA	Rådighedsbeløb			0	4.616		-4.616	0	0
XA-0000000869	Sundhedshus Augustenborg		214	500			500	286	43
XA-0000000909	Kapacitetsudvidelse af Tandplejen		-70					70	0
Social, Senior og Handicapudvalget			13.561	24.865	1.000		23.865	11.304	55
09 Senior			-71	-71			-71	0	100
XA-0000000819	Forundersøgelser Omsorg og Udvikling		-71	-71			-71	0	100
17 Social – Voksne			13.632	24.936	1.000		23.936	11.304	55
XA-0000000526	Møllestedgård		180	180			180	0	100
XA-0000000690	Orangeri Bosager		305	305			305	0	100
XA-0000000793	BS Ingemannsvej -nybygning 2023		13.092	20.951	1.000		19.951	7.859	62
XA-0000000881	Satellit til Botilbud Hertughaven			2.500			2.500	2.500	0
XA-0000000912	Nedrivning Mågevænget 14		55	1.000			1.000	945	6
Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst			4.352	4.724	3.400		1.324	372	92
04 Turisme og Landdistrikter			4.154	4.526	3.400		1.126	372	92
XA	Rådighedsbeløb			0	1.900		-1.900	0	0
XA-0000000244	Samarbejdet mellem turisme-, handels og		955	1.073			1.073	118	89
XA-0000000775	GOTO Sønderborg		1.500	1.500	1.500		0	0	100
XA-0000000839	Nordals Forum 2024		219	253			253	34	86
XA-0000000840	Gråsten Forum 2024		200	200			200	0	100
XA-0000000841	Masterplan for Turisme og Handel 2024		1.280	1.500			1.500	220	85
06 Erhverv			198	198			198	0	100
XA-0000000762	Velkomstpakke butikker/virksomheder		198	198			198	0	100

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Teknik-, By- og Boligudvalget			99.762	113.367	104.077		9.290	13.605	88
03 Kommunale ejendomme			15.692	20.799	15.504		5.295	5.108	75
XA	Rådighedsbeløb			0	11.504		-11.504	0	0
XA- 0000000518	Renovering af Reimerskolen		2.176	1.862			1.862	-314	117
XA- 0000000604	Etablere et logistikcenter		3.091	4.365			4.365	1.274	71
XA- 0000000607	Tilslutning til fjernvarme, Nordborg		-437	120			120	557	-364
XA- 0000000732	Energimærkning kommunale bygn. etape 1		677	492			492	-185	138
XA- 0000000776	Opgradering og energioptimering CTS-anlæ		1.848	3.048	4.000		-952	1.200	61
XA- 0000000800	Bygningsrenovering 2023 Ekstra pulje		273	273			273	0	100
XA- 0000000842	Bygningsrenovering 2024		10.523	12.139			12.139	1.616	87
XA- 0000000843	Energimærkning 2024			1.000			1.000	1.000	0
XA- 0000000901	Salg af ejendomme ifm. etabl. af DBS		-2.459	-2.500			-2.500	-41	98
05 Bosætning og Byggeri			15.048	-14.866	-3.997		-10.869	-29.914	-101
XA	Rådighedsbeløb			0	2.500		-2.500	0	0
XA- 0000000113	Byggemodning af boligområde i V. Sottrup		-554	0	-2.000		2.000	554	0
XA- 0000000119	Erhvervsområde Ragebøl		179	4.443			4.443	4.264	4
XA- 0000000120	Erhvervsområde Sønderborg Nord		7.099	4.492			4.492	-2.607	158
XA- 0000000130	Bygningsforbedringsudvalget		567	567			567	0	100
XA- 0000000320	Byggemodning Rinkenæs		0	-9.547			-9.547	-9.547	0
XA- 0000000390	Færdiggørelse Gammeldam, Nordborg			34			34	34	0

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Teknik-, By- og Boligudvalget			99.762	113.367	104.077		9.290	13.605	88
XA-0000000413	Borgmester Andersens Vej		638	638			638	0	100
XA-0000000480	Færdiggørelse af Viggo Kragh Hansens Vej		138	138			138	0	100
XA-0000000533	Byggemodning og salg, Borggården Nybøl		-2.126	-2.889	-500		-2.389	-763	74
XA-0000000536	Salg af Stærevænget 6, Broager			-325			-325	-325	0
XA-0000000537	Salg af Orkangervej 9, Gråsten			-208			-208	-208	0
XA-0000000543	Byggemodning på Ribesvej og Stationsvej		-545	-212			-212	333	257
XA-0000000554	Masterplan, Fremti. genskabelse Hertugby		843	1.200			1.200	357	70
XA-0000000625	Salg af matr. 751b Ulkebøl		1.150					-1.150	0
XA-0000000637	Johanne Hansens Vej, byggemodn 2. etape		-1.157	-1.157	-1.694		537	0	100
XA-0000000686	Ny udstykning på Lykkegård		27	0	-964		964	-27	0
XA-0000000702	Salg af areal, Østerlund Friskole			-253			-253	-253	0
XA-0000000719	Diverser byggemodninger - bolig 22-25		-106	108			108	214	-98
XA-0000000720	Diverser byggemodninger - erhverv 22-25		0	10			10	10	0
XA-0000000721	Diverser byggemodninger - ubestemt 22-25		879	2.545			2.545	1.666	35
XA-0000000723	Boligområde Hundsbjerg		79	0			0	-79	0
XA-0000000733	Byfornyelse og nedrivningspulje		2.415	556			556	-1.859	434
XA-0000000736	Støtte bystrategier '22 V-Sott + Guderup			0	500		-500	0	0
XA-0000000763	Salg af del af matr. nr. 589 Havnbjerg		250	250			250	0	100
XA-0000000764	Delvis salg af matr. nr. 317 Vollerup			-1.325			-1.325	-1.325	0

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Teknik-, By- og Boligudvalget			99.762	113.367	104.077		9.290	13.605	88
XA-0000000801	Følgeudgifter ifm. udstykninger 2023		116	270			270	154	43
XA-0000000807	Salg af B. S. Ingemanns Vej 1		-1.035	-1.170			-1.170	-135	88
XA-0000000810	Salg af del af matrikel nr. 975a Guderup		-1.050	-1.050			-1.050	0	100
XA-0000000814	Salg af den tidligere politigrund Gråste		40	21			21	-19	193
XA-0000000821	Bærende indsats i Hertugernes Augustenbo			1.000			1.000	1.000	0
XA-0000000844	Bystrategier 2024		145	2.000			2.000	1.855	7
XA-0000000845	Gråsten Bymidte		186	185			185	-1	101
XA-0000000870	Byggemodning Havemosevej i Vollerup		510	400			400	-110	127
XA-0000000880	Frie bymidter Nordborg		673	500			500	-173	135
XA-0000000883	DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3		288	128			128	-160	225
XA-0000000887	Salg af Helgolandsgade 41		0	0			0	0	0
XA-0000000889	Salg af jord i Havnbjerg Centeret			-1.950			-1.950	-1.950	0
XA-0000000891	Salg af matr. 347a Rinkenæs		1	-606			-606	-607	0
XA-0000000892	Salg af matrikel 619 og 1093 Guderup		-20	-20			-20	0	100
XA-0000000897	Salg af matrikel 312 og 274 Pøl, Nordb.			-41			-41	-41	0
XA-0000000902	Nedrivning Palævej 11, Augustenborg			1.000			1.000	1.000	0
XA-0000000903	Nedrivning Bro Børnehus, Augusteborg			650			650	650	0
XA-0000000904	Salg af areal ved Sønderborg Nord			-765			-765	-765	0
XA-0000000906	Salg af boldbanen ved Kasernen			-12.000			-12.000	-12.000	0
XA-0000000908	Salg af arealer Sundgade		73	150			150	77	49
XA-0000000911	Køb af jord matr.nr. 1377 Rinkenæs		8.144					-8.144	0

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Teknik-, By- og Boligudvalget			99.762	113.367	104.077		9.290	13.605	88
08 Veje og Trafik			47.230	85.107	37.941		47.166	37.877	55
XA	Rådighedsbeløb			0	37.941		-37.941	0	0
XA-0000000018	Supercykelstien		242	-143			-143	-385	-169
XA-0000000170	Renovering af havnekontor		165	165			165	0	100
XA-0000000171	Cykelparkering perron Sønderborg Station			536			536	536	0
XA-0000000317	Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup		27	27			27	0	100
XA-0000000371	Cykelstier: Broager-Nybøl, Buskmoseve mv		1.331	1.150			1.150	-181	116
XA-0000000376	Munkemøllebroen		140	200			200	60	70
XA-0000000584	P-pladser Gerlachsgade/Kasernen			1.391			1.391	1.391	0
XA-0000000669	Støjreducerende tiltag		510	510			510	0	100
XA-0000000671	Trafikudviklingsplan Sønderborg By		304	304			304	0	100
XA-0000000744	Projektering og prisberegning af to cyke			303			303	303	0
XA-0000000752	Svingbane ved Porten til Sønderborg			482			482	482	0
XA-0000000756	Trafiksikring - skoler og daginstitution		1.902	1.711			1.711	-191	111
XA-0000000798	Etablering af ladestruktur Drift og Bere		1.140	1.500			1.500	360	76
XA-0000000811	Inventar Drift og Beredskab Sønderborg		2.373	3.716			3.716	1.343	64
XA-0000000812	Lifte Drift og Beredskab		-65	-65			-65	0	100
XA-0000000813	Processug Drift og Beredsskab		160	713			713	553	22
XA-0000000846	Fortove renoveres 2024		508	4.225			4.225	3.716	12
XA-0000000847	Ren. off. toiletter/handicaptolietter 24		469	592			592	123	79
XA-0000000848	Renov. af eksisterende cykelstier 2024			500			500	500	0
XA-0000000849	Sejlerforum og beløb til indsejlinger 24		150	1.050			1.050	900	14

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Teknik-, By- og Boligudvalget		99.762	113.367	104.077		9.290	13.605	88
08 Veje og Trafik		47.230	85.107	37.941		47.166	37.877	55
XA-0000000850	Signalanlæg udskiftninger 2024	915	1.223			1.223	308	75
XA-0000000851	Strategisk energipl. grøn transport 2024	850	1.149			1.149	299	74
XA-0000000852	Trafiksikkerhedsplan 2024	653	2.592			2.592	1.939	25
XA-0000000853	Veje belægninger 2024	23.915	42.176			42.176	18.262	57
XA-0000000854	Legepladser 2024	894	1.000			1.000	106	89
XA-0000000855	Cykelstien Broager - Nybøl	28	50			50	22	57
XA-0000000864	Skader ifm. stormflod 2023	10.362	17.800			17.800	7.438	58
XA-0000000874	Legeplads og ungeområde Herman Bang	259	250			250	-9	104
10 Kultur, Idræt og Fritid		726	726	592		135	0	100
XA	Rådighedsbeløb		0	592		-592	0	0
XA-0000000567	Kunststofgræsbane	30	30			30	0	100
XA-0000000759	Renovering af Sundevedhallen	9	9			9	0	100
XA-0000000858	Midler renov/forbedring idrætsanlæg 24	688	688			688	0	100
15 Undervisning		21.066	21.600	54.037		-32.437	534	98
XA	Rådighedsbeløb		0	4.362		-4.362	0	0
XA-0000000682	Renovering af Dybbølskolen	21.066	21.600	49.675		-28.075	534	98
XA-0000000867	Ren. og ombyggn. folkeskoler 2024		0			0	0	0

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2023	2024	2024	2024
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omplacering	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			199.407	288.998	217.115		71.883	89.590	69
Natur-, Klima- og Miljøudvalget			2.900	6.046	4.700		1.346	3.146	48
07 Natur, Klima og Forsyning			1.776	4.492	2.700		1.792	2.716	40
XA	Rådighedsbeløb			0	3.000		-3.000	0	0
XA-0000000621	Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø		38	188			188	150	20
XA-0000000728	Fremme af vild natur			50	-300		350	50	0
XA-0000000729	Stihandleplan Adsbøl-Gråsten		65	100			100	35	65
XA-0000000791	Klimahandleplan 2023		0	0			0	0	0
XA-0000000859	Konvertering til fjernvarme 2024		658	2.000			2.000	1.342	33
XA-0000000860	Klimatilpasningsplan 2024		1.015	2.154			2.154	1.139	47
08 Veje og trafik			1.123	1.554	2.000		-446	431	72
XA	Rådighedsbeløb			0	2.000		-2.000	0	0
XA-0000000439	Oprensning og overdragelse af branddamme i landsb		192	462			462	270	42
XA-0000000753	Tilskudspulje til badebroer		92	92			92	1	99
XA-0000000861	Stiplan prioriteret 2024		382	500			500	118	76
XA-0000000863	Gendarmstien udbedringer 2024		458	500			500	42	92

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819.567	-6.035.881	-6.006.965	0	-28.916	-216.315	96,42
0722	Renter af likvide aktiver		-28.557	-12.973	-3.350	0	-9623	15.584	220,13
072205-4-000	Indskud i pengeinstitutter m.v.		-6.728	-5.373	-3.350	7600	-9623	1.355	125,22
072208-4-000	Realkreditobligationer		-21.829	-7600		-7600		14.229	287,23
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt		-693	-326	-326			367	212,50
072814-4-000	Tilgodehavender i betalingskontrol		-556					556	0,00
072815-4-000	Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8		-137	-326	-326			-189	41,92
0732	Renter af langfristede tilgodehavender		-802	-302	-302			500	265,46
073220-4-000	Pantebreve		-0					0	0,00
073223-4-000	Udlån til beboerindskud		-78					78	0,00
073225-4-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender		-724	-302	-302			422	239,62
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyn- ningsvirksomhed		1					-1	0,00
073535-4-006	Øvrige ordninger		1					-1	0,00
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt		3.906	3.909	309		3600	3	99,93
075256-4-000	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager		275	309	309			34	89,15
075256-4-001	Tilbagebetaling af grundskyld		3.631	3600			3600	-31	100,86
0755	Renter af langfristet gæld		17.954	19.111	19.111		0	1.157	93,95
075568-4-001	Kommunale ældreboliger		7					-7	0,00
075570-4-000	Kommunekreditforeningen		17.395	16.730	16.730		0	-665	103,98
075573-4-000	Lønmodtagernes Feriemidler		552	2.381	2.381			1.829	23,20

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819,567	-6.035,881	-6.006,965	0	-28,916	-216,315	96,42
0758	Kurstab og kursgevinster		-10,119	-8,754	-12,954		4,200	1,365	115,59
075879-4-000	Garantiprovision		-10,119	-8,754	-12,954		4,200	1,365	115,59
0762	Tilskud og udligning		-1.908,439	-1.908,586	-1.847,922		-60,664	-147	99,99
076280-7-001	Kommunal udligning		-628,104	-628,099	-628,099			5	100,00
076280-7-002	Statstilskud til kommuner		-996,996	-997,141	-997,141			-145	99,99
076280-7-007	Efterreguleringer		-21,247	-21,247	40,581		-61,828	0	100,00
076280-7-010	Udligning af selskabskat		-43,104	-43,104	-43,104			0	100,00
076280-7-011	Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme		-768	-768	-768		0	0	100,00
076281-7-001	Udligning vedrørende udlændinge		-5,244	-5,245	-5,245			-1	99,97
076282-7-002	Kommunalt udviklingsbidrag		9,060	9,056	9,056			-4	100,04
076286-7-000	Særlige tilskud		1,164	1,164	0		1164	0	100,00
076286-7-013	Tilskud til bedre kvalitet i dag- tilbud		-6,456	-6,456	-6,456			0	100,00
076286-7-014	Tilskud til et generelt løft af ældreplejen		-13,344	-13,339	-13,339			5	100,03
076286-7-015	Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen		-17,868	-17,874	-17,874			-6	99,97
076286-7-019	Finansieringstilskud		-67,524	-67,524	-67,524			0	100,00
076286-7-025	Tilskud til værdig ældrepleje		-18,720	-18,720	-18,720			0	100,00
076286-7-026	Tilskud til bekæmpelse af ensomhed		-1,788	-1,788	-1,788			0	100,00
076286-7-027	Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner		-69,804	-69,804	-69,804		0	0	100,00
076286-7-029	Tilskud til grænsenære kommuner		-18,672	-18,672	-18,672		0	0	100,00
076286-7-031	Overgangsordning vedr. udligningsreform			-9,024	-9,024			-9,024	0,00
076286-7-035	Kompensation vedr. nettotab som følge af ændring af dæknings		-9,024					9,024	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819.567	-6.035.881	-6.006.965	0	-28.916	-216.315	96,42
0765	Refusion af købsmoms		414	1.555	400		1.155	1.141	26,63
076587-7-002	Refusion af købsmoms		-226.639					226.639	0,00
076587-7-003	Udgifter til købsmoms		226.639					-226.639	0,00
076587-7-004	Tilbagebetaling af refusion af købsmoms		414	1.555	400		1.155	1.141	26,63
0768	Skatter		-4.116.973	-4.114.119	-4.138.387		24.268	2.854	100,07
076890-7-001	Forskudsbetaling af kommunal indkomstskat		-3.752.896	-3.752.764	-3.754.972		2208	132	100,00
076890-7-006	Afregning vedrørende det skrå skatteloft		9.228	9.228	10.033		-805	-0	100,00
076892-7-001	Afregning af selskabsskat m.v.		-94.392	-94.392	-94.392			-0	100,00
076893-7-002	Andel af bruttoskat efter pgf. 48 E i kildeskatteloven		-5.991	-3.128	-3.128			2.863	191,51
076893-7-004	Kommunens andel af skat af dødsboer		-2.619	-2.618	-2.618			1	100,02
076894-7-001	Grundskyld		-290.209	-267.348	-290.213		22.865	22.861	108,55
076894-7-005	Efterregulering af grundskyld		23.001					-23.001	0,00
076895-7-001	Dækningsafgift af offentlige ejendomme		-3.096	-3.096	-3.096			-0	99,98
0822	Forskydninger i likvide aktiver		180.278	-61.779	1.446		-63.224	-242.057	-291,81
082201-5-000	Kontante beholdninger		159	-72.089	1.446		-73.535	-72.248	-0,22
082205-5-000	Indskud i pengeinstitutter m.v.		-41.626	10.311	0		10.311	51.936	-403,72
082208-5-001	Tilgang		221.745					-221.745	0,00
0825	Forskydninger i tilgodehavender hos staten		2.769					-2.769	0,00
082512-5-000	Refusionstilgodehavender		42					-42	0,00
082513-5-000	Andre tilgodehavender hos staten		2.727					-2.727	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819.567	-6.035.881	-6.006.965	0	-28.916	-216.315	96,42
0828	Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvr		1.391	848			848	-543	164,01
082814-5-000	Tilgodehavender i betalingskontrol		4.433					-4.433	0,00
082815-5-000	Andre tilgodehavender		5.329	848			848	-4.481	628,45
082817-5-000	Mellemregninger med følgende regnskabsår		-7.745					7.745	0,00
082818-5-000	Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med		-626					626	0,00
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender		7.804	41.295	18.066		23.229	33.490	18,23
083220-5-000	Pantebreve		-516	-452	-452		0	64	136,20
083221-5-000	Aktier og andelsbeviser m.v.			13.716	11.287		2.429	13.716	0,00
083223-5-000	Udlån til beboerindskud		1.551					-1.551	0,00
083224-5-001	Grundkapitalindskud (indskud i Landsbyggefonden)		16.622	23.586	13.986		9.600	6.964	70,48
083224-5-003	Driftsstøttelån		400	1.600			1.600	1.200	25,00
083225-5-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender		-6.370	-1.255	-3.355		2.100	5.115	521,66
083225-5-002	Registrering af forskydninger i lån til betaling af grundskyld		-2.283					2.283	0,00
083225-5-007	Registrering af forskydninger i lån til betaling af stigning		916					-916	0,00
083227-5-000	Deponerede beløb for lån m.v.		-2.517	4.100	-3.400		7.500	6.617	-61,39
0838	Forskydninger i aktiver vedrørende beløb til opkræ		1					-1	0,00
083837-5-001	Anmodning om krav på tredjemand vedr. tilbagebetalingspligti		1					-1	0,00
0842	Forskydninger i aktiver tilhørende fonds, legater		-1.561					1.561	0,00
084242-5-000	Legater		-72					72	0,00
084243-5-000	Deposita		-1.270					1.270	0,00
084244-5-000	Parkeringsfond		-219					219	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819,567	-6.035,881	-6.006,965	0	-28,916	-216,315	96,42
0845	Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater		454	0	0			-454	0,00
084546-5-000	Legater		72					-72	0,00
084547-5-000	Deposita		382	0	0			-382	0,00
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten		-3.807	1	1			3.808	-380,689,28
085152-5-000	Anden gæld		-923					923	0,00
085152-5-096	Refusion af godtgørelse for deltagelse i skoleforløb, jf. lo		765					-765	0,00
085152-5-097	Refusion af ATP-bidrag		-9,227	-36,852	-36,852			-27,625	25,04
085152-5-100	ATP-bidrag kontant- og uddannelseshjælp		672	3,291	3,291			2,619	20,42
085152-5-101	ATP-bidrag sygedagpenge		2,430	33,562	33,562			31,132	7,24
085152-5-116	ATP-bidrag revalidering og ledighedsydelse		654					-654	0,00
085152-5-117	ATP-bidrag til fleksjobansatte		4,002					-4,002	0,00
085152-5-118	ATP-bidrag af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb		358					-358	0,00
085152-5-119	ATP-bidrag til ressourceforløbs- ydelse i jobafklaringsforløb		452					-452	0,00
085152-5-120	Udbetaling af godtgørelse for deltagelse i skoleforløb, jf.		-367					367	0,00
085152-5-121	18 Udbetaling af danskbonus til selvfors		-692					692	0,00
085152-5-122	18 Refusion af danskbonus til selvforsør		692					-692	0,00
085152-5-123	Bidrag til obligatorisk pensionsordning af kontant- og uddan		1,747					-1,747	0,00
085152-5-124	Bidrag til obligatorisk pensionsordning af flekslønstilskud,		7,920					-7,920	0,00
085152-5-125	Tillæg til refusion til arbejdsgiverne sygedagpenge		1,318					-1,318	0,00
085152-5-126	Refusion af bidrag til obligatorisk pensionsordning		-13,609					13,609	0,00

		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33
Økonomiudvalget			-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt		27.854	0	-121.751		121.751	-27.854	0,00
085253-5-001	Forskudsbetøb af kirkeskat		-101.218					101.218	0,00
085253-5-013	Landskirkeskat		16.922					-16.922	0,00
085253-5-014	Lokale kirkelige kasser		84.297					-84.297	0,00
085256-5-000	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager		35.083					-35.083	0,00
085259-5-000	Mellemregningskonto		-7.616	0	-121.751		121.751	7.616	0,00
085261-5-000	Selvejende institutioner med overenskomst		388					-388	0,00
0855	Forskydninger i langfristet gæld		64.860	9.215	48.754		-39.539	-55.646	703,89
085568-6-000	Realkredit		9					-9	0,00
085570-6-000	Kommunekreditforeningen		75.203	76.530	76.440		90	1.327	98,27
085570-7-000	Kommunekreditforeningen		-16.748	-51.896	-32.150		-19.746	-35.148	32,27
085573-6-000	Lønmodtagernes Feriemidler (frivillig)		3.980	4.339	4.339			359	91,73
085577-6-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger			125	125			125	0,00
085577-7-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger			-19.883			-19.883	-19.883	0,00
085578-6-000	Gæld vedrørende fægeinvesteringer		2.416					-2.416	0,00
0872	Hensatte forpligtelser		-941					941	0,00
087290-5-000	Hensatte forpligtelser (frivillig)		-941					941	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819,567	-6.035,881	-6.006,965	0	-28,916	-216,315	96,42
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt		-17,934	-2,732	-90,000		87,268	15,202	656,42
085253-5-001	Forskudsbetøb af kirkeskat		-106,305					106,305	0,00
085253-5-013	Landskirkeskat		17,355					-17,355	0,00
085253-5-014	Lokale kirkelige kasser		88,950					-88,950	0,00
085256-5-000	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager		-15,252					15,252	0,00
085259-5-000	Mellemregningskonto		-4,300	-2,732	-90,000		87,268	1,568	157,40
085261-5-000	Selvejende institutioner med overenskomst		1,619					-1,619	0,00
0855	Forskydninger i langfristet gæld		50,540	6,971	46,944	0	-39,973	-43,569	725,04
085568-6-000	Realkredit		9,49077					-9	0,00
085570-6-000	Kommunekreditforeningen		75,379	76,180	78,680	-2500	0	801	98,95
085570-7-000	Kommunekreditforeningen		-33,115	-60,380	-37,200		-23,180	-27,265	54,84
085573-6-000	Lønmodtagernes Feriemidler (frivillig)		5,731	5,698	5,339		359	-34	100,59
085577-6-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger			125	125			125	0,00
085577-7-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		73	-17,152		0	-17,152	-17,225	-0,42
085578-6-000	Gæld vedrørende fægeinvesteringer		2,462	2500		2500		38	98,49
0872	Hensatte forpligtelser		-1,299					1,299	0,00
087290-5-000	Hensatte forpligtelser (frivillig)		-1,299					1,299	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819.567	-6.035.881	-6.006.965	0	-28.916	-216.315	96,42
0922	Likvide aktiver		8.431					-8.431	0,00
092208-8-000	Realkreditobligationer		8.431					-8.431	0,00
0928	Kortfristede tilgodehavender i øvrigt		1.776					-1.776	0,00
092814-8-000	Tilgodehavender i betalingskontrol		-956					956	0,00
092815-8-000	Andre tilgodehavender		2.732					-2.732	0,00
0932	Langfristede tilgodehavender		651					-651	0,00
093221-8-000	Aktier og andelsbeviser m.v.		14.856					-14.856	0,00
093223-8-000	Udlån til beboerindskud		-635					635	0,00
093224-8-001	Grundkapitalindskud (indskud i landsbyggefonden)		-16.622					16.622	0,00
093224-8-003	Driftsstøttelån		-400					400	0,00
093225-8-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender		3.426					-3.426	0,00
093225-8-002	Registrering af det samlede tilgodehavende i form af lån til		26					-26	0,00
093227-8-000	Deponerede beløb for lån m.v.		-0					0	0,00
0935	Udlæg vedrørende forsyningsvirksom- heder og melle		-144					144	0,00
093535-8-001	Ordninger for dagrenovation, dagrenovationslignende affald -		1.511					-1.511	0,00
093535-8-003	Ordninger for glasemballage-, papir-, pap-, metalemballage o		4.814					-4.814	0,00
093535-8-004	Ordninger for farligt affald		-23					23	0,00
093535-8-005	Genbrugsstationer		728					-728	0,00
093535-8-006	Øvrige ordninger		2.849					-2.849	0,00
093535-8-010	Modpost ved selskabsgørelse af affaldsindsamling		-10.023					10.023	0,00

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794.947	-6.003.503	-5.974.586	0	-28.916	-208.556	96,53
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.819.567	-6.035.881	-6.006.965	0	-28.916	-216.315	96,42
0951	Kortfristet gæld til staten		-90					90	0,00
095152-9-000	Anden gæld		-90					90	0,00
0952	Kortfristet gæld i øvrigt		42					-42	0,00
095259-9-000	Mellemregnskingskonto		42					-42	0,00
0955	Langfristet gæld		-22.429					22.429	0,00
095568-9-000	Realkredit		9					-9	0,00
095573-9-000	Lønmodtagernes Feriemidler		-18.799					18.799	0,00
095575-9-000	Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor		1.340					-1.340	0,00
095577-9-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		-73					73	0,00
095579-9-000	Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver		-4.907					4.907	0,00
0972	Hensatte forpligtelser		105.457					-105.457	0,00
097290-9-001	Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner		3.057					-3.057	0,00
097290-9-003	Arbejdsskader		102.401					-102.401	0,00
0975	Egenkapital		-88.592					88.592	0,00
097599-9-000	Balancekonto		-88.592					88.592	0,00

		Regnskabsår	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
RENTER OG FINANSIERING			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
Økonomiudvalget			-5.794,947	-6.003,503	-5.974,586	0	-28,916	-208,556	96,53
03 Kommunale ejendomme			24,620	32,379	32,379		0	7,759	76,04
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt		82	90			90	8	91,37
075259-4-000	Mellemregnskonto		82	90			90	8	91,37
0755	Renter af langfristet gæld		940,78101	950	950			9	99,06
075570-4-001	Kommunale ældreboliger		941	950	950			9	99,06
0758	Kurstab og kursgevinster		-2,758					2,758	0,00
075878-4-001	Realkreditobligationer		-2,758					2,758	0,00
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt		100	100			100	0	100,00
085259-5-000	Mellemregnskonto		100	100			100	0	100,00
0855	Forskydninger i langfristet gæld		31,357	31,239	31,429		-190	-118	100,38
085577-6-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		31,357	31,239	31,429		-189,7	-118	100,38
0952	Kortfristet gæld i øvrigt		-2,732					2,732	0,00
095259-9-000	Mellemregnskonto		-2,732					2,732	0,00
0955	Langfristet gæld		-2,370					2,370	0,00
095577-9-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		-2,370					2,370	0,00

Bilag 3 - Specifikation af årsresultatet for de enkelte ordninger inden for affaldsområdet

Sønderborg Affald A/S	2024 (inkl. regulering for 2023) Affald - Kolonne pr. ordning. Regnskabet for 2024 er endnu ikke godkendt af forsyningsselskabets bestyrelse							
	Cont.pladser Afdeling: 20..40,42	Kompost- behandling Afdeling: 41	ASA Kemi Afdeling: 44	Fælles adm. Afdeling: 60	Sorteringsanlæg Afdeling: 64	Dagrenovation Afdeling: 80	Kilde, Kube genbrugsordning Afdeling: 81,82,85	Total
Omsætning i alt	-58.135	-6.380	-8.552	0	-1.589	-37.281	-31.332	-143.270
Direkte omkostninger i alt	30.808	1.789	3.333	4	1.672	31.126	26.002	94.734
Bruttoresultat	-27.326	-4.591	-5.220	4	82	-6.155	-5.330	-48.536
Personaleomkostninger prod.	18.697	940	2.658	4.303	670	1.039	1.074	29.381
Markedsføringsomkostninger i alt	1	4	2	177	0	1	44	227
Lokaleomkostninger i alt	0	0	0	63	0	0	0	64
Administrationsomkostninger i alt	5.207	345	683	-4.770	184	3.651	3.772	9.073
Drift af vare- og lastbiler i alt	54	2	133	29	117	24	24	382
Omkostninger i alt	23.960	1.291	3.476	-198	970	4.714	4.915	39.127
Resultat før renter, afskr. og skat	-3.367	-3.300	-1.744	-194	-1.052	-1.441	-416	-9.409
Afskrivninger mv. i alt	5.504	1.045	1.486	254	480	2.823	4.940	16.533
Renter mv. i alt	721	123	235	-60	9	130	290	1.449
Resultat før skat	2.859	-2.132	-23	0	1.542	1.511	4.814	8.572
Skat af årets resultat i alt	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	2.859	-2.132	-23	0	1.542	1.511	4.814	8.572
Modpost ved selskabsgørelse (SONFOR) af affaldsindsamlingen – ny fra 2024	-2.859	2.132	23	0	-1.542	-1.511	-4.814	-8.572

Bilag 4 – Regnskabet i budgetbalance form 2024, herunder de økonomiske pejlemærker

Budget og regnskab 2024 for Sønderborg Kommune: (beløb i hele 1.000 kr. - netto)	Opr. budget 2024	Korr. Budget 2024	Regnskab 2024	Korr. budget minus regnskabet 2024
INDTÆGTER I ALT - Selvbudgettering 2024	5.985.909	6.021.150	6.024.998	-3.848
DRIFTSUDGIFTER (Skattefinansierede)				
I ALT	-5.757.472	-5.714.505	-5.594.231	-120.274
Heraf serviceudgifter (korrigeret sigtepunkt 3.991 mio.kr.)	-3.965.049	-3.934.260	-3.873.687	-60.573
Heraf overførselsudgifter	-1.792.423	-1.780.245	-1.720.544	-59.701
RENTER (netto) IALT	-3.438	-1.704	20.045	-21.749
ØK. RÅDERUM/RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	224.999	304.940	450.812	-145.871
SKATTEFINANSIERET ANLÆG I ALT (ex. Jordforsyning)	-223.954	-308.902	-189.189	-119.712
JORDFORSYNINGEN I ALT	6.839	19.904	-10.218	30.122
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	7.885	15.943	251.404	-235.461
FORSYNINGSVIRKSOMHEDER:				
Driftsvirksomhed	0	0	-1.308	1.308
Anlæg	0	0	0	0
FORSYNINGSVIRKSOMHEDER I ALT	0	0	-1.308	1.308
FINANSIERING:				
Øvrige finansforskydninger	71.933	-39.512	20.510	-60.022
Afdrag	-115.572	-115.742	-114.940	-802
Optagelse af lån	37.200	77.532	33.042	44.490
Kassebeholdning, forøgelse (-) / forbrug (+)	-1.445	61.779	-188.709	250.488
FINANSIERING I ALT	-7.884	-15.943	-250.096	234.153
Ultimo 23:	Ultimo 2024:	Ultimo 2024:	Ultimo 2024:	
Kassebeholdning ultimo året	425.130	426.574	363.350	613.838

Økonomiske pejlemærker		
Ordinær driftsresultat	Skattefinansieret resultat	Kassebeholdningen
Over 275 mio.	Over 125 mio.	76 til 100 mio.
245 til 274 mio.	113 til 124 mio.	51 til 75 mio.
Under 244 mio.	Under 112 mio.	Under 50 mio

Bilag 5 – Budgetaftale – Udmøntningsplan 2024

Budgetaftale 2024-27. Udmøntningsplan. Status til Økonomiudvalg 11. december 2024

I nedenstående er angivet de konkrete budgetelementer og -konsekvenser i det politisk indgåede budgetaftale for 2024-27. Elementerne er opdelt på stående udvalg og der er desuden angivet ansvarlig forvaltning samt elementets indhold som beskrevet i budgetaftalen. Det bemærkes således, at elementer relateret til landdistriktsudvalget er beskrevet under Økonomiudvalget. For enkelte elementer er desuden angivet tilhørende bemærkninger.

Foruden de konkrete budgetelementer er tillige angivet en række øvrige elementer under de respektive stående udvalg. Disse relaterer sig til elementer, der i budgetforliget ikke nødvendigvis har umiddelbare budgetmæssige konsekvenser, men har karakter af analyser, undersøgelser m.v.

Generelt gælder, at beløb er angivet med negativt fortegn, såfremt der er tale om budgetforbedrende elementer, såsom budgetreduktioner, merindtægter o.l. Omvendt er beløb angivet med positivt fortegn, såfremt der er tale om budgetudvidelser i form af nye politiske prioriteringer, øgede bevillinger o.l. Beløb er i hele 1.000 kr.

Børne- og Uddannelsesudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Børne- og Uddannelsesudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Ressourcer til arbejdet med fremtidens skole	1.000	1.000	1.000	1.000			x	Børne- og Uddannelsesudvalget har på møde i december 2023 drøftet udkast til kommissorium vedrørende arbejdsgruppen for Skolernes Årti - Fremtidens Skole. Medarbejder er ansat og arbejdet er igangsat.
2	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Skolernes tildelingsmodel	8.000	8.000	8.000	8.000			x	Budgettilførslen er indarbejdet i budget 2024 og frem. Den resterende besparelse på 2 mio. kr. fra 2025 og frem bliver indarbejdet i tildelingsmodel 2025.
3	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Annullering af besparelser på dagtilbud og skoler i 2024	7.500						x	Tilbagerullet i budgetforhandlingerne og indarbejdet i budgettet for 2024
4	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Tildelingsmodel i dagtilbud	1.000	1.000	1.000	1.000			x	Tilbagerullet i budgetforhandlingerne og indarbejdet i budgettet for 2024 og frem.
5	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Sportsklassen	150	150	150				x	Tilbagerullet i budgetforhandlingerne og indarbejdet i budgettet for 2024, 2025 og 2026.
6	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Etablering af Alssund-Skolen	4.000	4.000					x	Ombygning i administration og let renovering af læreforberedelse er gennemført. Ændret indretning samt nye møbler er indkøbt. Der er afsat midler til personaletimer, åbningsfest og pædagogisk dag. Bevægelsesugen i samarbejdet med lokale idræftsforeninger i uge 41 var en success. SFO / Klub etablerer nye læringsmiljøer med afsæt i pædagogiske visioner, som understøtter sammenlægningen.
7	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Nordals Skolen	6.000	23.000	22.000	22.000			x	BUU / BY har godkendt justeret masterplan, tidsplan og økonomi på augustmøder 2024. Udbud til totalrådgiver pågår. På møde i styregruppen i uge 50 udvælges totalrådgiver. Herefter opstart af inddragende proces til udarbejdelse af hovedprojekt / myndighedsprojekt med opstart primo 2025 og byggeopstart ultimo 2025.
8	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Gråsten Skole og Alssund-Skolen	1.000		24.000	24.000			x	Kommissorium for begge projekter er godkendt. Opstartmøde med rådgiverteam vedr. Alssund Skolen i uge 47. Brugerworkshop afholdes d. 3. december 2024. Masterplan for Gråsten Skole opstartes inden årsskiftet. To scenarier for renovering af Gråsten Skole afdækkes i processen, herunder renovering af det eksisterende og delvis nyopførelse / nedbrydning. Der foreligger et forløb estimeret på hhv. 110 mio. kr. for Alssund-Skolen og 122 mio. kr. for Gråsten Skole.

Børne- og Uddannelsesudvalget fra 2024-2027							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Børne- og Uddannelsesudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027			
9	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Augustenborg Skole og Børneby	3.300					x	Udearealer som sikrer sammenhæng mellem dagtilbud og skole. Projektering og udbud i forår 2025. Ibrugtagning forventes august 2025. Ideoplæg er godkendt i styregruppen og danner afsæt for skitsering og udbud. Ideoplægget er præsenteret for udvalget d. 7. november 2024.
10	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Nybøl Børneunivers - kapacitetsudfordring	1.000					x	Børne- og Uddannelsesudvalget godkendte på juni møde 2024 en tilbygning til Nybøl Børneunivers. Udbud og licitation pågår. Med tilbygningen bliver det muligt for Nybøl Børneunivers at foretage en intern rokade, som bidrager til at blandt andet naturfalge er bedre samlet og med gode adgangforhold til udemiljøer. Byggeriet forventes påbegyndt ultimo januar 2025 og ibrugtages efter sommerferien 2025.
11	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Natur-dagtilbud Kær Vestermark	1.000	2.000				x	Der er udpeget intern byggerådgiver i TMB. Oplæg forelagt udvalget i august med beslutning om et permanent naturtilbud ved Frydendal. (Naturcenter Sønderborg). Funktionsbeskrivelse og ansøgning til fredningsnævnet påbegyndt. Tidsplan er udarbejdet med forventet afslutning primo 2027.
Bemærkninger til udmøntning, Børne- og Uddannelsesudvalget										
Drift										
ad1	Aftaleparterne er enige om, at de næste 10 år er skolernes årti og fortsætter arbejdet med fremtidens skole. Det rummer investeringer i og klare sigtelinjer for kvalitet og mål for arbejdet i Sønderborgs kommunale folkeskoler samt et markant løft af de fysiske rammer for folkeskolerne 2025-2035.									
	Hertil etableres en arbejdsgruppe, der anbefaler indsatser til folkeskolernes kvalitetsudviklingsarbejde, opgradering af skolernes fysiske rammer, stærke specialtilbud samt forslag til skoledistrikterne. Arbejdet tager udgangspunkt i helhedsplanen "Kvalitet i dagtilbud og skole" fra 2017. Til arbejdet afsættes årligt 1 mio. kr. i årene 2024-2027. Arbejdsgruppen skal også undersøge muligheden for at arbejde med flydende skoledistrikter for at optimere sammensætning af klasserne i forhold til de konkrete årlige behov. Videre skal gruppen facilitere udvikling af profilskoler.									
	Et kommissorium for arbejdsgruppen forlægges Børne- og Uddannelsesudvalget i december 2023. Formandskabet i Børne- og Uddannelsesudvalget har ansvaret for at inddrage alle politiske parter.									
	Skolernes årti indebærer også en tæt dialog med privat- og friskolerne i kommunen der sammen med folkeskolerne skaber et varierende skoletilbud der styrker bosætningen. Aftaleparterne er enige om at etablere en følgegruppe, der omfatter privat- og friskoler.									
ad2	Aftaleparterne tilfører driften 8 mio. kr. fra 2024 og fremefter, for at give mulighed for at generelle besparelser i tildelingsmodellen på folkeskoler i Sønderborg Kommune kan tilbagerulles.									
ad4	Derudover tilføres 1 mio. kr. fra 2024 og fremefter med henblik på at tilbagerulle den tidligere besluttede besparelse på tildelingsmodellen på dagtilbudsområdet.									

Børne- og Uddannelsesudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Børne- og Uddannelsesudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
Anlæg											
ad6	Aftaleparterne er enige om, at der i Sønderborg etableres en ny byskole under arbejdstitlen "Midtbyskolen". Midtbyskolen etableres som konsekvens af lukning af de to skoler Ahlmannskolen og Humlehøjskolen. Etablering af Midtbyskolen omfatter de nuværende skoletilbud på de to skoler, inklusive specialklasserækkerne og tvillingeklasser, placeret på nuværende Humlehøjskoles matrikel, mens modtageklasser flyttes til Ulkebøl Skole. Det konkrete forslag om skolelukning sendes i høring i november. Byrådet træffer den endelige beslutning i februar 2024. Etableringen af Midtbyskolen har fokus på samspil mellem nyt og gammelt for at skabe grundlaget for en ny attraktiv folkeskole, bestående af de to eksisterende skoledistrikter. Praxisviden og erfaringer skal sættes i spil ved at Børn- og Uddannelsesudvalget fortsætter dialogen og inddragelsen af medarbejdere, forældre og elever fra begge skoler og alle undervisningstilbud både i forhold til skolens identitet, profil, den fysiske udformning, mv. Aftaleparterne har afsat 8 mio. kr. til etableringen. En kommende renovering af Midtbyskolen gennemføres parallelt med renoveringen af Gråsten Skole med forventet opstart 2026.										
	Skoleledelsen - ny byskole En skoleleder forventes at kunne tiltræde 1. maj 2024. De eksisterende skolebestyrelser fortsætter frem mod 1. august 2024, hvor Midtbyskolen åbner op for modtagelse af eleverne. En ny skolebestyrelse forventes at tiltræde i foråret 2024 med henblik på at arbejde videre med at fastlægge Midtbyskolens nye fælles kultur, skoleidentitet og profil. Det skal sikres, at forældre til børn i tvillingeklasser /specialklasserne repræsenteres i den nye skolebestyrelse.										
	Overgangen på to matrikler I en overgangsperiode fra 1. august 2024 hvor skolen åbner, og frem mod 1. januar 2025 anvendes i nødvendigt omfang lokaler og faciliteter på begge de nuværende matrikler.										
	Dialog med øvrige uddannelsesinstitutioner Fra januar 2025 forventes matriklen Kongevej 35 at være ledig og aftaleparterne ønsker, at der optages dialog med uddannelsesinstitutioner i kommunen som måtte være interesserede i bygningerne til uddannelsesbrug.										
ad7	Til Nordals Skolen afsættes 73 mio. kr. i årene 2024-2027 til renovering/ombygning, foruden de 3 mio. kr., der blev afsat ved budgetaftale 2022. Det forudsættes, at der kan opnås låneadgang på 35 mio. kr. til energimæssige tiltag i 2026 og 2027. Udgifter til låneydelser er ligeledes budgetlagt. Projektet gennemføres over en årrække med opstart i 2024, hvorved genhusning af elever kan undgås. Aftaleparterne er enige om, at renoveringsplanen og faseopdelingen skal genvurderes. Behovet for restinvestering skal afklares med henblik på indarbejdelse senest ved budgetlægningen for 2028-2031.										
ad8	Til Gråsten Skole og Midtbyskolen afsættes 49 mio. kr. til renovering, heraf forudsættes, at der kan opnås låneadgang på 20 mio. kr. til energimæssige tiltag. Låneydelser er ligeledes budgetlagt. Heraf er afsat 1 mio. kr. i 2024 til udarbejdelse af renoveringsplaner for de to skoler. I arbejdet med planlægningen inddrages skoleledelser, lærere, forældre og elever.										
ad9	Aftaleparterne ønsker som afrunding af projektet at etablere fysisk sammenhæng mellem skolegårdene og opdatere udearealerne med henblik på at skabe nye læringsrum. Aftaleparterne er enige om, at der i 2024 tilføres 3,3 mio. kr., som vurderes at være en forudsætning for at kunne realisere projektet i sin helhed.										
ad10	Der afsættes derfor 1 mio. kr. i 2024 til at afhjælpe kapacitetsudfordringerne på kort sigt. Aftaleparterne vil de kommende år følge udviklingen af Nybøl Børneunivers med en særlig opmærksomhed på at opretholde den tilstrækkelige kapacitet.										
ad11	Der afsættes derfor samlet 3 mio. kr. til renovering af Bygegård på Kær Vestermark, som kan fungere som udegruppertilbud for børnene. Indtil renoveringen af Bygegård er færdig i 2025, findes alternative udetilbudsløsninger, når tilbuddet i Egetofte udløber i foråret 2024.										

		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Børne- og Uddannelsesudvalget fra 2024-2027					
12	Der arbejdes med modeller for fremtidig ledelse af Rinkenæs skole (Børneunivers i Rinkenæs) og Lysabild skoler. Modellerne, der forelægges Børne- og Uddannelsesudvalget til beslutning, skal sikre synlig og nærværende ledelse på enhederne, som udgangspunkt inden for de fastlagte økonomiske rammer. Aftaleparterne ønsker, at gruppeformændene får lejlighed til at drøfte modellerne forud for behandling i fagudvalget.			X	Børne- og Uddannelsesudvalget besluttede den 3. april 2024 ikke at etablere fælles ledelse på Gråsten/Rinkenæs Skole samt Hørup/Lysabild Skole. Den ikke udmøntet besparelse bag punktet, er tilført i forbindelse med det administrative budget 2025-2028.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Natur-, Klima- og Miljøudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Naturpark Nordals - drift	400	400	400	400			x	Er indarbejdet i budgettet
2	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Konvertering til fjernvarme i kommunale bygninger	2.000	2.000	2.000	2.000			x	Følger udrulning af fjernvarmen. Der er installeret fjernvarme i alle de kommunale bygninger, hvor fjernvarmen er udrullet.
3	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Naturpark Nordals	500	2.500		2.500		x		Processen er igangsat. Der har været indledende dialog med lodsejerne. Forvaltningen er i gang med at planlægge den videre indsats.
4	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Gendarmstien - udbedringer	500	500	500	500			x	Udbedringer pågår og midlerne forventes anvendt i 2024, herunder til recertificering.
Bemærkninger til udmøntning, Natur-, Klima- og Miljøudvalget											
Drift											
ad1	Aftaleparterne er enige om at afsætte 0,4 mio. kr. årligt fra 2024 og fremefter til drift. Beløbet tilføres Naturvejlederne, der varetager driften.										
Anlæg											
ad2	Fordeling af midler over årene skal følge udrulning af fjernvarmen.										
ad3	Parterne bag budgetaftalen er enige om, på anlægssiden, at afsætte 0,5 mio. kr. i 2024, til planlægning og forhandling. Der skal udarbejdes en ny samlet plan, indeholdende udvidelse af Oksbøl skov, og fondsansøgning. Der afsættes herefter, til realisering af elementer i planen 2,5 mio. kr. i 2025 og 2,5 mio. kr. i 2027.										
ad4	Aftaleparterne afsætter på anlæg 0,5 mio. kr. årligt fra 2024 og fremefter til at fastholde certificering og sikre løbende vedligeholdelse af stien. Aftaleparterne ønsker, at der frem mod budgetlægningen af 2025 afsøges, hvorledes formidling af torpedostationen, ved Hørup klint, kan ske.										

Teknik-, By- og Boligudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Afskaffelse af byggesagsgebyrer i nuværende form	2.500	2.500	2.500	2.500			x	Byggesagsgebyr godkendt i TBB i marts 2024.
2	Drift	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Ressourcer til arbejdet med lokalplaner og byggesagsbehandling	1.200	1.200	1.200	1.200			x	Er indarbejdet i budget.
3	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Bedre vandmiljø - ekstra medarbejderressourcer	800	800	800	800			x	Er indarbejdet i budget.
4	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Løft til afslutning af igangværende projekter: VE, fjernvarme, Himmak Strand, Nordborg resort mm.	2.000	2.000					x	Er indarbejdet i budget.
5	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Turistbus på Nordals	160	160	160	160			x	Implementeret i køreplanen for 2024.
6	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Legepladser	4.000	4.000				x		Kommissorium for fire legepladser er godkendt i Teknik-, By- og Bolig- samt Sundhedsudvalget i marts 2024. Status er forelagt de to udvalg på junimøder. Skitseprojekt er præsenteret for udvalgene i oktober 2024. Videre bearbejdning og projektering fortsætter.
7	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Legepladser - løbende renoveringer		1.000	1.000	1.000			x	Er indarbejdet i budget.
8	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Svingbane "Ved Porten"	400					x		Skitseprojekt er afsluttet og der er afsat 400 t.kr. i budgetaftalen 2024-2027 som kommunens finanseringsbidrag til anlæg af svingbane. Det samlede projekt for dagligvarebutik og svingbane er nu VVM godkendt. Der skal træffes aftale med projektudvikleren om anlæg af svingbane.
9	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Cykelstien Broager - Nybøl	4.000	12.500	1.500			x		Projektering pågår og myndighedstilladelser indhentes.
10	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Masterplan Augustenborg			3.000	4.000			x	Masterplanen er godkendt og der arbejdes videre med de konkrete projekter. Arbejdet med en arkitekturkonkurrence er under opstart.
11	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Bystrategier	2.000	2.000	2.000	2.000			x	TBB har i april 2024 godkendt principperne for udmøntning.
12	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Gråsten bymidte	500						x	Gråsten Forum og Gråsten Handel har udpeget fire indsatser, som de er i gang med at realisere. Projektet bistås af en ekstern konsulent og forvaltningen. De fire indsatser har alle til formål at skabe liv på torvet og bidrage til en positiv udvikling af bymidten. Indsatserne er blandt andet flere events, kortlægning af tomme bygninger og mulighederne heri samt forbedret wayfinding i midtbven.

Teknik-, By- og Boligudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
13	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Forprojekter Broager torv	500				x			Grundet arbejdspressen efter stormflod er denne opgave ikke påbegyndt og foreslås udsat til 2025.
14	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Energimærkning	1.000	1.000	1.000	1.000			x	Energimærkningsopgaven er i gang. Der er udarbejdet notat til direktionen, der redegør for energimærkning og hvordan bygningernes energitilstand kan opgøres. Forvaltningen udvikler nu en model for at synliggøre energitilstanden i de kommunale bygninger, der bringes i anvendelse fra 2025 og frem.
15	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Øget budget til vejbelægning	3.000						x	Er indarbejdet i budget og indgår i prioritering inden for det samlede asfaltbudget.
16	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Etablering af vej ved Fiskerløkken	500	2.100				x		Der er ingen interesse fra grundejernes side. Dette var en forudsætning for kommunale medfinansiering af en ny vejadgang til Fiskerløkken. TBB har i september 2024 drøftet de fremtidige muligheder i sagen. Fornyet dialog med de forskellige parter er påbegyndt. Der er afholdt møder med lodsejere og der planlægges møder med grundejerforeningerne.
Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget											
Drift											
ad1	Parterne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. årligt fra 2024 og fremefter således, at byggesagsgebyret i sin nuværende form afskaffes. Der skal udarbejdes en model, så det alene er ved store tidskrævende projekter, at der opkræves gebyr.										
ad2	Parterne bag budgetaftalen er enige om, på driften, at afsætte 1,2 mio. kr. fra 2024 og fremefter, for at sikre lave sagsbehandlingstider på lokalplaner og byggesager. Når antallet af lokalplaner øges, skabes der en flaskehals i andre afdelinger. Der er derfor behov for at tilføre administrative ressourcer til disse områder. Allerede med det eksisterende antal lokalplaner, er for eksempel Vand & Natur og Anlæg & Infrastruktur udfordret på ressourcer, idet de har en række andre større projekter udover de almindelige driftsopgaver. Aftaleparterne ønsker tillige at prioritere realisering af Saksenlund naturprojekt.										
ad3	Koordinering og myndighedsbehandling af centralreenseanlægget er en omfattende opgave. Erfaringen fra lignende større projekter fx Nordborg Resort har vist, at der er behov for, at der afsættes ekstraressourcer til at løfte opgaven. Ligeledes vil oprensning af Himmelsk Strand trække på de administrative ressourcer. Derudover ønsker parterne bag budgetaftalen at arbejde for et bedre vandmiljø i Lillebælt, Alssund og Flensborg Fjord. Derfor skal der udarbejdes yderligere politiske tiltag for at nedsætte iltsvindet / reducere udledning af miljøfremmede stoffer i fjord og sund. Aftaleparterne er enige om at der skal ses på, om der kan etableres løbende målinger af vandkvaliteten. Der afsættes 0,8 mio. kr. i 2024 og fremefter til dette arbejde, herunder til øget bemanding og til arbejdet med naturlig hydrologi i Saksenlund. Aftaleparterne ønsker, at muligheden for reducerede afgifter på ”gråt vand” skal indgå i revision af spildevandsplanen i 2024										

Teknik-, By- og Boligudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget											
Drift											
ad4			Ligeledes er der en lang række igangværende opgaver, der kræver administrative ressourcer, bl.a. • Firdobling af elproduktion fra vedvarende energikilder på land • VE projekter – Aftaleparterne, ønsker, at forvaltningen bistår lokalområderne i forhold til kontrakter mellem de lokale og VE-leverandører. • Ejendomsvurderinger & BBR • Kystbeskyttelse (myndighedsbehandling af projekter indebærer borgerinddragelse og partsfordeling mm. De første for Gråsten og Sønderborg samt udvalgte private anlæg. Overdraget fra Kystdirektoratet) • Fjernvarmeprojekter • Nordborg Resort • Oprensning ved Himmark • Renseanlæg • PtX Derfor afsættes der på driften 2 mio. kr. i 2024 og 2025 til arbejdet med de større opgaver.								
ad5			Der afsættes derfor 160.000 kr. årligt fra 2024 og frem for at afskaffe egenbetaling i turistbussen på Nordals i sommerperioden. De endelige vilkår aftales i Teknik-, By- og Boligudvalget.								
Anlæg											
ad6			Der afsættes 4 mio. kr. i 2024 og 2025 til etablering af nye legepladser og parkourbaner til børn og unge, hvor handicapvenlighed prioriteres. Forudsætningen for gennemførsel af de enkelte projekter er, at der findes privat medfinansiering via fonde eller andre tilskud. Indledningsvis prioriteres Byens Havn. I de kommende år udarbejdes løbende projekter, der kan indgå i efterfølgende års budgetlægning. I forbindelse med omdannelsen af den nuværende Føtex grund skal muligheden for en fremtidig indretning og anvendelse af Rønhave Plads gentænkes. Mulighederne for etablering af en skøjtebane i Sønderborg genvurderes.								
ad7			Fra 2025 og fremefter afsættes desuden 1 mio. kr. til løbende renovering af kommunens legepladser, for at sikre et fortsat højt niveau af legepladserne. Der skal arbejdes med at sikre tilgængelighed for børn med fysiske handicap på skolernes legepladser.								
ad8			For at understøtte færdigudviklingen af erhvervsområdet ”Ved Porten”, afsættes der på anlæg 0,4 mio. kr. i 2024 til etablering af en svingbane til en øget trafikmængde. Dette sker under forudsætning af, at de private aktører i området bidrager med 800.000 kr. til færdigetablering af vejændringen.								
ad9			Der skal fortsat arbejdes med alternative udbudsformer, hvor muligheden for fælles udbud af cykelstier / innovationsudbud afsøges.								
ad10			Udviklingen i Augustenborg står højt på byrådets dagsorden. I sammenhæng med etableringen af et sundhedshus renoveres Louise Augustas Plads ligesom der sker renovering af en række bygninger i tilknytning hertil. Således fortsætter arbejdet med Masterplanen i 2024 og 2025 og til den videre realisering af masterplanens elementer afsættes der 3 mio. kr. i 2026 samt 4 mio. kr. i 2027 og frem. Disse midler har til formål at sikre byens kulturmiljø, med fokus på istandsættelse af de centrale gader og pladser. Med de afsatte midler vil der blive afsøgt fondssamarbejder og statslige midler, til at sikre den samlede økonomi til finansiering af anlæggene. For at sikre samspil til Sønderborg Kommunes ambitioner indenfor bæredygtighed, vil der blive arbejdet med en bæredygtig tilgang med fokus på genanvendelse.								
ad11			De kommende bystrategier omfatter Hørup, Vester Sottrup og Guderup. Denne positive langsigtede strategiske udvikling af mellembyerne ønskes fastholdt og derfor afsættes 2 mio. kr. i 2024 og fremefter, til fortsat realisering af initiativer i bystrategierne. Teknik, By og Boligudvalget fastlægger, hvorledes beløbet udmøntes.								
ad12			Vi afsætter 0,5 mio. kr. i 2024 til udarbejdelse af konkrete for-projekter i Gråsten Bymidte. For-projekterne er afledt af den masterplan, som Gråsten Handel og Gråsten Forum har udarbejdet i samarbejde med byens interessenter. Arbejdet skal udmøntes i en operationel køreplan frem mod budgetlægningen for 2025. Der skal i mellemtiden, såvel politisk som administrativt, samarbejdes omkring erhvervs- og planudvikling.								
ad13			Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2024 til udarbejdelse af for-projekter vedr. Broager torv og arbejdet skal udmøntes i en operationel køreplan for mod budgetforhandlingerne for 2025.								
ad16			Aftaleparterne afsætter 0,5 mio. kr. i 2024 og 2,1 mio. kr. i 2025 til etablering af grusvej ved Fiskerløkken i Mommark. Dette sker under forudsætning af medfinansiering fra grundejerne.								

Teknik-, By- og Boligudvalget		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik-, By- og Boligudvalget fra 2024-2027					
17	Ældrevenlige boliger i hele kommunen - Augustenborg Der påbegyndes ny lokalplan for udvidelsen af boligareal mod vest ved siden af Amaliehaven Plejecenter. Der etableres indledningsvis 20 nye ældrevenlige boliger i etape 1, som vi begynder at planlægge i 2024. Dernæst påbegyndes etape 2 med yderligere 20 boliger i 2026. Der vil på sigt kunne udvides med yderligere boliger. Indskudskapitalen forventes finansieret af et salg af grunden.		x		Sag i forhold til igangsættelse af lokalplan forelægges TBB i december 2024.
18	Ældrevenlige boliger i hele kommunen - Nordborg I etape 1, som påbegyndes i 2024, bygges der 30 nye familie- og ældrevenlige boliger ved Østerhaven i Nordborg. Etape 2, med 30 boliger, påbegyndes i 2027. Arealet er det gamle Nordborg plejehjem, som i dag er ejet af Sønderborg Kommune. Udgifter til 10 % indskudskapital, planlægges finansieret af et salg af grunden til boligforeningen.		x		Lokalplanarbejdet er under opstart.
19	Ældrevenlige boliger i hele kommunen - Broager Byggeriet af 12-17 nye ældreboliger ved Broager plejecenter, hvortil der er afsat budget, igangsættes i 2024. Det er planen, at driften af disse ældreboliger tilgår plejecenteret, så borgerne kan anvende de fælles faciliteter, og der skabes kontinuitet i personalet rundt om de ældre.		x		Forslag til lokalplan har været forelagt TBB i september 2024, og har været i høring. Forventes endeligt godkendt inden årets udgang.
20	Ældrevenlige boliger i hele kommunen - Gråsten Der arbejdes for byggeri af 20 ældrevenlige boliger som en del af projektet på Politigrunden i Gråsten. Udgiften finansieres efter fordeling mellem privat og alment byggeri ved et salg af grunden.		x		Der er dialog med boligforeningen, og arealet ved siden af er sendt i udbud i marts. ØU har i maj 2024 godkendt, at grunden udelukkende anvendes til almen byggeri.
21	Fysisk udviklingsplan for folkeskolerne 2025-2035 Renoveringer af folkeskolerne skal sikre en stærk og god folkeskole. Renoveringen sker med afsæt i en tiårig plan og ud fra en prioriteret rækkefølge, hvor indeklima, bygningsmasse og læringsmiljøer er i fokus. Den fysiske udviklingsplan for folkeskolerne 2025-2035 udarbejdes på baggrund af en bygningsanalyse af samtlige skoler og forelægges forud for budgetlægningen for 2025.			x	Udviklingsplanen er præsenteret på Byrådets budgetseminar i september 2024.
22	Aftaleparterne ønsker, at der udarbejdes en udviklingsplan for den samlede kollektive trafik. Herunder samkørselsordninger og Sydtrafiks nye kørselsordninger.		x		Udarbejdelse af mobilitetsanalyse er igangsat. Med afsæt i mobilitetsanalysen udarbejdes en udviklingsplan for den samlede kollektive trafik i efteråret 2024. Proces og formål for udarbejdelse af udviklingsplan er drøftet på TBB i oktober 2024.
23	Folketinget har vedtaget det såkaldte udvidede oprydningsansvar, hvor tobaksproducenterne er pålagt at betale for oprydning. Sønderborg Kommune har i forbindelse hermed modtaget 411.000 kr., der er tilført Teknik-, By- og Boligudvalgets budgetrammer, til en ekstra forebyggende indsats i form af kampagner og nye initiativer til opsamling af restprodukter fra cigaretter og snus. Udvalget får til opgave at udarbejde en model for udmøntning af pengene således, at der sikres et renere byrum, herunder at afklare om det er muligt at etablere et samarbejde med foreningslivet, institutioner m.fl. omkring opgaven. Aftaleparterne ønsker også fremover at støtte den frivillige organisation ”Folkebevægelsen mod affald”, hvorfor der fra midlerne tilført Teknik-, By- og Boligudvalgets budgetrammer tilføres 25.000 kr. årligt i driftsstøtte.	x			Grundet arbejdspressen efter stormfloden er opgaven udsat til 2025, hvor der forelægges en drøftelsessag for udvalget. Støtte til Folkebevægelsen mod affald i 2024 er udbetalt.

Teknik-, By- og Boligudvalget - videreførte budgetelementer fra 2023-2026							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026			
19	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Elektrificering af kommunens bilpark		1.500	1.500	1.500		x	Udrulning af ladeinfrastruktur i forbindelse med elektrificering af bilparken pågår løbende. Første fase blev indledt i forbindelse med etableringen af Drift og Beredskab Sønderborg, og forventes færdig i løbet af 2024. Der er endvidere etableret ladestandere på Tandsbjerg Plejecenter, Multikulturhuset og Broager Plejecenter i 2024.
Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget										
Anlæg										
ad19	På baggrund af analyse fra Cowi er der udarbejdet en udrulningsplan herfor. Udrulning ses også i relation til at sikre tilgængelighed til el-lade infrastruktur i hele kommunen, om muligt i samarbejde med kommercielle aktører og andre partnere. Aftaleparterne har afsat midler hertil fra 2024 ved disponering af anlægsråderummet.									
Teknik-, By- og Boligudvalget										
							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik-, By- og Boligudvalget										
20	Aftaleparterne har prioriteret at finde midler til færdiggørelse af de igangværende cykelstier Skovby-Trænge, Buskmosevej 2. etape, Mommark Havn, Broager-Nybøl samt Fynshav-Elstrup. Fra budget 2022 overføres i alt 8,3 mio. kr. til formålet. I forbindelse med Skovby-Trænge er aftaleparterne enige om, at en alternativ løsning på Kegnæs-dæmningen belyses nærmere.							x		Forvaltningen arbejder på at færdiggøre igangværende cykelstiprojekter. I forhold til Skovby-Trænge har forvaltningen igangsat projektet sammen med rådgiver, som nu skal til at søge myndighedstilladelse på ny. I budget 2024-2027 blev der afsat de nødvendige 18 mio. kr. som særskilt bevilling til gennemførelse af Broager-Nybøl.
21	For at give tryghed til børn og deres forældre i forbindelse med børnenes skolegang og hverdag i daginstitutionerne, afsatte aftaleparterne i budgetaftalen for 2022 midler til trafiksikring ved skoler og daginstitutioner. Aftaleparterne forudsætter at forslag, fra skole- og forældrebestyrelser, til mindre tilpasninger med henblik på forbedret trafiksikkerhed, afklares i dialog med forvaltningen. I 2022 blev Nørreskov-Skolen prioriteret og aftaleparterne forventer, at der som planlagt herefter ses på forholdene ved blandt andet Idrætsbørnegården Skratmosen, Den Tyske Skole i Sønderborg, Ahlmann-Skolen og krydsningen af Brovej for skolebørn fra Skodsbøl.							x		Møder med skoler er afholdt og der er fremlagt en skitseplan for Nørreskovskolen og Ahlmannsskolen. Ifølge ny skolestruktur ophører Ahlmannsskolen, hvorfor de aftalte projekter ved skolen bortfalder. Midlerne anvendes til en forbedret løsning ved Nørreskovskolen. Der pågår fortsat drøftelser med Den Tyske Skole på Kærvej, hvor der er aftalt trafikregulerende tiltag. Foranstaltninger ved Idrætsbørnegården Skratmosen er udført i juni 2023. Restmidlerne anvendes til projekter på andre skoler i 2025.
26	Seks kritiske CTS-anlæg er opgraderet i 2020/2021, men af hensyn til kommunens samlede it-sikkerhed er det nødvendigt hurtigst muligt at afslutte opgraderingen af de resterende op mod 40 anlæg, primært på skoler og plejecentre. Der er automatisk låneadgang til denne opgave, der igangsættes umiddelbart efter budgetvedtagelsen og afsluttes senest i 2024 af hensyn til såvel fastholdelse af høj it-sikkerhed samt videre arbejde med energioptimering. Forvaltningen estimerer, at investeringen vil være på samlet 10 mio. kr. Låneydelserne finansieres ved reducerede udgifter til bygningsdrift.							x		Alle CTS anlæg er opdateret ultimo oktober 2024. I 2024 og 2025 vil forvaltningen energioptimere for restbevillingen, jf. byrådsbeslutning den 30. november 2022. Energioptimeringen afhænger endvidere af udviklingsplanen for skolerenovering.

Teknik-, By- og Boligudvalget - videreførte budgetelementer 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus		
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)												
Nr.	Drift/anl.		Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
21	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed		Trafiksikring - skoler og daginstitutioner	1.000	2.000				x	Møder med skoler er afholdt og der er fremlagt en skitseplan for Nørreskovskolen og Ahlmannsskolen. Ifølge ny skolestruktur ophører Ahlmannsskolen, hvorfor de aftalte projekter ved skolen bortfalder. Midlerne anvendes til en forbedret løsning ved Nørreskovskolen. Der pågår fortsat drøftelser med Den Tyske Skole på Kærvej, hvor der er aftalt trafikregulerende tiltag. Foranstaltninger ved Idrætsbørnegården Skratmosen er udført i juni 2023. Restmidlerne anvendes til projekter på andre skoler i 2025.	
50	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed		Analyse af trafiksikkerhed på Chr. X bro	250						x	Opgaven udgår og midlerne er blevet omdisponeret til finansiering af gentæning af gadelys.
Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget												
Anlæg												
ad21	Beløbene skal bruges til at omdanne og sikre områder ved skoler og daginstitutioner. Aftaleparterne forventer, at Nørreskov-Skolen prioriteres, hvorefter der ses på forholdene ved blandt andet Idrætsbørnegården Skratmosen, Den Tyske Skole i Sønderborg, Ahlmanns-Skolen og krydsningen af Brovej for skolebørn fra Skodsbøl.											
ad32	Aftaleparterne inviterer ejere og bestyrelser i kommunens private havne til at etablere et formelt Sejlerforum, der kan påtage sig dialogen om de maritime veje og havnenes udvikling og udfordringer. Det er et vigtigt element i Sønderborg Kommunes turismesatsning. Aftaleparterne afsætter årligt 300.000 kr. til havnenes særlige udfordringer, primært indsejlingen. Udmøntningen drøftes med Sejlerforum.											
ad50	Aftaleparterne ønsker at fortsætte arbejdet med trafiksikring af Kong Christian den X's bro. Der er enighed om, at de gennemførte tiltag ikke er tilstrækkelige i sin nuværende form. Mulighederne og økonomien ved etablering af en dobbeltrettet cykelsti på broens nordside undersøges, og et projektforslag udarbejdes.											
Teknik-, By- og Boligudvalget 2022-2025												
							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus		
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik-, By- og Boligudvalget												
4		Parkeringsforholdene ved Gråsten Station har igennem flere år været pressede, og der ses generelt en øget trafikmængde til byen. Derfor skal forvaltningen i samarbejde med DSB udarbejde et forslag til et parkerings-areal mellem Gråsten Station og det nye boligområde på politigrunden langs Kongevej, sådan at der sikres gode oversigtsforhold, og trafikken kan afvikles bedre og mere sikkert							x	ØU har i april 2022 behandlet kortlægning af vilkår for salg af politigrunden, Kongevej i Gråsten. Forvaltningen har sideløbende igangsat undersøgelse af anvendelsesmulighederne for arealet, og er i dialog med DSB herom. Skal ses i sammenhæng med opgaven ift. at udarbejde forslag til etablering af ældrevenlige bynære boliger på politigrunden langs Kongevej (jf. videreførte budgetelementer fra 2022-2025 under ØU, pkt. 3).		

Teknik- og Miljøudvalget - videreførte budgetelementer fra 2021-2024								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik- og Miljøudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2021	2022	2023	2024				
30	Anlæg	Teknik og Miljø	Omklædningsfaciliteter ved Alnor Strandpark	400					x		Forbruget afhænger af Gråsten Forum og fremskridt i forhold til at rejse midler til gennemførelse af det samlede projekt for Alnor Strandpark. Gråsten Forum melder nu klar til at indsende ansøgning om byggetilladelse og forventer at opføre bygningen i 2025.
Bemærkninger til udmøntning, Teknik- og Miljøudvalget - Anlæg											
ad22	Vester Sottrup, Kongevej Syd Gråsten, Vester-/Østerkobbøl, Sønderborg og Egersund-Alnor prioriteres.										
ad30	Aftalepartene efterkommer et ønske fra Gråsten Forum om et anlægstilskud til etablering af omklædningsfaciliteter ved Alnor Strandpark. Omklædningsfaciliteterne indgår som en del af en større plan for Alnor Strandpark, og der afsættes hertil 400.000 kr. i anlægsbudgettet for 2021. Anlægstilskuddet kan udbetales, når der er opnået finansiering til det samlede projekt for Alnor Strandpark.										
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik og Miljøudvalget								Ikke startet	I proces	Afsluttet	
5	Aftaleparterne ønsker desuden, at Teknik- og Miljøudvalget følger udviklingen i de visiterede kørselsordninger i løbet af 2021 med henblik på, at der skabes et overblik over anvendelse, efterspørgsel og økonomi.									x	TBB har på mødet i november 2024 fået en orientering om anvendelse, efterspørgsel og økonomi under de visiterede kørselsordninger og den åbne flextrafik.
Teknik- og Miljøudvalget - videreførte budgetelementer fra 2020-2023								Ikke startet	I proces	Afsluttet	
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik og Miljøudvalget											
17	Partierne bag budgetaftalen er også enige om, at der bør ses på at forbedre forholdene på Sønderborg Station. Sønderborg Kommune anser det som nødvendigt, at der sker forbedringer, og kommunen vil intensivere dialogen med Banedanmark med henblik på at skabe forbedringer af forholdene.								x		Forvaltningen har udarbejdet projektbeskrivelse vedrørende forbedring af cykelparkeringen og forskønnelse omkring Sønderborg Station. Til dette er 0,4 mio. kr. øremærket til cykelparkering, heraf 0,2 mio. kr. fra Transportministeriet og 0,2 mio. kr. fra puljen til strategisk energiplan vedrørende grøn transport. Herudover modtages 0,4 mio. kr. fra Transportministeriet til forskønnelse af forpladsen/indgangspartiet. Forvaltningen har modtaget ejerforeningens godkendelse af det juridiske grundlag for etablering af bygning på arealet, og projektet påbegyndes snarest med gennemførelse i løbet af 1. halvår 2025.

Social-, Senior- og Handicapudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Social-, Senior- og Handicapudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Omsorg og Udvikling	Udrulning af små teams	5.000	5.000	5.000			x	Sønderborg-Modellen bliver trinvist udrullet i organisationens teams fra 1. januar 2024 og frem til og med 2026.	
2	Drift	Omsorg og Udvikling	Annullering af tidligere besluttede besparelser	2.000	2.000	2.000	2.000			x	Udvalget har 9. november 2023 godkendt at tilbagerulle element 11 Udbud af tøjvask - Hjemmeplejen fra "Budgettilpasninger 2023" svarende til 2 mio. kr. årligt fra 2024.
3	Drift	Omsorg og Udvikling	Løft af demografipuljen	5.000	5.700	5.700	6.500			x	Indarbejdet i budgettet.
4	Drift	Omsorg og Udvikling	Investering i tablets til brug i ældreplejen	800	800	800				x	Er indarbejdet i budgettet. Fokus på hardware nødvendigt ifbm. overgang til nyt EOJ-system.
5	Drift	Omsorg og Udvikling	Simulationsstue	700						x	Simulationsrum etableret ved Prøverummet i Drifts- og beredskabscentret i samarbejde med SOSU-Syd
6	Drift	Omsorg og Udvikling	Tilslutning til solsikkesnors-programmet	30	30	30	30			x	Udvalget er den 15. august orienteret om udrulning af Solsikkesnorprogrammet i Sønderborg Kommune. Relevante medarbejdergrupper i Sønderborg Kommune modtog infomateriale primo august. Solsikkesnore og -armbånd er tilgængelige for borgerne 1. september.
Bemærkninger til udmøntning, Social-, Senior- og Handicapudvalget											
Drift											
ad1	Aftaleparterne er enige om at afsætte 5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2026, som udvalget prioriterer til at fortsætte arbejdet med udrulning af små teams.										
ad3	Endvidere skal forvaltningen i 2024 udarbejde en ny demografimodel, der tager højde for forskydning mellem aldersgrupperne, og derved sikre, at der også fremadrettet er den nødvendige økonomi til at sikre en værdig ældrepleje. En ny demografimodel forelægges byrådet.										
ad5	Simulationsstuen skal understøtte samarbejdet med SOSU-skolen om at sikre fremtidig rekruttering af arbejdskraft.										
ad6	Der afsættes 30.000 kr. årligt i 2024 (drift) og frem til abonnement og indkøb af solsikkeprodukter. Medio 2025 evalueres der på resultaterne af indsatsen.										

Sundhedsudvalget fra 2024-2027							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Sundhedsudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026				
1	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Sundhedshus i Augustenborg (inkl. flytninger)	3.000	8.500	7.500		X		Etablering af Sundhedshuset foregår i samarbejde med Teknik, Miljø og Bæredygtighed. Flytning af husets nuværende brugere sker i samarbejde med Kultur og Erhverv og fraflytning er påbegyndt. Sanering og renovering af bygningerne, som Teknik, Miljø og Bæredygtighed er tovholder på, kan igangsættes. Teknik, Miljø og Bæredygtighed har indgået aftale med totalrådgiver Blaavand & Hansson til projektet. Sundhedsudvalget har på møde den 13. juni vedtaget de overordnede principper for en fremtidig driftsmodel. Den endelige model forelægges Sundhedsudvalget februar 2025. Dette sker efter, at der har været dialog med mulige interesserede sundhedsaktører, samt andre relevante parter i andet halvår af 2024. Ved 3. bevillingsrevision 2024 flyttes 2,5 mio. kr. fra 2024 til 2025 på grund af forskydning af forbrug.
Bemærkninger til udmøntning, Sundhedsudvalget										
Anlæg										
ad1	For at sikre lægedækning i Augustenborg, vil parterne bag budgetaftalen skabe en transformation af det gamle rådhus til et sundhedshus. Der er udarbejdet et skitsemateriale i tæt dialog med Realdania Fonden. Bygningssanering, transformering til sundhedshus og herunder også en nyindretning af Louise Augustas Plads er anslået at koste 30-40 mio. kr. Gennemførsel af projektet forudsætter en flytning af husets eksisterende brugergruppe. Der må forventes en udgift ifm. denne flytning. Projektet efterlader bygningsmasse i form af den fredede Drengeskole og den gamle brandstation, der ikke inddrages i Sundhedshuset. Det er estimeret at koste samlet set 800.000 kr. at lukke disse af og oprette dem som selvstændige bygninger. Denne udgift kommer udover transformationen. Aftaleparterne afsætter, som medfinansiering til projektet, i alt 20 mio. kr. Beløbet fordeles med 4 mio. kr. i 2024, 8,5 mio. kr. i 2025 og 7,5 mio. kr. i 2026.									

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Anlæg	Kultur og Erhverv	Masterplan for Turisme og Handel	1.500	1.500	1.500	1.500			x	Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst samt Byrådet godkendte i september 2023 Masterplan for Turisme og Handel 2024-2027. Masterplanen sætter retningen for den videre udvikling af turismen og handlen i Sønderborg Kommune. Den 9. november 2023 godkendte udvalget Handleplan for Turisme og Handel 2024. Heri er udpeget syv konkrete indsatsområder, som skal bidrage til realisering af masterplanen. Forvaltningen arbejder på at realisere handlinger, som flugter med handleplanen – centralt står en styrket dialog og et tættere samarbejde med centrale aktører. Udvalget modtager en halvårlig status på handleplanen, og herudover fremlægges der løbende sager for udvalget, så det generelt er orienteret og godkender at sætte midler af til konkrete handlinger. I Handleplan for Turisme og Handel 2025 er indsatsområderne de samme som i 2024, men handleplanen er ajourført og opdateret i henhold til det seneste års arbejde. Indholdselementerne er tilrettet, og der er indarbejdet en status på realiserede og igangværende handlinger fra 2024. Fremover vil Udvalget få forelagt en opdateret handleplan for det kommende år i slutningen af året.
2	Anlæg	Kultur og Erhverv	Kongelig Køkkenhave - fase 2		500	1.300				x	I samarbejde med Omsorg og Udvikling. Indledende dialog er påbegyndt. Der tages udgangspunkt i den oprindelige plan for fase 2.
Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst											
ad1	Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i 2024-2027 til realisering af elementer i Masterplan for Turisme og Handel. I hvert af årene 2024-2028 disponeres heraf op til 375.000 kr. til medfinansiering af Impact 2030.										
ad2	Aftaleparterne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2025 og 1,3 mio. kr. i 2026 til realisering af fase 2 i den oprindelige projektplan. For at realisere projektet, skal der arbejdes med at sikre medfinansiering fra grundejer og fonde.										

for Erhverv og Grøn Vækst - videreførte budgetelementer fra 2022-2025		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
elementer i budgetaftalen, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst					
Aftaleparterne er enige om at prioritere og videreføre arbejdet med at styrke befolkningsudviklingen i hele Sønderborg Kommune. Målet er, at befolkningsudviklingen igen skal være positiv i Sønderborg Kommune. Aftaleparterne ønsker derfor at videreføre det arbejde som både byråd og udvalg har påbegyndt i 2020 og 2021, hvor der er udvalgt en række overordnede indsatser. Der skal derfor udarbejdes en operationel plan for det videre arbejde. Planen ønskes forelagt politisk primo 2022.				x	Bosætning indgår som et centralt tema i Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst, der er godkendt i Byrådet den 28. august 2024. De overordnede mål for masterplanen er 77.000 borgere og 2.000 flere arbejdspladser i Sønderborg Kommune i 2030.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Kultur og Erhverv	Sønderborg talentsport	300	300	300				x	Tilskud for 2024 er udbetalt i januar
2	Drift	Kultur og Erhverv	Deutsches Museum Nordschleswig	50	50	50	50			x	Er indarbejdet i budgettet
3	Drift	Kultur og Erhverv	Hofrådens Hus	25	25					x	Tilskud for 2024 er udbetalt i januar
4	Drift	Kultur og Erhverv	Augustiana Kunspark og Kunsthø	1.500	1.500				x		Er indarbejdet i budgettet og udviklingsarbejdet er påbegyndt og fortsætter ind i 2025.
6	Anlæg	Kultur og Erhverv	Bakkensbro Aktivitets- og Kulturcenter	70						x	Avnbøl-Ullerup Landsbylaug har meddelt, at skaterrampen er opsat og godkendt.
7	Anlæg	Kultur og Erhverv	DM i badminton - støtte til side-events	100	100	100				x	Beløbet til side-events i 2024 er udbetalt.
8	Anlæg	Kultur og Erhverv	Kraftcenter Dybbøl - tilskud	100						x	Tilskud til Dybbøl er udbetalt
9	Anlæg	Kultur og Erhverv	Broager stadion - fodboldbane	2.700					x		Ekstern rådgiver bistår i planlægnings- og etableringsfasen.
Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab											
Drift											
ad1		Sønderborg Talent Akademi (STA) tilføres årligt yderligere 0,3 mio. kr. til at understøtte den øgede medlemstilgang og fortsatte udvikling af tilbuddet til talentfulde sportsudøvere. Der skal evalueres i 2026 før evt. fortsættelse af tilskud.									
ad4		Parterne bag budgetaftalen er enige om at afsætte 1,5 mio. kr. i hvert af årene 2024 og 2025 til forsat drift af Augustiana. Sideløbende gennemføres et udviklingsarbejde med henblik på at fastlægge den fremtidige organisering for Augustina Kunspark & Kunsthø. Senest i 2025 skal struktur/ejerforhold vedr. kunstmuseet være afklaret. Dette udviklingsarbejde finansieres gennem de afsatte driftsmidler for 2024.									
Anlæg											
ad6		Aftaleparterne er enige om at afsætte 70.000 kr. i 2024 til etablering af underlag til skaterbanen ved Bakkensbro aktivitets- og kulturcenter i Ullerup.									
Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab fra 2024-2027											
10		Aftaleparterne ønsker afsøgt, hvorledes ambitionen om, at alle børn lærer at svømme, kan fremmes. Konkrete forslag hertil, der indeholder modeller omfattende børn fra frie grundskoler og folkeskoler, ønskes udarbejdet af udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab senest juni 2024.								x	Den 6. marts 2024 havde Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab inviteret Nord-Als Svømmeklub og Sønderborg Svømmeklub til at give input til den stillede opgave vedrørende svømmeundervisning for alle børn. Den 12. juni drøftede udvalget mulighederne for, at alle børn kan lære at svømme med afsæt i et samlet notat. Der blev fulgt yderligere op på opgaven i udvalget den 14. august 2024, hvor udvalget blandt andet drøftede mulighederne i Åben Skole. På nuværende tidspunkt arbejder udvalget ikke videre med konkrete modeller.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab - videreførte budgetelementer fra 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus	
Budgetelementer, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024					2025
23	Anlæg	Kultur og Erhverv	Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ideoplæg	200					x	Gråsten Forum har den 9. september 2024 sendt en skriftlig statusopdatering for projektet. Status forelægges under "Generel orientering" på UKIM's møde d. 2. oktober 2024. Det videre arbejde fortsætter.	
37	Anlæg	Kultur og Erhverv	Skaterrampe Ullerup	125						x	Avnbøl-Ullerup Landsbylaug har meddelt, at skaterrampen er opsat og godkendt.
46	Anlæg	Kultur og Erhverv	Ungemiljø i Gråsten	250					x		Gråsten Forum har den 9. september 2024 sendt en skriftlig statusopdatering for projektet. Status forelægges under "Generel orientering" på UKIM's møde d. 2. oktober 2024. Det videre arbejde fortsætter.
Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab											
Anlæg											
ad23	Et ideoplæg for etape 2, som blandt andet omhandler en udvidelse af halkapaciteten. Opgaven løses i samarbejde med Gråsten Forum, som indtil nu har løftet en stor opgave ved den første ombygning										
ad37	Rampen kan anvendes til både skateboard, BMX, løbehjul og rulleskøjter og vil blive det naturlige mødested i byen.										
ad46	I samspil med arbejdet med bystrategi i Teknik og Miljøforvaltningen										

Økonomiudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
1	Drift	Kommunaldirektørens Stabe	Tilbagerulning af besparelse på HK-elever		167	500	500			x	Er indarbejdet i budgettet
2	Drift	Tværgående - Økonomi og Arbejdsmarked	Indkøbs- og udbudsområdet - herunder indkøb af kontor og forbrugsartikler	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000			x	En del af besparelsen er realiseret ved årets 1. bevillingsrevision. Den resterende del er indarbejdet ved 2. bevillingsrevision.
3	Drift	Tværgående - Teknik, Miljø og Bæredygtighed i samarbejde med Økonomi og Arbejdsmarked	Indkøbs- og udbudsområdet - indkøb af byggeteknisk rådgivning	-500	-500	-500	-500			x	Beløbet i 2024 er indarbejdet ved 2. bevillingsrevision og reduktionen fra 2025 og fremefter er indarbejdet i administrativt budget (via modpost på anlægsråderummet)
4	Drift	Tværgående - Direktionen	Effektiviseringer bredt i organisationen		-1.000	-2.000	-3.000		x		Realiseres i takt med at de af regeringen besluttede administrative regelforenklinger kan implementeres, jf. beslutning på Økonomiudvalgets møde d. 22. maj. Ved 3. bevillingsrevision i hvert af årene 2025-2027 gives en status på udmøntningen.
5	Anlæg	Kommunaldirektørens Stabe	Etablering af flere midlertidige studieboliger	3.000					x		Der er etableret midlertidige studieboliger ved Sønderskov Kollegiet samt etableret yderligere midlertidige studieboliger på Prins Henriks Avenue. Der arbejdes desuden på at finde yderligere midlertidige studieboliger.
6	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Masterplan Nordals	3.000	3.000				x		Det forberedende arbejde er sat i gang i projektet Frie Bymidler, hvor der sammen med detailhandlen udarbejdes en dispositionsplan for opfriskning af området.
7	Anlæg	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Udskiftning af materiel og køretøjer i Beredskabet	1.250	2.500	2.500	2.500			x	Er indarbejdet i budgettet. Køretøjs- og maskinudskiftningsplanen er godkendt af Økonomiudvalget i maj 2023.
8	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Oprettelse af lokalvarmeselskab	2.100						x	Er etableret under et selskab i Sønderborg Varme
9	Anlæg	Økonomi og Arbejdsmarked	Regulering af anlægsråderum	4.834	22.389	19.100	17.900			x	Er indarbejdet i budgettet

Økonomiudvalget fra 2024-2027								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
10	Finans.	Økonomi og Arbejdsmarked	Lån til energirenovering Nordals Skolen		-15.000	-10.000	-10.000			x	Er indarbejdet i budgettet
11	Finans.	Økonomi og Arbejdsmarked	Lån til energirenovering Gråsten Skole / Midtbykskolen			-10.000	-10.000			x	Er indarbejdet i budgettet
12	Finans.	Økonomi og Arbejdsmarked	Låneydelser ifm. lån til skolerenooveringer			900	2.100			x	Er indarbejdet i budgettet
13	Finans.	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Køb af jord til centernære ældreboliger - Augustenborg	3.500					x		Erhverves først efter at lokalplanen er godkendt i løbet af 2025.
14	Finans.	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Boligområde Vollerup (privat og alment)	2.500						x	Er indarbejdet/tilpasset i budgettet
15	Finans.	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Boligområde Dybbøl	6.000						x	Er indarbejdet/tilpasset i budgettet
16	Finans.	Økonomi og Arbejdsmarked	Aflysning af byggeri Bosager	-16.977						x	Er indarbejdet/tilpasset i budgettet
17	Indtægt	Økonomi og Arbejdsmarked	Reserveret beløb til evt. tilbagebetaling af grundskyld reduceres	-8.000						x	Er indarbejdet/tilpasset i budgettet.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Drift											
ad4	Parterne bag budgetaftalen anmoder Direktionen om at identificere yderligere effektiviseringer på 1 mio. kr. i 2025, stigende til 2 mio. kr. i 2026 og til 3 mio. kr. fra 2027 og frem.										
Anlæg											
ad5	Vi afsætter 3 mio. kr. i 2024 til, i samarbejde med Studiebolig Syd, at etablere midlertidige studieboliger i Sønderborg by, der kan dække det akutte behov.										
ad6	Projektet på faktagrunden færdiggøres med de allerede bevilgede midler. Parterne bevilger yderligere 3 mio. kr. i 2024 og 3 mio. kr. i 2025, så der kan arbejdes videre med gennemførelse af de anbefalede initiativer i masterplanen. Midlerne udmøntes efter indstilling fra Udviklingsforum. Især er det vigtigt at komme videre med forskønnelse af detailhandelsområdet og den Røde plads i Nordborg. I forbindelse med Frie Bymidteprojektet udarbejdes i 2024 et forprojekt til forskønnelse af området i samarbejde med BALS og Salling Group, der har tilkendegivet at de er interesseret i at forskønne deres ejendomme, hvis der udarbejdes en samlet plan sammen med Udviklingsforum og Kommunen.										
ad8	Byrådet har igennem 2023 afsøgt at udvikle grøn og effektiv varme til de mindre bysamfund i hele kommunen. Project Zero har i samarbejde med varmeselskaberne og Sønderborg Kommune udpeget mulige områder for en yderligere analyse af varmeforsyning: Fynshav, Skovby, Lysabild, Hundslev, Notmark, Kværs, Skelde, Asserballe, Tørsbøl, Stevning, Oksbøl og Mjels. Parterne bag budgetaftalen er enige om at afsætte 2,1 mio. kr. i 2024 til oprettelse af et lokalvarmeselskab i regi af Sønderborg Varme. Formaliseringen af selskabet skal ske i samordning med Broager Fjernvarme, Sonfor, Project Zero og Sønderborg Kommune. Finansieringen skal indgå som støtte til yderligere undersøgelser og udarbejdelse af businesscases i de nævnte områder. Dette er under forudsætning af, at der findes yderligere ekstern finansiering på 0,9 mio. kr., og at Sønderborg Varme opretter selskabet i deres regi.										
Finansiering											
ad13	Der afsættes under finansiering 3,5 mio. kr. i 2024 til køb af jord i Osbæk i Augustenborg. Dette skal sikre udviklingen af de planlagte ældreboliger ved Amaliehaven, ligesom der planlægges at etablere 15-20 nye parcelhusgrunde.										
ad14	En privat bygherre ønsker at etablere en blanding mellem alment og privat byggeri. Der etableres ca. 25 boliger, hvoraf halvdelen forventes at være alment. Der afsættes derfor under finansiering 2,5 mio. kr. i 2024 til indskudskapital for 10-12 almene boliger i Vollerup.										
ad15	Boligforeningen SØBO ønsker derfor at færdiggøre deres byggeprojekt på Bülowvej. Der etableres 20-25 boliger i forlængelse af eksisterende byggeri. Der afsættes under finansiering 6 mio. kr. i 2024 til indskudskapital.										
ad16	Det forventede byggeri ved Bosager, som byrådet har principgodkendt i det administrative budget, er aflyst. Beløbet på de 16,977 mio. kr. medgår til finansiering af de nye byggerier i Augustenborg, Vollerup og Dybbøl.										
ad17	Aftaleparterne reducerer puljen til evt. fremtidig regulering af indtægterne fra grundskyld i 2024 fra 45 mio. kr. til 37 mio. kr. således, at de 8 mio. kr. medgår til finansiering af budgetaftalens initiativer. Der er således afsat en reserve på 37 mio. kr. til imødegåelse af eventuelle reguleringer af kommunens grundskyldsindtægter.										

Økonomiudvalget fra 2024-2027		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.					
18	Byrådet ønsker at sætte fokus på en række strategiske indsatser inden for uddannelsesområdet under overskrifterne: - Tiltrække og fastholde uddannelser - Det gode studieliv og attraktive studieboliger - Høj kvalitet og gode overgange i skole og ungdomsuddannelse - Synergi med job og erhverv Indsatserne skal gennemføres i et tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og vil blive støttet af Uddannelsesstrategisk Råd. Det er afgørende, at ansvarsfordelingen for eksisterende og nye indsatser bliver tydeliggjort og Byrådet vil arbejde målrettet for at sikre, at vores investeringer i uddannelse giver maksimal effekt for Sønderborg Kommune som helhed.			x	Byrådet godkendte et revideret kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd d. 20. marts 2024.
19	Rekruttering af arbejdskraft er en udfordring som helhed, som er særlig markant indenfor de servicefag der knytter sig til restaurations- og hotelbranchen, herunder især uddannede kokke og tjenere. Derfor vil vi afsøge muligheder for at tiltrække eller etablere en fælles uddannelse inden for de fire serviceområder: kok, tjener, receptionist og serviceassistent.		x		Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra branchen, der skal se på muligheder for at oprette uddannelserne lokalt. Løsningsforslag forventes klar medio 2025.
20	Sønderborg Kommune fortsætter samarbejdet med Syddansk Universitet og øvrige uddannelsesinstitutioner om tiltrækning af nye videregående uddannelser. Der er særligt fokus på tiltrækning af relevante uddannelser indenfor teknologi, samfund, cybersikkerhed og velfærdsuddannelser.			x	Byrådet godkendte et revideret kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd d. 20. marts 2024. Arbejdsfordelingen i forhold til at tiltrække og fastholde uddannelser er beskrevet i kommissoriet.
21	Parterne bag budgetaftalen er enige om, at der frem mod 2027 skal etableres yderligere 200 ungdoms- og studieboliger. Der skal findes arealer til formålet, ligesom der skal søges et samarbejde med private investorer.		x		Planprocessen for DSB-grunden er startet med henblik på at etablere ca. 175 ungdomsboliger. Der er opført midlertidige studieboliger ved Sønderkov Kollegiet. Der afsøges fortsat for yderligere muligheder til etablering af ungdomsboliger i Sønderborg by.
22	Aftaleparterne er enige om, at forvaltningen i løbet af 2024 skal undersøge, om der er basis for etablering af et solcelle-selskab, hvis formål skal være at arbejde for, at flere tage og facader på kommunens bygninger anvendes til solceller. Hertil om kommunale grunde ved bygningerne kan anvendes. Undersøgelsen skal både afklare hvilke arealer, der vil kunne anvendes og hvorledes et sådant selskab kan etableres, herunder lovgivning, og hvilke muligheder dette giver.		x		Forvaltningen er i gang med at afklare muligheder, herunder juridisk afklaring.

Budgetelementer, Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter (Beløb i 1.000 kr.)								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2024	2025	2026	2027				
23	Drift	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Lokale fødevarer og landdistrikter: koordinatorfunktionen under landdistrikter sikres 3 år	800	800	800				x	Er indarbejdet i budgettet.
24	Drift	Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed	Center for Verdensmål - drift	850	850	850	850			x	Er indarbejdet i budgettet.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Drift											
ad23	Parterne bag budgetaftalen afsætter derfor 0,8 mio. kr. årligt i perioden 2024-2026, til fortsættelse af koordinatorfunktionen under landdistrikterne, hvorefter nyt byråd afklarer den fremtidige indsats. Beløbet afsættes for dels at sikre en forankring af Handleplan for Fødevarer 2022-2025, og dels sikre fokus på arbejdet med udvikling i landdistrikterne, hvor vi fortsætter det konstruktive samarbejde med Landsbylaugene.										

Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2023-2026							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus	
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.											
12	Det forventes, at der i løbet af de kommende fem år vil skulle etableres 300 nye ungdomsboliger i Sønderborg by, hvis udbuddet skal følge med efterspørgslen. Det vil være et fokusområde i den kommende budgetperiode.							x		Planprocessen for DSB-grunden er startet med henblik på at etablere ca. 170 ungdomsboliger. Der er opført midlertidige boliger ved Sønderskov Kollegiet samt Prins Henriks Avenue. Der afsøges fortsat for yderligere muligheder til etablering af ungdomsboliger i Sønderborg by, deriblandt Nørager. Lokalplanforslag for DSB-grunden forventes forelagt TBB i februar 2025.	
Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus	
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
16	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Nordals Masterplan	5.000					x		ØU godkendte i februar 2022 projekter i masterplanen til gennemførelse. Byrådet udpegede i marts 2022 fem kommunalbestyrelsesmedlemmer til Udviklingsforum Nordals. Følgende projekter i masterplanen for Nordals er godkendt af ØU og er under udførelse: Renovering af Guderup Mose, nyt gaderum på Faktagrunden og forskønnelse af Storegade. I samarbejde med Aktivt Havnbjerg Sogn er der udarbejdet en Naturbyklyngestrategi for Havnbjerg. Beplantning langs Piledamsvej er etableret og der er igangsat et nyt samarbejdsprojekt med Aktivt Havnbjerg Sogn om yderligere beplantning.
19	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Udviklingsplan for Augustenborg havn	250						x	Udkast til kommissorium er drøftet i Økonomiudvalget på juni mødet 2022. Forvaltningen har herefter i tæt dialog med foreninger i Augustenborg udarbejdet forslag til udviklingsplan med skitseforslag til disponering af ny bebyggelse på havnen. Forslaget blev præsenteret for aktørerne i april og blev forelagt og godkendt i Økonomiudvalget den 14. juni 2023. For at sikre at hele havnearealet kan udbygges til boliger har Sønderborg Kommune købt DLG's ejendom på havnen med overtagelse 1. juli 2024.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Anlæg											
ad16	Udmøntes i dialog med Udviklingsforum Nordals. Aftaleparterne forventer, at Eventyrstien langs Nordborg Sø prioriteres, ligesom muligheden for aktiviteter på søen skal afsøges.										
ad19	Augustenborg Havn har et stort potentiale og kan udvikles til et nyt byområde med blandet erhverv og boliger. Udviklingen skal ske i sammenhæng og med respekt for hertugbyens historie samtidig med, at det maritime miljø på havnen bevares. Opgaven har prioritet i 2022.										

		Ikke startet	I proces	Afsluttet	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.					
3	På politigrunden langs Kongevej udarbejdes et forslag til etablering af ældrevenlige bynære boliger. Projektet skal ske i et samarbejde med Gråsten Andelsboligforening og private aktører, således at ca. 25 pct. af boligerne bliver private. Dermed fastholdes Byrådets vision om at udvikle bydele med stor diversitet. Ligeledes skal mulighederne for liberalt erhverv i sammenhæng med boligerne undersøges.		x		Grunden udvikles i samarbejde med Gråsten Andelsboligforening til almene ældrevenlige boliger og et salg forventes gennemført i løbet 2025. Sideløbende er planarbejdet i samarbejde med køber påbegyndt.
4	Byrådet har i regi af Udviklingsforum Nordals arbejdet med udviklingen af Havnbjerg-centeret. Forvaltningen skal til sommeren 2022 fremlægge en konkret plan for omdannelse af centeret, så området igen fremstår attraktivt og til gavn for lokalbefolkningen. Der skal i samarbejde med den lokale boligforening arbejdes med at etablere nye attraktive boliger, så arealet fra Havnbjerg-centeret og ud til Nordborgvej udnyttes fuldt ud. Lokale interessenter inddrages i løsningen, så Byrådet i 2022 kan træffe endelig beslutning om områdets fremtid.		x		Kommunen har solgt et areal til dagligvarebutik på hjørnet af Nordborgvej og Pileadsvej. TBB har godkendt igangsætning af lokalplan for dagligvarebutikken og det forventes, at planen bliver sendt i offentlig høring oktober 2024. Køber forventer, at der bygges en dagligvarebutik til åbning i forsommeren 2025. Arbejdet pågår. Danbo/Salus er interesseret i byggeri af almennyttige boliger i Havnbjerg Centret. Lokalplanarbejde under udarbejdelse. TBB godkendte lokalplanarbejdet i april 2024.
9	Aftaleparterne ønsker sammen med uddannelsesinstitutionerne at afdække, hvordan kommunen bedst muligt kan understøtte arbejdet med at tiltrække og fastholde uddannelser på alle niveauer i kommunen.			x	Byrådet godkendte et revideret kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd d. 20. marts 2024. Arbejdsfordelingen i forhold til at tiltrække og fastholde uddannelser er beskrevet i kommissoriet.
10	Aftaleparterne ønsker, at Uddannelsesstrategisk Råd skal fremlægge nye initiativer for at tiltrække og fastholde studerende.			x	Byrådet godkendte et revideret kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd d. 20. marts 2024. Arbejdsfordelingen i forhold til at tiltrække og fastholde uddannelser er beskrevet i kommissoriet.
11	Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for uddannelsesinstitutionerne, erhvervslivet og kommunen for at få fastlagt mål for tiltrækning af nye uddannelser til Sønderborg Kommune. Byrådet ønsker et særligt fokus på uddannelser, der støtter op om kommunens grønne profil, turismesatsning samt fødevareområdet. Der ønskes ved udgangen af 2022 fremlagt konkrete forslag til indsatser.			x	Byrådet godkendte et revideret kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd d. 20. marts 2024. Målsætningen for Sønderborg som uddannelsesby beskrevet i kommissoriet.
13	Der er fokus på trafikikkerheden i Nordborg. Der er udarbejdet plan for udvidelse af Skomagergade i bredden og der arbejdes videre med gennemkørselsvej bagom Kvickly.		x		Forvaltningen har udarbejdet et juridisk notat, der fastslår at der ikke er hjemmel til ekspropriation. TBB har derfor på sit møde den 6. juni 2023 besluttet, at der skal undersøges en alternativ og mindre indgribende løsning foreslået af Udviklingsforum Nordals.

Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2020-2023											
								Ikke startet	I proces	Afsluttet	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.											
1	I 2019 besluttede Byrådet at udvikle det tidligere militære øvelsesterræn på Kær Vestermark til et lokalt og nationalt Center for Verdensmål. Partierne bag budgetaftalen ser en stor styrke i, at Center for Verdensmål udvikles til et fysisk sted, hvor FN's verdensmål kan formidles til og af alle. Løkkegård er en central ejendom i udviklingen af et Center for Verdensmål. Det har derfor stor prioritet, at bygningen renoveres og indrettes som hovedbygning i Center for Verdensmål. Renoveringen skal omfatte etablering af de nødvendige servicefaciliteter samt rammer for besøg, læring og forståelse af FN's 17 verdensmål. Bygningen skal fungere som showcase, blandt andet gennem renovering med en høj grad af genanvendelige materialer og inventar samt indbygning af de nyeste teknologier inden for fx varme, ventilation og køling. Forudsætningen for realisering af projektet er, at der opnås tilsagn fra private og offentlige virksomheder, som vil bidrage til udviklingen af en juridisk konstruktion, som kan rumme det offentlige og private partnerskab - (KTB)								x		Center for Verdensmål er den 1. marts 2024 organisatorisk flyttet til Stab og Udvikling i Forvaltningen Kultur og Erhverv for at sikre en yderligere synergi mellem erhverv, turisme og kultur. Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter drøftede den 15. august 2024 fremtidsperspektiver for Center for Verdensmål. På baggrund heraf godkendte Økonomiudvalget den 21. august 2024, at der igangsættes en proces med henblik på en mere konkret plan for realiseringen af ambitionerne for Center for Verdensmål. Byrådet skal forelægges en beslutningssag med en revideret masterplan indeholdende økonomiske konsekvenser. Forvaltningen har igangsat en proces for udarbejdelse af masterplan, og arbejdet vil tage afsæt i en styrket tværgående involvering på tværs af forvaltninger.
Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2019-2022											
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2019	2020	2021	2022				
4B	Anlæg	Økonomi, Teknik og Miljø	Nordals Ferieresort (25 mio. kr. årligt (2022-2025))	0	0	0	25.000		x		Forvaltningen har meddelt byggetilladelser til alle bygninger planlagt i anlægsfase 1 og påbegyndt processen for afgivelse af ibrugtagningstilladelser inden resortets forventede åbning 1. halvår 2025. Arbejdet med udviklingen af Nordborg Resort fortsætter med myndighedsbehandlingen, idet ændringer i forhold til plangrundlaget optager tid og ressourcer. Forvaltningen har indgået aftale med Nordborg resort om etablering og aflevering af pier og strandpromenade/strandsti med dertilhørende allonge. Udgifterne for kommunen hertil vil beløbe sig til 43,645 mio. kr., mens driftsudgifterne forventes at beløbe sig til ca. 313 t.kr., heraf ca. 173 t.kr. til pier og ca. 140 t.kr. til strandpromenade/strandsti. Det bemærkes, at driftsudgifterne først kan vurderes endeligt efter det første driftsår, og at driftsudgifterne i forhold til vedligeholdelse af veje og parkeringspladser ikke indgår. Gennemgang af aftale og økonomi ift. vejforløbet pågår. De overordnede rammer for aftale er aftalt med Nordborg Resort og aftaleudkast er under udarbejdelse. Forhandlinger om aftaleudkast med Nordborg Resort afventer.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Anlæg											
ad 4B	For at skabe optimale betingelser for turismens udvikling på Nordals skal den offentlige adgang til kysten ved ferieresortet forbedres. Udgiften til udbygningen af vejen og parkeringspladsen andrager 65 mio. kr. Oplevelsespien og promenaden andrager 50 mio. kr., som finansieres delvist af Sønderborg Kommune med 35 mio. kr. og de resterende 15 mio. kr. vil blive finansieret gennem fondsansøgninger. Blandt andet vil muligheden for støtte fra RealDania blive undersøgt. Der er ikke mulighed for lånefinansiering. De afledte driftsudgifter andrager årligt 310.000 kr.										

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk